

Z A K O N

O KONTROLI DRŽAVNE POMOĆI

I. UVODNI DEO

Predmet

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se kontrola državne pomoći u cilju zaštite konkurencije na tržištu, primenom načela tržišne ekonomije i podsticanja privrednog razvoja, obezbeđenje transparentnosti u dodeli državne pomoći, kao i osnivanje, položaj, organizacija i ovlašćenja Komisije za kontrolu državne pomoći (u daljem tekstu: Komisija), opšti uslovi, pravila, mere i postupak koji sprovodi Komisija kada postupa u upravnim stvarima.

Primena zakona

Član 2.

Odredbe ovog zakona ne odnose se na pomoć (podsticaje) u poljoprivredi i ribarstvu u skladu sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 83/08).

Državna pomoć

Pojam

Član 3.

Državna pomoć je svaki stvarni ili potencijalni javni rashod ili umanjeno ostvarenje javnog prihoda koju dodeljuje davalac državne pomoći u bilo kom obliku, kojom se određeni učesnik na tržištu stavlja u povoljniji položaj u odnosu na konkurente ili se daje prednost proizvodnji određene robe i/ili usluga, kojom se narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu i utiče na trgovinu između Republike Srbije i zemalja članica Evropske unije.

Šema državne pomoći je skup svih propisa koji predstavljaju osnov za dodelu državne pomoći korisnicima koji nisu unapred određeni (poznati), odnosno nacрта, ili predloga propisa, koji će po donošenju predstavljati osnov za dodelu državne pomoći korisnicima koji nisu unapred određeni (poznati).

Individualna državna pomoć je pomoć koja se dodeljuje na osnovu akta davaoca državne pomoći unapred određenom korisniku ili pomoć individualnom korisniku koja se dodeljuje na osnovu šeme državne pomoći a za koju postoji obaveza prijave na osnovu ovog zakona.

Državna pomoć može se dodeliti kroz sledeće instrumente:

- 1) subvencija (bespovratna sredstva) ili subvencionisana kamatna stopa na kredite,
- 2) fiskalna olakšica (umanjenje ili oslobođenje od plaćanja poreza, doprinosa, carina i drugih fiskalnih dažbina),
- 3) garancija države, svakog pravnog lica koje raspolaže i/ili upravlja javnim sredstvima ili drugog davaoca državne pomoći, data po uslovima povoljnijim od tržišnih,
- 4) odricanje od dobiti i/ili dividende države, lokalne samouprave ili pravnog lica koje upravlja ili raspolaže javnim sredstvima,
- 5) otpis duga prema državi, lokalnoj samoupravi ili pravnom licu koje upravlja ili raspolaže javnim sredstvima,

- 6) prodaja ili korišćenje imovine u javnoj svojini po ceni nižoj o tržišne,
- 7) kupovina ili korišćenje imovine po ceni višoj od tržišne od strane države, lokalne samouprave ili pravnog lica koje upravlja ili raspolaže javnim sredstvima, i
- 8) druge instrumente u skladu sa ovim zakonom.

Davalac i korisnik državne pomoći

Član 4.

Davalac državne pomoći je nadležni organ Republike Srbije, autonomne pokrajne ili jedinice lokalne samouprave, ili svako pravno lice koje upravlja i/ili raspolaže javnim sredstvima i dodeljuje državnu pomoć u bilo kom obliku.

Korisnik državne pomoći je učesnik na tržištu, odnosno svako pravno i fizičko lice koje obavlja ekonomsku delatnost, tj. delatnost proizvodnje ili prometa robe ili pružanja usluga na tržištu a kome se dodeljuje državna pomoć u bilo kom obliku.

Usklađena državna pomoć

Član 5.

Pomoć koja je socijalnog karaktera, namenjena potrošačima bez diskriminacije u odnosu na poreklo robe, odnosno proizvoda, koji čine konkretnu pomoć, odnosno koja se dodeljuje radi otklanjanja štete prouzrokovane prirodnim nepogodama ili u drugim vanrednim situacijama u skladu sa zakonom kojim se uređuje smanjenje rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama, je uvek usklađena pomoć.

Državna pomoć može biti usklađena ako se dodeljuje u skladu sa ovim zakonom, a naročito radi:

- 1) unapređenja ekonomskog razvoja područja u Republici Srbiji sa izuzetno niskim životnim standardom ili sa visokom stopom nezaposlenosti;
- 2) otklanjanja ozbiljnog poremećaja u privredi Republike Srbije ili izvođenja određenog projekta od posebnog značaja za Republiku Srbiju;
- 3) unapređenja razvoja određenih privrednih delatnosti ili određenih privrednih područja u Republici Srbiji, ako se time ozbiljno ne narušava, niti postoji pretnja ozbiljnom narušavanju konkurencije na tržištu;
- 4) unapređenja zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa.

Uslove i kriterijume usklađenosti državne pomoći bliže propisuje Vlada.

Mere koje ne predstavljaju državnu pomoć

Član 6.

Naknada za obavljanje usluge od opšteg ekonomskog interesa ne predstavlja državnu pomoć ako ispunjava sledeće uslove:

1) odgovarajućim aktom (zakonom, odlukom, ugovorom i sl.) učesniku na tržištu je poverena obaveza obavljanja određene usluge od opšteg ekonomskog interesa, uz jasno definisan obim i sadržaj te usluge;

2) parametri na osnovu kojih se izračunava visina naknade utvrđeni su unapred na objektivan i transparentan način;

3) visina naknade ne premašuje iznos neophodan za pokrivanje svih ili dela troškova koji su nastali pri izvršenju obaveze obavljanja usluge od opšteg ekonomskog interesa, uzimajući u obzir relevantne prihode koji su ostvareni obavljanjem te usluge i razumnu dobit;

4) ako je učesnik na tržištu kome je poverena obaveza obavljanja određene usluge od opšteg ekonomskog interesa izabran u konkurentnom postupku javnog nadmetanja čime se postiže određivanje najadekvatnije naknade za obavljanje te usluge, ili, ako učesnik na tržištu nije izabran u konkurentnom postupku javnog nadmetanja, naknada je određena na osnovu analize troškova (uzimajući u obzir i prihod i razumnu dobit) koje bi prilikom obavljanja određene usluge od opšteg

ekonomskog interesa imao tipični učesnik na tržištu kojim se dobro upravlja, koji raspolaže potrebnim sredstvima i ostvaruje pozitivne finansijske rezultate poslovanja.

Transakcija ne sadrži državnu pomoć ako se nadležni organ Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave i svako pravno lice koje upravlja i/ili raspolaže javnim sredstvima ponaša u skladu sa uobičajenim tržišnim okolnostima u konkretnoj situaciji, na način kako bi se ponašao tipični učesnik na tržištu u privatnoj svojini, shodno uslovima i kriterijumima koje bliže uređuje Komisija.

Garancija koju nadležni organ Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave i svako pravno lice koje upravlja i/ili raspolaže javnim sredstvima daje u skladu sa tržišnim uslovima ne predstavlja državnu pomoć.

Pomoć koja se dodeljuje za obavljanje neekonomskih delatnosti koje su u isključivoj nadležnosti Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, kao što su vojska, policija, bezbednost i kontrola aviosaobraćaja, nadzor protiv zagađenja, i drugih sličnih oblika isključive ili poverene nadležnosti ne predstavlja državnu pomoć.

Kumulacija državne pomoći

Član 7.

Kumulacija predstavlja zbir dodeljene državne pomoći koja ima jedinstven cilj i namenu nezavisno od vrste, instrumenta dodele i davoaca državne pomoći.

U cilju utvrđivanja preostalog dozvoljenog iznosa konkretne državne pomoći, davalac je dužan da, pre dodele državne pomoći od korisnika pribavi pisanu izjavu da li mu je i po kom osnovu prethodno dodeljena državna pomoć za iste opravdane troškove, i izvrši kumulaciju.

Opravdani troškovi su troškovi za koje je dozvoljeno dodeliti državnu pomoć u zavisnosti od vrste i namene državne pomoći.

Vlada bliže uređuje pravila kumulacije.

Pomoć male vrednosti (*de minimis* pomoć)

Član 8.

Pomoć male vrednosti (u daljem tekstu: *de minimis* pomoć) je pomoć koja nema značajan uticaj na narušavanje konkurencije na tržištu i na trgovinu između Republike Srbije i zemalja članica Evropske unije.

De minimis pomoć se ne prijavljuje Komisiji, već odluku o opravdanosti dodele donosi davalac *de minimis* pomoći, koji obaveštava Komisiju o dodeljenoj *de minimis* pomoći.

Vlada bliže uređuje pravila i uslove za dodelu *de minimis* pomoći, gornju granicu iznosa *de minimis* pomoći, kumulaciju, kao i obaveze davalaca i korisnika *de minimis* pomoći.

II. KOMISIJA ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI

Položaj

Član 9.

Komisija je samostalna i nezavisna organizacija koja vrši javna ovlašćenja u skladu sa ovim zakonom i ima status pravnog lica.

Sedište Komisije je u Beogradu.

Komisija je za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti odgovorna Narodnoj skupštini kojoj podnosi izveštaj o radu do marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Izveštaj o radu objavljuje se na internet stranici Komisije pošto ga usvoji Narodna skupština.

Nadležnost Komisije

Član 10.

Komisija:

- 1) ocenjuje usklađenost državne pomoći sa pravilima o dodeli državne pomoći; 2) rešava o pravima i obavezama davalaca i korisnika državne pomoći;
- 3) vrši kontrolu namenskog korišćenja dodeljene državne pomoći;
- 4) nalaže upravne mere iz ovog zakona;
- 5) donosi rešenja i zaključke u postupku prethodne i naknadne kontrole;
- 6) donosi podzakonska akta za sprovođenje ovog zakona;
- 7) predlaže Vladi preko nadležnog ministarstva donošenje propisa za sprovođenje ovog zakona;
- 8) daje mišljenja o usklađenosti propisa sa pravilima o dodeli državne pomoći;
- 9) saraduje sa državnim institucijom nadležnom za poslove revizije, odnosno za poslove budžetske inspekcije, službom autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave nadležnom za poslove budžetske inspekcije i drugim domaćim i međunarodnim organima, organizacijama i institucijama u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti;
- 10) objavljuje na svojoj internet stranici akta koja donosi u postupku kontrole državne pomoći, godišnji izveštaj o dodeljenoj državnoj pomoći u Republici Srbiji pošto ga usvoji Vlada, kao i druge podatke za koje oceni da su od značaja za primenu ovog zakona;
- 11) ostvaruje međunarodnu saradnju u oblasti politike konkurencije i kontrole državne pomoći, radi izvršavanja međunarodnih obaveza u ovoj oblasti i unapređenja odnosa sa međunarodnim institucijama;
- 12) preduzima aktivnosti na razvijanju svesti o značaju kontrole državne pomoći;
- 13) vodi registar dodeljene državne pomoći i de minimis pomoći, i druge evidencije u skladu sa zakonom;
- 14) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.

Poslove iz stava 1. tač. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 11) i 13) ovog člana obavlja kao poverene poslove.

Organi Komisije

Član 11.

Organi Komisije su Savet Komisije (u daljem tekstu: Savet) i predsednik Komisije.

Savet donosi odluke i akte o pitanjima iz nadležnosti Komisije, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano, a čine ga predsednik Komisije i četiri člana.

Predsednik Komisije predstavlja i zastupa Komisiju, i obavlja druge poslove u skladu sa zakonom.

Izbor organa Komisije

Član 12.

Za predsednika Komisije i člana Saveta može biti izabran državljanin Republike Srbije koji ima završen fakultet, najmanje sedam godina radnog iskustva u struci i koji je stručan i osposobljen za obavljanje funkcije predsednika ili člana Saveta.

Stručnost i osposobljenost iz stava 1. ovog člana podrazumeva posedovanje teorijskog i praktičnog znanja iz oblasti državne pomoći, konkurencije i/ili pravnih tekovina Evropske unije koje pri izboru može da proveri odbor Narodne skupštine nadležan za poslove finansija.

Odluku o izboru predsednika Komisije ili člana Saveta Narodna skupština donosi većinom glasova svih narodnih poslanika po predlogu odbora Narodne skupštine nadležnog za poslove finansija.

Izbor predsednika Komisije i članova Saveta vrši se na dve odvojene liste kandidata koje sadrže najmanje isti, a najviše dvostruko veći broj kandidata od broja koji se bira.

Za predsednika Komisije, odnosno članove Saveta, izabrani su kandidati koji dobiju najviše glasova na svakoj listi, odnosno prvi naredni kandidat.

Isto lice može biti kandidat na obe liste i ako bude izabrano sa liste za predsednika Komisije ne uzima se u obzir rezultat glasanja za to lice na drugoj listi.

Izbor organa Komisije vrši se po javnom konkursu koji oglašava predsednik Narodne skupštine, najkasnije tri meseca pre isteka mandata predsednika Komisije i članova Saveta, odnosno neposredno po prestanku mandata na osnovu člana 13. stav 2. tač. 2)-4) ovog zakona.

Za predsednika i člana Saveta ne mogu biti birani:

- 1) poslanici u Narodnoj skupštini, skupštini autonomne pokrajine, odbornici, druga izabrana i postavljena lica, niti članovi političkih stranaka;
- 2) lica koja su pravosnažno osuđena za krivično delo protiv službene dužnosti, odnosno drugo krivično delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje ove funkcije.

Mandat predsednika Komisije i članova Saveta

Član 13.

Mandat predsednika Komisije i članova Saveta traje pet godina.

Predsednik Komisije i član Saveta stupaju na funkciju danom polaganja zakletve u Narodnoj skupštini.

Isto lice može biti izabrano za predsednika Komisije i člana Saveta najviše dva puta.

Prestanak funkcije predsednika Komisije i člana Saveta

Član 14.

Funkcija predsednika Komisije ili člana Saveta prestaje danom isteka mandata, podnošenjem ostavke, ako ispuni zakonom propisane opšte uslove za starosnu penziju, ako zbog bolesti postane trajno nesposoban da obavlja funkciju ili razrešenjem.

U slučaju da je predsedniku Komisije prestala funkcija, odbor Narodne skupštine nadležan za poslove finansija imenuje vršioca funkcije predsednika Komisije između članova Saveta.

Vršilac funkcije predsednika Komisije vrši tu funkciju do stupanja na funkciju novog predsednika Komisije.

Razrešenje predsednika Komisije i člana Saveta

Član 15.

Predsednik Komisije ili član Saveta se razrešava ako postane član političke stranke, odnosno političkog subjekta, ako bude osuđen za krivično delo na kaznu zatvora od najmanje šest meseci ili za kažnjivo delo koje ga čini nedostojnim javne funkcije, ako se utvrdi da je povredio ovaj zakon ili zakon iz oblasti sprečavanja korupcije.

Postupak u kome se odlučuje o postojanju razloga za razrešenje predsednika Komisije i članova Saveta pokreće odbor Narodne skupštine nadležan za poslove finansija.

Inicijativu za pokretanje postupka iz stava 2. ovog člana mogu podneti predsednik Komisije, Savet, sekretar Komisije ili nadležni organ za sprečavanje korupcije.

Predsednik Komisije ili član Saveta protiv koga je pokrenut postupak iz stava 2. ovog člana odmah se obaveštava o razlozima za pokretanje postupka, da se upozna sa inicijativom za pokretanje postupka, pratećom dokumentacijom i tokom postupka i da sam ili preko zastupnika pruži objašnjenja i dokaze za svoje navode.

Predsednik Komisije ili član Saveta protiv koga je pokrenut postupak iz stava 2. ovog člana ima pravo da svoje navode usmeno izloži pred odborom Narodne skupštine nadležnim za poslove finansija.

Odbor Narodne skupštine nadležan za poslove finansija može da udalji sa javne funkcije predsednika Komisije ili člana Saveta protiv koga je pokrenut postupak do okončanja postupka, ali ne duže od šest meseci od dana pokretanja postupka.

U slučaju iz stava 6. ovog člana odbor Narodne skupštine nadležan za poslove finansija imenuje vršioca funkcije predsednika Komisije između članova Saveta.

U slučaju prestanka funkcije predsednika Komisije ili člana Saveta, Savet nastavlja sa radom sve dok preostali sastav Saveta omogućava donošenje odluka propisanom većinom.

Odluku o razrešenju predsednika Komisije ili člana Saveta donosi Narodna skupština većinom glasova svih narodnih poslanika po predlogu odbora Narodne skupštine nadležnog za poslove finansija.

Rad Saveta

Član 16.

Savet odlučuje većinom glasova od ukupnog broja članova.

Član Saveta, uključujući i predsednika Komisije, ne može da bude uzdržan prilikom glasanja.

Predsednik Komisije predsedava i rukovodi radom Saveta, potpisuje odluke i druge akte i stara se o njihovom izvršenju.

Zamenika predsednika Komisije iz reda članova Saveta, na predlog predsednika Komisije bira i razrešava Savet, na period od godinu dana.

Zamenik predsednika Komisije ima sva prava i obaveze predsednika Komisije u njegovoj odsutnosti.

Savet donosi Pravilnik o radu Komisije i Poslovnik o radu Saveta.

Statut Komisije

Član 17.

Statutom Komisije bliže se uređuje unutrašnja organizacija, način rada i sprovođenje postupka pred Komisijom, kao i ovlašćenja za donošenje drugih akata Komisije.

Statut Komisije donosi Savet.

Statut se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Nespojivost funkcije i poslova

Član 18.

Predsednik Komisije i članovi Saveta, u toku trajanja mandata u Komisiji, ne mogu da obavljaju drugu javnu funkciju ili profesionalnu delatnost, odnosno ne mogu da se bave bilo kojim javnim ili privatnim poslom, uključujući pružanje konsultantskih usluga i saveta u Republici Srbiji iz delokruga poslova koji obavljaju u skladu sa ovim zakonom.

Funkcija člana Saveta i predsednika Komisije nije spojiva sa:

1) funkcijom u državnom organu, u organima lokalne vlasti ili nosioca javnih ovlašćenja i funkcijom u političkim strankama ili sindikatima;

2) radom u državnom organu, organu lokalne vlasti ili kod nosioca javnih ovlašćenja, odnosno drugih davaoca državne pomoći;

3) članstvom u organu upravljanja ili nadzora privrednog društva, javnog preduzeća, fonda, organizacije obaveznog socijalnog osiguranja ili drugog pravnog lica sa učešćem državnog kapitala;

4) svojinskim udelom više od 3% u pravnim licima koja su korisnici državne pomoći, odnosno u nadležnosti Komisije u skladu sa ovim zakonom;

5) obavljanjem drugih poslova koji po zakonu nisu spojivi sa obavljanjem javne funkcije;

6) obavljanjem drugih poslova koji bi mogli negativno da utiču na njihovu samostalnost, nepristrasnost i društveni ugled, kao i na poverenje i ugled Komisije;

7) vršenjem drugih plaćenih dužnosti, osim naučnih i obrazovnih funkcija, i to samo ako te dužnosti nisu u moralnoj koliziji sa vršenjem dužnosti članova Saveta.

Članovi Saveta podležu obavezama i zabranama utvrđenim zakonom koji uređuje sprečavanje sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija.

Član Saveta je dužan da o činjenicama iz st. 1. i 2. ovog člana obavesti Savet.

Sredstva za rad

Član 19.

Sredstva za rad Komisije obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije u okviru posebnog budžetskog razdela i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Savet utvrđuje predlog finansijskog plana Komisije i dostavlja ga odboru Narodne skupštine nadležnom za poslove finansija na saglasnost.

Po dobijanju saglasnosti iz stava 2. ovog člana Komisija dostavlja predlog finansijskog plana ministarstvu nadležnom za poslove budžeta.

Prostor, opremu i sredstva neophodna za rad Komisije obezbeđuje Vlada.

Komisija samostalno raspolaže sredstvima za rad.

Službe Komisije

Član 20.

Komisija ima stručnu službu i prateće službe.

Stručna služba Komisije (u daljem tekstu: Stručna služba) sa kontrolorima i analitičarima državne pomoći, obavlja stručne poslove iz nadležnosti Komisije, u skladu sa ovim zakonom, Statutom i drugim aktima Komisije.

Stručnom službom i pratećim službama rukovodi sekretar koga postavlja Savet na pet godina.

Radnopravni položaj sekretara

Član 21.

Za sekretara može biti postavljeno lice koje ima završen fakultet, ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, ima položen državni stručni ispit, ima iskustva u rukovođenju i radu u državnim organima i najmanje sedam godina iskustva u struci.

Stručna služba

Član 22.

Poslove kontrolora državne pomoći obavlja lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, ima položen državni stručni ispit, koje ne vrši javnu funkciju, ima završen fakultet, odgovarajuće teorijsko i praktično znanje i najmanje sedam godina radnog iskustva u struci.

Poslove višeg analitičara državne pomoći obavlja lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, ima završen fakultet i položen državni stručni ispit i najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

Poslove analitičara državne pomoći obavlja lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, ima završen fakultet i položen državni stručni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

Radnopravni položaj zaposlenih u službama

Član 23.

U pogledu prava i obaveza zaposlenih u stručnoj i pratećoj službi primenjuju se odredbe zakona koje uređuju prava državnih službenika i nameštenika.

Broj kontrolora i analitičara, kao i bliži opis radnih mesta se uređuje aktom o sistematizaciji koji donosi Savet, uz saglasnost odbora Narodne skupštine nadležnog za poslove finansija, pri čemu broj kontrolora ne može biti veći od 30% od ukupnog broja zaposlenih.

Plata predsednika Komisije, članova Saveta i zaposlenih u službama Komisije

Član 24.

Predsednik Komisije ima platu u visini plate predsednika Vrhovnog kasacionog suda, a član Saveta - u visini plate sudije Vrhovnog kasacionog suda.

Na primanja zaposlenih u službi Komisije primenjuju se propisi kojima se uređuju plate, naknade i druga primanja državnih službenika i nameštenika.

Usled posebnih odgovornosti i složenosti u radu, zaposlenima u stručnoj službi Komisije, vrednost koeficijenta radnog mesta može se uvećati najviše za visinu njegove vrednosti, o čemu odlučuje predsednik Komisije.

III. POSTUPAK PRED KOMISIJOM

Primena pravila opšteg upravnog postupka

Član 25.

Na postupke pred Komisijom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Stranka u postupku

Član 26.

Stranka u postupku pred Komisijom je davalac državne pomoći, odnosno podnosilac prijave.

Teret dokazivanja

Član 27.

Nadležni organ Republike Srbije, autonomne pokrajne i jedinice lokalne samouprave i svako pravno lice koje upravlja i/ili raspolaže javnim sredstvima snosi teret dokazivanja ispunjenosti uslova iz čl. 5. i 6. ovog zakona.

Obaveštenje o potrebi prijave državne pomoći

Član 28.

Davalac državne pomoći može pre donošenja, usvajanja ili utvrđivanja osnova za dodelu potencijalne pomoći, dostaviti Komisiji predlog akta kojim se takav osnov propisuje.

Po dostavljanju predloga akta iz stava 1. ovog člana, Komisija u roku od osam dana od dana prijema, obaveštava davaoca o potrebi prijave državne pomoći.

Ako predloženi akt predstavlja osnov za dodelu državne pomoći, obaveštenje iz stava 2. ovog člana obavezno sadrži i vrstu državne pomoći koju davalac mora da prijavi.

Ocena usklađenosti državne pomoći sa pravilima za dodelu

Član 29.

Komisija prati stanje na tržištu kroz prethodnu odnosno naknadnu kontrolu državne pomoći, i ocenjuje usklađenost pomoći sa pravilima za dodelu državne pomoći.

Državna pomoć se prijavljuje Komisiji pre dodele, radi ocene usklađenosti sa pravilima za dodelu.

Akti Komisije kojima se ocenjuje usklađenost, obavezno sadrže kvalifikaciju stepena usklađenosti (usklađen, neusklađen i delimično usklađen) i prateće obrazloženje.

Državna pomoć koja je ocenjena kao neusklađena smatra se nedozvoljenom državnom pomoći.

1. Prethodna kontrola

Prijava državne pomoći

Član 30.

Državna pomoć mora biti prijavljena Komisiji u slučaju da se dodeljuje:

- 1) na osnovu propisa koji predstavlja šemu državne pomoći;
- 2) na osnovu akta davaoca unapred određenom korisniku (individualna državna pomoć);
- 3) individualna državna pomoć na osnovu šema državne pomoći, čija planirana vrednost, bez obzira na vrstu i broj instrumenata dodele, iznosi najmanje deset miliona evra u dinarskoj protivvrednosti.

Prijava sadrži podatke i informacije na osnovu kojih Komisija može pravilno i potpuno da utvrdi činjenično stanje, odnosno oceni da li je državna pomoć usklađena, a čiju sadržinu i oblik bliže uređuje Vlada.

Podnosilac prijave je predlagač propisa, davalac ili skup davaoca državne pomoći, koji podnosi Komisiji prijavu.

Za tačnost i istinitost podataka navedenih u prijavi je odgovoran podnosilac prijave.

Državna pomoć koja podleže obavezi prijave, ne može se dodeliti pre nego što Komisija da mišljenje odnosno donese rešenje kojim se ocenjuje usklađenost sa pravilima o dodeli državne pomoći.

Prethodna kontrola propisa

Član 31.

Predlagač odnosno donosilac propisa dužan je da nacrt odnosno predlog propisa i prijavu iz člana 30. ovog zakona dostavi Komisiji radi ocene njegove usklađenosti sa pravilima o dodeli državne pomoći.

Propis iz stava 1. ovog člana može se prilikom donošenja, odnosno utvrđivanja predloga razmatrati samo uz mišljenje Komisije koje sadrži ocenu stepena usklađenosti.

Komisija daje mišljenje o usklađenosti propisa koji sadrže uslove ili kriterijume za dodelu državne pomoći sa ovim zakonom u roku od 60 dana od dana prijema potpune prijave.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, ako propis ne sadrži dovoljno uslova ili kriterijuma za ocenu usklađenosti, Komisija u mišljenju ističe neophodnost propisivanja dodatnih uslova ili kriterijuma, a po potrebi ukazuje na obavezu prijave individualne pomoći koja se dodeljuje na osnovu tog propisa.

Ako je propis donet, a naročito ako su sredstva dodeljena na osnovu propisa bez prethodne ocene stepena usklađenosti Komisije u skladu sa stavom 2. ovog člana, Komisija obaveštava donosioca, odnosno predlagača propisa o obavezi usklađivanja sa ovim zakonom.

Obaveštenje iz stava 5. ovog člana sa predlogom o načinu usklađivanja i neophodnim merama iz ovog zakona se dostavlja Vladi radi informisanja.

Prethodna kontrola po zahtevu stranke

Član 32.

Postupak prethodne kontrole pokreće se prijavom državne pomoći.

Ako se državna pomoć dodeljuje određenom učesniku na tržištu iz više izvora, putem različitih instrumenata, a koja ima jedinstven cilj i namenu, podnosilac prijave je dužan da imenuje sve davaoce i instrumente putem kojih se državna pomoć dodeljuje.

Ako se utvrdi da stranka nije izvršila dopunu nepotpune prijave po nalogu Komisije odnosno da akt ne sadrži pravni osnov za dodelu državne pomoći ili ne ispunjava uslove iz člana 3. stav 1. ovog zakona, prijava se odbacuje rešenjem koji donosi Savet Komisije.

Komisija donosi rešenje u roku od 60 dana od dana prijema potpune prijave.

Izmena i odustanak od zahteva

Član 33.

Stranka može odustati od prijave ili izmeniti prijavu potpuno ili delimično do donošenja konačne odluke.

U slučaju izmene prijave, Komisija će nastaviti sa postupkom, s tim što rok za donošenje rešenja počinje da teče iznova.

Ako stranka odustane u potpunosti od prijave, predsednik Komisije donosi rešenje kojim se obustavlja postupak.

2. Naknadna kontrola

Inicijativa za pokretanje postupka

Član 34.

Svako lice koje ima pravni interes može podneti inicijativu za pokretanje postupka naknadne kontrole.

Lice iz stava 1. ovog člana je davalac državne pomoći ili drugo lice i učesnik na tržištu, na čije interese može da utiče dodela državne pomoći, kao i korisnik državne pomoći i njegovi konkurenti, koji su dužni da dokažu svoj pravni interes.

Anonimni podnesci, bez obzira na njihov sadržaj, ne smatraju se inicijativom u smislu stava 1. ovog člana, a Komisija ih može koristiti kao izvor informacija i podataka na osnovu kojih sprovodi aktivnosti po sopstvenoj inicijativi.

Komisija bliže uređuje oblik i sadržinu inicijative iz stava 1. ovog člana.

Obaveštenje o podnetoj inicijativi

Član 35.

Komisija može, ako oceni neophodnim, da zatraži od podnosioca inicijative dopunske informacije, podatke ili dokumenta.

Komisija je dužna da razmotri svaku inicijativu i o tome obavesti podnosioca u roku od 90 dana od dana prijema.

Prethodni postupak

Član 36.

Ako na osnovu sopstvenih informacija ili inicijative dođe do opštih saznanja da su na osnovu određenog akta koji nije propis dodeljena sredstva koja se mogu odnositi se na državnu pomoć, Komisija može zaključkom pokrenuti prethodni postupak.

Zaključak iz stava 1. ovog člana se dostavlja davaocu sa nalogom i rokom da se na zaključak izjasni.

Rok iz stava 2. ovog člana može se u opravdanim slučajevima produžiti.

Protiv zaključka iz stava 1. ovog člana nije dozvoljena posebna žalba, niti se može pokrenuti upravni spor.

Ako osnovano pretpostavi da su sredstva iz stava 1. ovog člana dodeljena suprotno odredbama ovog zakona, Komisija nastavlja kontrolu u postupku naknadne kontrole iz člana 37. ovog zakona o čemu donosi poseban zaključak.

Ako na osnovu izjašnjenja utvrdi da ne postoji osnovana pretpostavka da je dodeljena državna pomoć neusklađena odnosno nenamenski korišćena, Komisija donosi rešenje koje sadrži ocenu usklađenosti.

Prethodni postupak se obustavlja ako Komisija utvrdi da se dodeljena sredstva ne odnose na državnu pomoć, o čemu Komisija donosi rešenjem.

Postupak naknadne kontrole

Član 37.

Komisija pokreće postupak naknadne kontrole po službenoj dužnosti, kada na osnovu sopstvenih informacija, dostavljenih inicijativa i drugih raspoloživih podataka osnovano pretpostavi da je državna pomoć dodeljena suprotno odredbama ovog zakona odnosno da se koristi ili je korišćena suprotno odredbama ovog zakona.

O pokretanju postupka donosi se zaključak koji sadrži pravni osnov i obrazložene razloge za pokretanje postupka, kao i poziv svim zainteresovanim licima koji raspolazu podacima, ispravama ili drugim relevantnim informacijama, da ih dostave Komisiji.

Protiv zaključka o pokretanju postupka nije dozvoljena posebna žalba, niti se može pokrenuti upravni spor.

Zaključak o pokretanju postupka može se pobijati tužbom protiv konačnog rešenja Komisije.

Do donošenja rešenja u postupku naknadne kontrole, Komisija može da naloži davaocu meru u skladu sa ovim zakonom a kojom se nalaže privremeno obustavljanje dodele državne pomoći.

Prekid postupka naknadne kontrole

Član 38.

U toku postupka naknadne kontrole a pre donošenja konačne odluke, stranka u postupku može dostaviti zahtev za prekid postupka.

Zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži naročito predlog mera koje je stranka spremna dobrovoljno da preduzme u cilju usklađivanja konkretne državne pomoći sa pravilima za dodelu državne pomoći, zajedno sa uslovima i rokovima za izvršenje tih mera.

Komisija može zahtevati dopunu predloženih mera, u cilju uspostavljanja odgovarajućeg stepena usklađenosti sa pravilima za dodelu državne pomoći.

Savet donosi rešenje o prekidu postupka kojim se određuju mere na osnovu predloga stranke, rok za izvršenje mera i rok za dostavu dokaza o izvršenju mera.

Ako je stranka u potpunosti izvršila predložene mere, Komisija rešenjem obustavlja postupak.

3. Opšte odredbe o postupku

Član 39.

U postupku se preduzimaju potrebne dokazne radnje u cilju potpunog i pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja, pribavljaju se podaci, isprave i stvari, vrši neposredni uvid (uviđaj), obavlja veštačenje.

Postupak sprovodi ovlašćeno službeno lice iz sastava Stručne službe, koje određuje sekretar.

Za veštaka u postupku pred Komisijom određuju se lica ili ustanove iz registra sudskih veštaka, odnosno iz registra pravnih lica koja obavljaju poslove veštačenja.

Pravo i obaveza stranke u postupku

Član 40.

Stranka u postupku ima pravo da se izjašnjava o činjenicama ili okolnostima koje su predmet utvrđivanja u postupku, da predlaže izvođenje dokaza ili dostavlja dokaze, kao i da se izjašnjava na obaveštenja koja joj Komisija uputi u toku postupka.

Stranka u postupku dužna je da postupa po zaključcima ovlašćenog službenog lica.

Stranka ima pravo da razgleda spise predmeta i da o svom trošku kopira pojedine delove spisa.

Pravo obaveštavanja o postupku

Član 41.

Lica koja su podnosioci inicijative, davaoci informacija i ostala lica koja dokažu svoj pravni interes za praćenje postupka, imaju pravo da budu obaveštavani o toku postupka, o čemu se podnosi zahtev Komisiji.

O opravdanosti zahteva iz stava 1. ovog člana odlučuje ovlašćeno službeno lice.

Ovlašćeno službeno lice dužno je da dostavi osnovne informacije o toku postupka, osim onih informacija koje mogu uticati na dalji tok postupka.

Obaveza dostavljanja podataka u postupku naknadne kontrole

Član 42.

Komisija zaključkom nalaže stranci u postupku da dostavi, podatke, isprave i stvari koji su od značaja za postupak, a ona je dužna da postupa po zaključcima ovlašćenog službenog lica u roku određenom tim zaključkom.

Ako se informacije, podaci, isprave i stvari koji su predmet naloga iz stava 1. ovog člana nalaze kod korisnika državne pomoći, davalac je dužan da zahtev bez odlaganja prosledi korisniku.

Ako se osnovano pretpostavi da se traženi podaci, isprave ili stvari nalaze kod trećih lica, Komisija će zahtevom tražiti njihovu dostavu, odnosno omogućavanje uvida.

Lica kojima je dostavljen zahtev iz st. 2. i 3. ovog člana dužna su da dostave, odnosno stave na uvid podatke, isprave i stvari koji su predmet zahteva, osim u slučajevima predviđenim zakonom.

U slučaju nepostupanja po zahtevu iz st. 2. i 3. ovog člana, Komisija će zaključkom naložiti dostavljanje podataka, isprava i stvari, uz upozorenje da u slučaju nepostupanja, ili postupanja suprotno nalogu, Komisija može odrediti periodični penal u skladu sa ovim zakonom.

Za nepostupanje stranke u postupku po nalogu ovlašćenog službenog lica iz stava 1. ovog člana, Komisija može obavestiti Vladu.

Zaključak i zahtevi iz ovog člana sadrže pravni osnov, predmet i svrhu, obrazloženje, rok za postupanje, uputstvo o načinu na koji se može zatražiti zaštita podataka koji se dostavljaju.

Neposredni uvid

Član 43.

Neposredni uvid se sprovodi kod korisnika državne pomoći u slučaju postojanja osnovane pretpostavke da je državna pomoć neusklađena i pored izjašnjenja davaoca državne pomoći kojim se ukazuje na usklađenost takve pomoći odnosno netačnosti ili nepotpunosti dostavljenog podatka.

Prilikom sprovođenja neposrednog uvida, ovlašćeno službeno lice može:

- 1) ući i pregledati poslovne prostorije, vozila, zemljište i druge prostorije korisnika pomoći,
- 2) izvršiti proveru poslovnih i drugih dokumenata,
- 3) uzimati od zastupnika korisnika i njegovih zaposlenih usmene ili pismene izjave.

Neposredni uvid se sprovodi na osnovu zaključka koji sadrži pravni osnov, razloge za sprovođenje neposrednog uvida, označavanje dokumenata, odnosno podataka u koje će biti izvršen uvid, mesto i vreme sprovođenja neposrednog uvida, podatke o ovlašćenim licima koja će sprovesti neposredni uvid, a po potrebi i druge elemente.

Zaključak iz stava 3. ovog člana Komisija dostavlja korisniku državne pomoći najkasnije tri dana pre sprovođenja neposrednog uvida.

Ovlašćeno službeno lice može od korisnika zahtevati uvid u dokumentaciju i podatke koji su navedeni u zaključku o sprovođenju neposrednog uvida, a može izvršiti uvid i u drugu dokumentaciju i podatke koje korisnik sam stavi na uvid, što se navodi u zapisniku o sprovođenju neposrednog uvida.

Za vreme sprovođenja neposrednog uvida, ovlašćeno službeno lice ne sme dozvoliti da se neposredni uvid zloupotrebi i da dođe do povrede poslovno osetljivih podataka, poslovne tajne i privilegovane komunikacije korisnika državne pomoći.

Korisnik je dužan da omogući neometano sprovođenje neposrednog uvida.

Zaštita podataka u postupcima pred Komisijom

Član 44.

Zaštićeni podaci u smislu ovog zakona su podaci koji su dostavljeni, prikupljeni ili stavljeni na uvid Komisiji, na osnovu inicijative za ispitivanje dodele neusklađene državne pomoći ili u prethodnoj i naknadnoj kontroli, uključujući i neposredni uvid, koji imaju svojstvo poslovne tajne ili poverljivog podatka, čijim bi objavljivanjem, stavljanjem na uvid drugim licima, mogla da nastupi značajna šteta za lica kojima pripadaju ti podaci ili na koje se odnose, ili bi se time ugrozio, omeo ili otežao postupak pred Komisijom.

Poslovna tajna su podaci koji to svojstvo imaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita poslovne tajne odnosno koji su merama ili aktom donetim od strane lica kojem pripadaju, proglašeni tajnom skladu sa drugim zakonima.

Zaštićeni podaci u smislu ovog zakona koji mogu imati svojstvo poslovne tajne, jesu naročito tehnički, odnosno finansijski podaci koji se odnose na znanje i iskustvo učesnika na tržištu, njegove metode procene troškova investicija, proizvodne tajne i postupke, biznis ili investicioni plan, tržišni udeli, buduća predviđanja u pogledu strukture troškova i cena, kao i prodajnu strategiju.

Poverljivi podaci u smislu ovog zakona su podaci čije bi iznošenje nanelo značajnu štetu licu kojem pripadaju ili na koje se odnose, ako se oceni da je interes tog lica za zaštitu podataka opravdan i da je po značaju bitno veći u odnosu na interes drugih lica ili javnosti u pogledu davanja tih podataka na uvid ili njihovog objavljivanja.

U zavisnosti od okolnosti svakog pojedinačnog slučaja, poverljivi podaci se naročito odnose na identitet lica koje je podnosilac inicijative za ispitivanje ocene usklađenosti ili lica koje je dostavilo podatke po zahtevu Komisije (izvor podataka), kao i drugih učesnika na tržištu prilikom izjašnjavanja na zahteve, naloge i obaveštenja Komisije.

Ako poverljivi podaci sadrže podatke o ličnosti vrši se pseudonimizacija u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Rešenjem predsednika Komisije se određuju podaci koji imaju svojstvo zaštićenih podataka, ako se utvrdi verovatnim nastupanje uslova iz stava 1. ovog člana.

Zaštićeni podaci se određuju po zahtevu stranke, podnosioca inicijative za ispitivanje ocene usklađenosti, odnosno lica kojem pripadaju ti podaci ili na koje se odnose, a zahtev za zaštitu podataka sa njihovom anonimiziranom verzijom, podnosi se istovremeno sa podneskom koji sadrži podatke za koje se traži zaštita, a najkasnije u roku od osam dana od dana dostavljanja podneska.

Izuzetno od stava 8. ovog zakona, zaštićeni podaci mogu biti određeni po službenoj dužnosti.

Protiv rešenja kojim nije usvojen zahtev za određivanje zaštićenih podataka, dopuštena je posebna žalba o kojoj odlučuje Savet.

Obaveštenje o bitnim činjenicama utvrđenim u postupku

Član 45.

U postupcima iz čl. 32. i 37. ovog zakona u kojima Komisija državnu pomoć oceni kao neusklađenu, ovlašćeno službeno lice, pre podnošenja predloga Savetu obaveštava stranku o bitnim činjenicama, dokazima i ostalim elementima na kojima će zasnivati rešenje i pozvati je da se izjasni u roku koji ne može biti kraći od 20 dana.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana naročito sadrži utvrđene činjenice i okolnosti, kao i stav ovlašćenog službenog lica u pogledu predmeta postupka.

Objavljivanje akata Komisije

Član 46.

Rešenje kojim se odlučuje o usklađenosti državne pomoći, kao i zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti objavljuje se u celosti na internet stranici Komisije.

Prilikom objave rešenja i zaključaka na internet stranici Komisije iz teksta se izostavljaju podaci koji su zaštićeni u skladu sa ovim zakonom (anonimizirana verzija akta).

Savet Komisije, na predlog sekretara, može odlučiti da se zaključak o pokretanju postupka ne objavljuje ako oceni da bi se objavljivanjem ugrozilo sprovođenje postupka.

Ostala akta i odluke, koje u okviru svojih nadležnosti donosi Komisija, objavljuju se u skladu sa odredbom o načinu njihovog objavljivanja koju sadrži pojedinačni akt, odnosno doneta odluka.

Komisija bliže uređuje način na koji će se vršiti izostavljanje zaštićenih podataka iz akata koji se objavljuju.

Saradnja sa drugim organima

Član 47.

Komisija pruža stručnu pomoć davaocima državne pomoći u cilju pravilne primene ovog zakona.

Po zahtevu Komisije, organi nadležni za poslove državne revizije i poslove budžetske inspekcije sarađuju sa Komisijom prilikom sprovođenja određenih radnji u postupku.

U pogledu sprovođenja sektorskih analiza, Komisija može zatražiti podršku tela nadležnog za zaštitu konkurencije.

IV. ANALIZE I IZVEŠTAVANJE KOMISIJE

Registar državne pomoći i *de minimis* pomoći

Član 48.

Komisija vodi registar državne pomoći za koju postoji obaveza prijave, dodeljene državne pomoći, *de minimis* pomoći i ostalih podataka potrebnih za sprovođenje zakonom propisane nadležnosti.

Registar sadrži podatke o prijavi, odnosno o davaocu, korisniku državne pomoći, pravni osnov za dodelu, vrsti, instrumentu i iznosu dodeljene državne pomoći.

Registar iz stava 1. ovog člana predstavlja jedinstvenu elektronsku bazu podataka.

Davalac državne pomoći je dužan da vodi evidenciju o dodeljenoj državnoj pomoći i da dostavi Komisiji podatke neophodne za vođenje registra iz stava 1. ovog člana.

Oblik, način unošenja podataka i funkcionisanja registra iz stava 1. ovog člana bliže uređuje Komisija.

Sektorska analiza dodeljene i instrumenata državne pomoći

Član 49.

U slučaju postojanja osnovane pretpostavke da mere državne pomoći u određenom sektoru privrede ili utemeljene na određenom instrumentu pomoći iz člana 3. ovog zakona mogu značajno ograničiti ili narušiti konkurenciju, Komisija može sprovesti sektorsku analizu.

Komisija može, na zahtev Vlade, analizirati određenu vrstu pomoći, njene efekte na razvoj određene grane privrede ili tržišta, o čemu sačinjava izveštaj koji dostavlja Vladi.

Za potrebe sprovođenja analiza iz st. 1. i 2. ovog člana, Komisija može zahtevati od davaoca, korisnika i drugih učesnika na tržištu da dostave neophodne podatke ili dokumenta.

Komisija može koristiti dokumentaciju i podatke pribavljene u postupku prethodne i naknadne kontrole, u meri u kojoj se ne ugrožavaju poslovni ili drugi poverljivi podaci koji su kao takvi označeni u postupku.

Nacrt izveštaja iz stava 2. ovog člana objavljuje se na internet stranici Komisije, sa pozivom da se davaoci, korisnici i druga zainteresovana lica izjasne u pogledu definisanih rezultata.

Konačan izveštaj usvaja Savet i objavljuje ga na internet stranici Komisije.

Godišnji izveštaj o dodeljenoj državnoj pomoći

Član 50.

Na osnovu podataka prikupljenih od davalaca državne pomoći, Komisija usvaja godišnji izveštaj o dodeljenoj državnoj pomoći u prethodnoj godini najkasnije do trećeg kvartala tekuće godine, koji podnosi Vladi na usvajanje.

Davalac državne pomoći je dužan da vodi evidenciju o dodeljenoj državnoj pomoći i da dostavi podatke neophodne za sačinjavanje izveštaja iz stava 1. ovog člana najkasnije do 15. juna tekuće za prethodnu godinu.

Ako davalac ne dostavi tražene podatke u roku iz stava 2. ovog člana Komisija može sačiniti izveštaj i bez navedenih podataka, pri čemu će u uvodnom delu istaći da davalac državne pomoći nije ispunio obavezu predviđenu ovim članom.

Podaci korišćeni za izradu godišnjeg izveštaja mogu se dostaviti trećim licima, po dobijanju saglasnosti davaoca državne pomoći, u formi i obliku koji davalac odredi.

Komisija bliže uređuje oblik i sadržinu godišnjeg izveštaja o dodeljenoj državnoj pomoći.

Godišnji izveštaj o popisu šema državne pomoći

Član 51.

Komisija izrađuje godišnji izveštaj o popisu šema državne pomoći, koji dostavlja Vladi u prvom kvartalu tekuće godine za prethodnu godinu.

Godišnji izveštaj o popisu šema mora da sadrži listu propisa sa ocenom usklađenosti i preporukama Komisije.

Davalac državne pomoći dostavlja Komisiji plan usvajanja šema državne pomoći za narednu budžetsku godinu i rokove za njihovo usvajanje, a najkasnije do 15. decembra tekuće godine.

Komisija bliže uređuje oblik i sadržinu godišnjeg izveštaja o popisu šema državne pomoći.

V. UPRAVNE MERE

Upravne mere koje izriče Komisija

Član 52.

U postupku naknadne kontrole Komisija može odrediti meru ponašanja, meru kojom nalaže povraćaj državne pomoći ili drugu upravnu meru u skladu sa ovim zakonom.

Komisija može odrediti meru koja za cilj ima otklanjanje neusklađenosti odnosno sprečavanje dodele državne pomoći, koja se naročito sastoji u privremenom ili trajnom obustavljanju vršenja radnji dodele državne pomoći (mere ponašanja).

Ako utvrdi neusklađenost, Komisija nalaže davaocu državne pomoći da, bez odlaganja, preduzme mere u cilju povraćaja dodeljenog iznosa državne pomoći, uvećanog za zakonsku zateznu kamatu, počev od dana korišćenja te pomoći do dana povraćaja iskorišćenog iznosa i da odmah obustavi dalju dodelu neiskorišćenog dela državne pomoći (mera povraćaja).

Izuzetno od stava 3. ovog člana, Komisija može osloboditi od povraćaja iznosa zatezne kamate iz tog stava, ako davalac dokaže da bi to dovelo do stečaja ili prestanka obavljanja poslovne delatnosti korisnika.

O usvojenim merama iz stava 1. ovog člana, Komisija obaveštava i organ nadležan za poslove državne revizije odnosno budžetske inspekcije.

Periodični penal (mera procesnog penala)

Član 53.

Komisija može, korisniku ili učesniku na tržištu odrediti meru periodičnog penala u iznosu od 5.000,00 dinara do 200.000,00 dinara za svaki dan ponašanja suprotno nalogu Komisije, odnosno nepostupanja po tom nalogu, ako:

- 1) ne postupi po nalogu iz zaključka iz člana 42. stav 5. ovog zakona,
- 2) neblagovremeno izvršava obaveze naložene zaključkom Komisije,
- 3) dostavi netačne ili nepotpune podatke.

Dnevni iznos mere periodičnog penala ne može biti veći od 5% vrednosti prosečnog dnevnog prometa korisnika ili drugog učesnika na tržištu, dok ukupni iznos mere periodičnog penala ne može biti veći od 1% ukupnog godišnjeg prometa korisnika ili drugog učesnika na tržištu ostvarenog na teritoriji Republike Srbije.

Izuzetno od stava 1. ovo člana, Komisija može osloboditi lice iz tog stava od mere periodičnog penala, ako dokažu da bi ta mera dovela do stečaja ili prestanka obavljanja poslovne delatnosti korisnika ili otežanog poslovanja.

Naplata mere periodičnog penala vrši se u korist budžeta Republike Srbije.

Prinudno izvršenje mere periodičnog penala, kao i povraćaj sredstava u slučaju njihovog umanjenja ili poništaja odlukom suda, sprovodi poreski organ u skladu sa propisima kojima se uređuje naplata poreza.

VI. SUDSKA KONTROLA

Sudska kontrola rešenja Komisije

Član 54.

Protiv konačnog rešenja Komisije može se podneti tužba Upravnom sudu u roku od 30 dana od dana dostavljanja rešenja stranci.

Podnošenje tužbe ne odlaže izvršenje rešenja.

Komisija može po zahtevu podnosioca tužbe da odloži izvršenje rešenja do pravosnažnosti sudske odluke.

Uz zahtev za odlaganje podnosi se dokaz o podnetoj tužbi.

Po zahtevu za odlaganje izvršenja odlučuje Savet, po hitnom postupku najkasnije do isteka roka za povraćaj državne pomoći određenog u rešenju.

U upravnom sporu sud može da presudom reši upravnu stvar ako priroda stvari to dozvoljava i ako utvrđeno činjenično stanje pruža pouzdan osnov za to.

VII. ZASTARELOST I TROŠKOVI POSTUPKA

Zastarelost

Član 55.

Po isteku perioda od deset godina, Komisija ne može da naloži povraćaj državne pomoći.

Rok iz stava 1. ovog člana računa se počev od dana dodele državne pomoći, bez obzira da li je dodeljena kao individualna ili na osnovu šeme.

Zastarelost iz stava 1. ovog člana prekida se svakom radnjom Komisije ili stranke u postupku u vezi sa neusklađenom državnom pomoći, nakon čega rok počinje ponovo da teče.

Ako se o odluci Komisije vodi upravni spor, zastarelost se obustavlja do pravosnažnosti sudske odluke.

Mera periodičnog penala iz člana 53. ovog zakona ne može se odrediti protekom jedne godine od dana propuštanja izvršenja radnje ili obaveze naložene od strane Komisije.

Troškovi postupka

Član 56.

Komisija snosi redovne troškove postupka koji je pokrenut po službenoj dužnosti i povoljno okončan za stranku i troškove i nagrade veštaka, svedoka, tumača i privremenog zastupnika.

U postupcima pokrenutim zahtevom stranke, sve troškove postupka snosi stranka.

Stranka u postupku pokrenutom po službenoj dužnosti, koji je za nju povoljno okončan, nema pravo na nadoknadu troškova postupka iz stava 1. ovog člana koje je sama snosila u tom postupku.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 57.

Podzakonski akti za izvršavanje ovog zakona doneće se u roku od jedne godine od početka primene ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1. ovog člana primenjivaće se propisi doneti na osnovu Zakona o kontroli državne pomoći („Službeni glasnik RS”, broj 51/09), ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 58.

Registar državne pomoći i pomoći male vrednosti iz člana 48. ovog zakona se uspostavlja najkasnije u roku od godinu dana od početka primene ovog zakona.

Do uspostavljanja registra, davalac državne pomoći i pomoći male vrednosti je dužan da vodi evidenciju, čuva i dostavlja Komisiji podatke o toj pomoći u skladu sa propisima donetim na osnovu Zakona o kontroli državne pomoći („Službeni glasnik RS”, broj 51/09).

Izbor predsednika Komisije i članova Saveta

Član 59.

Predsednik i članovi Saveta biće izabrani u roku od dva meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Početni program rada Komisije

Član 60.

Komisija počinje sa radom danom izborom organa Komisije.

Savet će u roku od 30 dana od dana konstituisanja doneti Statut.

Savet Komisije će doneti Početni program rada Komisije, u roku od 45 dana od dana izbora organa.

Početni program rada Komisije sadržaće naročito: obezbeđenje sredstava za rad Komisije, obaveštenje o konstitutivnim aktivnostima Komisije.

Član 61.

Danom početka rada Komisija preuzima zaposlene u Ministarstvu finansija - Odeljenju za kontrolu državne pomoći, kao i predmete, arhivu, opremu i sredstva za rad, koji se odnose na te poslove.

Do početka rada Komisije, stručne, administrativne i tehničke poslove iz oblasti kontrole državne pomoći obavljaće Odeljenje za kontrolu državne pomoći, Ministarstva finansija.

Danom stupanja na snagu ovog zakona Komisija nastavlja sa radom u skladu sa odredbama Zakona o kontroli državne pomoći („Službeni glasnik RS”, broj 51/09) do izbora organa Komisije na osnovu ovog zakona.

Član 62.

Na postupke koji su započeti do dana početka primene ovog zakona primenjuju se propisi po kojima su započeti.

Ako posle početka primene ovog zakona rešenje Komisije doneto u skladu sa stavom 1. ovog člana bude poništeno ili ukinuto, ponovni postupak sprovodi se prema odredbama ovog zakona.

Član 63.

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o kontroli državne pomoći („Službeni glasnik RS”, broj 51/09).

Član 64.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a počinje da se primenjuje 1. januara 2020. godine, osim odredaba čl. 9-24. ovog zakona koje počinju da se primenjuju danom stupanja na snagu ovog zakona.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o kontroli državne pomoći sadržan je u članu 97. stav 1. tačke 6. i 12. Ustava Republike Srbije, kojima se utvrđuje da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje jedinstveno tržište, razvoj Republike, politiku i mere za podsticanje ravnomernog razvoja pojedinih delova Republike, uključujući i razvoj nedovoljno razvijenih područja, organizaciju i korišćenje prostora i naučno-tehnološki razvoj.

II. Razlozi za donošenje zakona i ciljevi koji se ostvaruju

Važeći Zakon o kontroli državne pomoći („Službeni glasnik RS”, broj 51/09) donet je 2009. godine, a primenjuje se od 2010. godine. Tokom primene ovog zakona ispostavilo se da je neophodno na drugačiji i potpuniji način regulisati neka bitna pitanja vezana za oblast državne pomoći, vođenje samog postupka kontrole državne pomoći, kao i način organizacije i funkcionisanja Komisije za kontrolu državne pomoći (u daljem tekstu: Komisija).

Osnovni razlog za donošenje novog zakona jeste preciziranje i dopuna pojedinih odredaba, u cilju efikasnijeg sprovođenja u praksi, kao i uvođenje novih pravnih instituta iz oblasti državne pomoći u pravni sistem Republike Srbije.

Aktivnosti nadležnih organa u kontekstu ubrzavanja postupka pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji, zahtevaju bitnije izmene važećeg zakona. Naime, polazeći od preporuka Evropske komisije iz godišnjih izveštaja o napretku Republike Srbije, kao i merila koje je neophodno da Republika Srbija ispuni radi otvaranja pregovaračkog Poglavlja 8 – Politika konkurencije, a koje se odnose na dodatno usaglašavanje domaćeg zakonodavstva sa evropskim pravnim tekovinama i ispunjavanje kriterijuma operativne nezavisnosti i jačanje kapaciteta Komisije, neophodno je izmeniti postojeći zakon u ovoj oblasti. Donošenjem novog zakona biće precizirane odredbe i otklonjene nejasnoće koje su uočene u primeni, uz obezbeđenje transparentnosti u dodeli državne pomoći propisivanjem jasnih pravila, a naročito će se ojačati kapaciteti Komisije koja treba efikasnom primenom zakona da doprinese podsticanju privrednog razvoja. U cilju obezbeđivanja operativne nezavisnosti Komisije nužno je novim zakonom urediti njen položaj, izbor organa, ali i radno pravni status zaposlenih u Komisiji imajući u vidu specifičnost njenih ovlašćenja. Pored Evropske komisije, o neophodnosti uspostavljanja jasne organizacione strukture i formulisanja Komisije kao pravnog lica je ukazano i od strane organizacija civilnog društva (Savet stranih investitora, NALED, Transparentnost Srbija, Centra za evropske politike i dr.) ali i Vladinih i drugih nezavisnih tela (Savet za borbu protiv korupcije, Državna revizorska institucija). Prilikom izrade zakona u pogledu organizacione strukture Komisije, uzete su obzir preporuke i predlozi eksperata sa projekata koje finansira EU (Policy and legal advice center i IPA projekta tehničke pomoći Komisiji za kontrolu državne pomoći).

Imajući u vidu da u Republici Srbiji postoji praksa prilikom formulisanja nezavisnog državnog organa, predložena organizaciona struktura ne odstupa od već postojećih (kao što je Komisija za zaštitu konkurencije, Državna revizorska institucija, Fiskalni savet i dr.).

Dalje, jedan od razloga za donošenje novog zakona koji uređuje oblast državne pomoći jeste i usklađivanje sa novim Zakonom o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS”, br. 18/16 i 95/18). Naime, pre izrade novog zakona,

analizirana su postojeća rešenja, a naročito ona koja se odnose na postupke pred Komisijom. Postupak pred Komisijom je poseban upravni postupak koji sprovodi Komisija kada postupa u upravnim stvarima, ali se predviđa i primena Zakona o opštem upravnom postupku pa je, stoga, neophodno uraditi usklađivanje procesnog dela zakona. Predloženo rešenje sadrži jasnu distinkciju između prethodne kontrole koja se sastoji u oceni usklađenosti propisa i drugih akata na osnovu prijave, kao i naknadne kontrole koja se izuzetno sprovodi po službenoj dužnosti kada Komisija ima saznanja da pomoć nije u skladu sa pravilima o dodeli državne pomoći. Takođe, propisana je jasna obaveza dostavljanja propisa na mišljenje, kao i nedvosmisleno određenje u pogledu dozvoljenosti neusklađene pomoći. Pored toga, obaveza prijave je propisana i za one individualne državne pomoći koje se donose na osnovu šeme, a čija ukupna vrednost prelazi određeni novčani prag.

Takođe, usklađivanje je neophodno u cilju upodobljavanja procesnih normi, uvođenja jasno definisanog postupka (početak, sprovođenje radnji, donošenje rešenja), procesnog penala i drugih upravnih mera, razdvajanja inkvizitorskog postupka, mogućnosti razmatranja postizanja operativne nezavisnosti Komisije i dr. Izmene podrazumevaju i uvođenje jasne definicije šta se smatra pod državnom pomoći a šta ne i pod kojim uslovima (Altmark kriterijum, Market Economy Operator Principle i dr.), kao i jasno označavanje instrumenata za dodelu. Najzad, formulisani su novi instituti kao što su periodični penal, neposredni uvid, upravne mere, zastarelost, registar dodeljene državne pomoći, pravilo kumulacije i sl.

Na predloženi način, prenose se odgovarajući instituti predviđeni članom 107. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (UFEU), kao i Uredbom Saveta (EU) 2015/1589 od 13. jula 2015. godine o utvrđivanju detaljnih pravila primene člana 108. UFEU (u daljem tekstu: Uredba Saveta (EU) 2015/1589), ali i Obaveštenjem Evropske komisije o pojmu državne pomoći iz člana 107. stav 1. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (OJ C 262, 19.7.2016).

Imajući u vidu navedeno, donošenje novog zakona je u skladu sa nizom aktivnosti koje Republika Srbija preduzima, kako bi se uspostavio pravni i institucionalni okvir za sprovođenje potrebnih aktivnosti u cilju prilagođavanja i usklađivanja sa pravnim tekovinama Evropske unije u oblasti kontrole državne pomoći.

Usvajanjem zakona koji se predlaže postigli bi se svi napred navedeni ciljevi imajući u vidu da ovaj zakon uređuje zaštitu slobodne konkurencije na tržištu i uslove kojima se obezbeđuje transparentnost u dodeli državne pomoći, a sa druge strane, funkcionisanje, ovlašćenja i postupanje Komisije. Naime, Komisija se, kao nezavisno telo, osniva u skladu sa obavezama proisteklim iz Zakona o potvrđivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 83/08 – u daljem tekstu: SSP) i ima mandat da kontroliše dodelu državne pomoći u Republici Srbiji sa sličnim ovlašćenjima kakva ima Evropska komisija koja taj zadatak obavlja na nivou čitave Evropske unije.

Uspostavljanjem adekvatne kontrole državne pomoći i transparentnosti u njenoj dodeli, sprečava se stavljanje pojedinih privrednih subjekata u povlašćeni položaj, odnosno stvaraju se jednaki uslovi poslovanja za sve učesnike na tržištu. Na taj način jača se slobodna konkurencija i obezbeđuju zdraviji uslovi poslovanja, čime se podstiče ulazak i ostanak privrednih subjekata na tržištu Republike Srbije i omogućava njen privredni razvoj, od čega krajnju korist imaju potrošači, odnosno građani Republike Srbije.

Najzad, potreba za donošenjem ovog propisa proističe i iz razloga neophodnosti usklađivanja pripadajućih podzakonskih akata kao što je, pre svega, Uredba o pravilima za dodelu državne pomoći („Službeni glasnik RS”, br. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 i 119/14), čije je usklađivanje, Trećom revizijom Nacionalnog programa za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije, predviđeno da se izvrši do IV kvartala 2019. godine.

Usvajanjem zakona koji se predlaže postigli bi se svi napred navedeni ciljevi.

III. Objašnjenje osnovnih pravnih instituta i pojedinačnih rešenja

Član 1.

Određuje se predmet ovog zakona. Sa jedne strane, zakon uređuje zaštitu slobodne konkurencije na tržištu i uslove kojima se obezbeđuje transparentnost u dodeli državne pomoći, a sa druge strane, osnivanje Komisije, kao tela nadležnog za kontrolu državne pomoći u Republici Srbiji, njen položaj u pravnom sistemu Republike Srbije, način organizovanja i funkcionisanja, kao i njen mandat. Takođe, s obzirom da Komisija sprovodi poseban upravni postupak, ovim zakonom se uređuju opšti uslovi, pravila i mere za postupanje u upravnim stvarima.

Član 2.

Utvrđuje se primena zakona i to tako da se zakon ne primenjuje na podsticaje, odnosno pomoć koja se dodeljuje u poljoprivredi i ribarstvu. Naime, navedeno odstupanje proističe iz člana 73. stav 9. SSP-a kojim je jasno naznačeno da se odredbe o državnoj pomoći neće primenjivati na poljoprivredne proizvode i proizvode ribarstva definisane u Poglavlju II, Naslova IV SSP-a. Dakle, Republika Srbija nije u obavezi da kontroliše dodelu državne pomoći u poljoprivredi i ribarstvu do pristupanja Evropskoj uniji, pri čemu ribarstvo obuhvata i akvakulturu.

Član 3.

Ovim članom je definisan pojam državne pomoći, kategorije šeme i individualne državne pomoći i taksativno su navedeni instrumente pomoću kojih je moguće dodeliti državnu pomoć. Iz definicije državne pomoći je moguće utvrditi da određena mera predstavlja državnu pomoć ukoliko je dodeljuje davalac državne pomoći, u bilo kom obliku (instrumenti putem kojih je moguće dodeliti državnu pomoć) i to samo ukoliko su kumulativno ispunjeni sledeći uslovi:

1) mera dovodi do stvarnog ili potencijalnog javnog rashoda, što podrazumeva trošenje javnih sredstava iz budžeta Republike Srbije, jedinice lokalne samouprave, autonomne pokrajine i sl., pri čemu se pod potencijalnim umanjenjem javnih sredstava podrazumeva situacija u kojoj se izdaju državne garancije, koje se mogu, ali i ne moraju aktivirati, ali bez obzira što se sredstva možda i neće utrošiti, ista se svakako moraju rezervirati u budžetu. Sa druge strane, važna je i prihodna strana budžeta, te je državna pomoć i to kada država, putem, na primer, oslobođenja privrednog subjekta od plaćanja poreza na dobit, ubere manje javnih prihoda nego što bi mogla u normalnim okolnostima da ostvari prihoda po tom osnovu;

2) mera mora biti selektivna u smislu da se istom favorizuje samo jedan ili grupa učesnika na tržištu ili se favorizuje proizvodnja određene robe i/ili usluge na tržištu (sektorska pomoć), ili se mera odnosi samo na određeno područje Republike Srbije (regionalna pomoć). Suprotno navedenom je opšta mera koja se podjednako odnosi na sve učesnike na tržištu, sve proizvode i usluge i čitavo područje Republike Srbije i ista ne predstavlja državnu pomoć;

3) mera omogućava ekonomsku prednost korisniku državne pomoći tako što mu dodelom sredstava (ili npr. otpisom duga) omogućava poboljšanje finansijske situacije i obezbeđuje prednost na tržištu u odnosu na konkurente koju inače ne bi mogao da ima u uobičajenim tržišnim okolnostima. Takođe, mera koja poseduje navedene karakteristike narušava ili može da naruši konkurenciju na tržištu, jer nisu svi učesnici u tržišnoj utakmici u istom položaju. Nije nužno dokazati da je konkurencija stvarno narušena, već je dovoljno da postoji opasnost od njenog narušavanja;

4) mera mora da utiče na trgovinu između Republike Srbije i zemalja članica EU, što je novina u odnosu na prethodno zakonsko rešenje kome je nedostajala ova

odrednica državne pomoći, a, imajući u vidu da ista postoji u članu 107. UFEU u kome je jasno istaknuto da mera mora da utiče na trgovinu između država članica EU da bi se smatralo da sadrži državnu pomoć.

Definicija državne pomoći je potpuno u skladu sa definicijom iz člana 107. stav 1. UFEU, ali i uporednom praksom zemalja u okruženju. Komisija će bliže objasniti svaki od kriterijuma pojma državne pomoći u smernicama (ili uputstvu ili sličnom aktu) Komisije u skladu sa Obaveštenjem Komisije o pojmu državne pomoći, iz člana 107. stav 1. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (OJ C 262, 19.7.2016).

Šema državne pomoći je definisana na način da predstavlja propis ili skup propisa (ili njihove nacрте ili predloge) kao što su zakon, uredba, pravilnik, konkurs, odluka i dr. koji sadrže pravni osnov za dodelu državne pomoći a koja se može dodeliti većem broju korisnika koji nisu unapred poznati.

Za razliku od toga, pojam individualne državne pomoći predstavlja pomoć koja se dodeljuje unapred određenom korisniku putem određenog pojedinačnog akta na ad hock bazi, ali i pomoć koja se dodeljuje određenom korisniku na osnovu šeme pomoći koja je prethodno ocenjena kao usklađena, ali koja, bez obzira na tu činjenicu, mora proći posebnu ocenu Komisije.

Definicije šeme i individualne državne pomoći su u skladu sa definicijama datim u Uredbi Saveta (EU) 2015/1589.

Takođe, radi otklanjanja eventualnih nedoumica, mogući instrumenti dodele državne pomoći su jasno definisani i pobrojani, pri čemu se ne isključuje postojanje i dodatnih oblika. Navedeno je novina u odnosu na prethodni zakon, s obzirom na to da je utvrđivanje instrumenata državne pomoći ranije bilo predmet podzakonskih akata.

Kao instrumenti su prepoznate subvencije kao bespovratna sredstva, ali i subvencionisane kamatne stope na kredite u smislu da država pokriva deo ili ukupne troškove kamata, zatim fiskalne olakšice koje se odnose na slučajeve kada se korisniku oprašta deo ili ceo iznos poreza na dobit ili druge dažbine koje je u normalnim okolnostima dužan da plati, zatim garancije države, koje su izdate po uslovima povoljnijim od tržišnih odnosno pod uslovima pod kojim ih korisnik nikad ne bi dobio od tržišno orijentisane banke ili druge finansijske institucije ili ne bi mogao da ih uopšte ni dobije u normalnim okolnostima (npr. ako se nalazi u teškoćama).

Državna pomoć može biti sadržana i u meri koja podrazumeva odricanje od dobiti države u korist privrednog subjekta koji je u njenom isključivom ili delimičnom vlasništvu, ukoliko je to okolnost u kojoj profitno orijentisani vlasnik ne bi postupio na isti način i na koji način se tom privrednom subjektu uvećava prihod veštačkim putem. Državna pomoć je i otpis duga, jer se na taj način privrednom subjektu umanjuju uobičajeni operativni troškovi.

Najzad, instrumenti pokrivaju slučajeve kada se država nalazi u ulozi prodavca ili kupca. Naime, svaka prodaja (ili davanje na korišćenje) imovine u javnoj svojini po ceni nižoj od tržišne, korisniku omogućava umanjenje troškova poslovanja, dok svaka kupovina ili korišćenje imovine od strane države po ceni višoj od tržišne omogućava vlasniku te imovine da uveća svoje uobičajene prihode. Potrebno je naglasiti i to da se pod povoljnijim uslovima od tržišnih podrazumevaju i slučajevi kada država daje svoju imovinu bez naknade.

Pojedini instrumenti državne pomoći biće bliže objašnjeni u smernicama (ili uputstvu ili sličnom aktu) Komisije u skladu sa Obaveštenjem Komisije o pojmu državne pomoći iz člana 107. stav 1. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (OJ C 262, 19.7.2016).

Član 4.

Pojam davaoca i korisnika državne pomoći je bliže definisan ovim članom. Tako, davalac državne pomoći može biti bilo koji organ Republike Srbije u čijoj nadležnosti je donošenje ili primena određenog propisa i koji koristi sredstva iz budžeta Republike Srbije (npr. ministarstva nadležna za poslove finansija, privrede,

zapošljavanja i sl.). Međutim, osim sa republičkog potrebno je obuhvatiti i davaoce sa pokrajinskog i lokalnog nivoa uzimajući u obzir da i oni imaju određenu autonomiju za dodelu različitih oblika državne pomoći u skladu sa zakonom. Takođe, davalac državne pomoći može biti i svako pravno lice koje upravlja i/ili raspolaže javnim sredstvima, kao što je Fond za razvoj, koji, iako nije organ državne uprave ipak upravlja i raspolaže javnim sredstvima i samim tim predstavlja potencijalnog davaoca državne pomoći.

Korisnik državne pomoći je učesnik na tržištu kome se dodeljuje državna pomoć u bilo kom obliku, a učesnik na tržištu može biti pravno ili fizičko lice (preduzetnik) koje obavlja ekonomsku delatnost, pod kojom se podrazumeva proizvodnja ili promet robe ili pružanje usluga na tržištu. Navedena definicija je obuhvatnija od definicije sadržane u prethodnom zakonu, jer prepoznaje da, osim privrednih subjekata, korisnici državne pomoći mogu biti i drugi subjekti kao što su neprofitne organizacije ukoliko se bave proizvodnjom robe ili pružanjem usluge i time postaju ravnopravni konkurenti drugim učesnicima na tržištu.

Instituti davaoca i korisnika državne pomoći su definisani u skladu sa Obaveštenjem Komisije o pojmu državne pomoći iz člana 107. stav 1. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (OJ C 262, 19.7.2016).

Član 5.

Ovim članom se upućuje na oblike državne pomoći koji mogu uticati na konkurenciju na tržištu, ali su izuzeta od pravila opšte zabrane dodele državne pomoći.

Posebno se ističe da kada država dodeljuje pomoć koja je socijalnog karaktera bez diskriminacije u odnosu na poreklo robe, ili ako se pomoć dodeljuje radi otklanjanja šteta prouzrokovanih prirodnim nepogodama odnosno u drugim vanrednim situacijama u skladu sa zakonom koji reguliše smanjenje rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama, takva pomoć je uvek usklađena. Navedena odredba člana 5. je u potpunosti usklađena sa članom 107. stav 2. tač. (a) i (b) UFEU.

Za razliku od prethodnog, pojedine vrste državne pomoći mogu biti izuzete od zabrane ukoliko su ispunjeni odgovarajući kriterijumi, ali koji se moraju podvesti pod neki od četiri osnovna kriterijuma. Ti kriterijumi se odnose na unapređenje ekonomskog razvoja područja Republike Srbije sa izuzetno niskim životnim standardom ili sa visokom stopom nezaposlenosti, otklanjanje ozbiljnog poremećaja u privredi Republike Srbije ili izvođenje određenog projekta od posebnog značaja za Republiku Srbiju, unapređenje razvoja određenih privrednih delatnosti ili određenih privrednih područja u Republici Srbiji ukoliko se time ozbiljno ne narušava, niti postoji pretnja ozbiljnom narušavanju konkurencije na tržištu, i konačno radi unapređenja zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa. Navedeno je u skladu sa članom 107. stav 3. UFEU. Da bi se podvelo pod neki od četiri osnovna kriterijuma, Evropska komisija propisuje značajan broj pravila, koja su najčešće u formi mekih pravila (soft acquis), sa ciljem da se takva pravila olakšano prilagođavaju trenutnim ekonomskim i tržišnim okolnostima. Takvi instrumenti tumačenja su i propisani članom 73. tačka 4. SSP. Stoga, navedena pravila će biti bliže uređena podzakonskim propisima koja donosi Vlada.

Član 6.

Mere koje ne predstavljaju državnu pomoć su mere koje ne ispunjavaju sve kriterijume iz člana 107. stava 1. UFEU-a, i to pre svega kada učesnik na tržištu ne obavlja ekonomsku delatnost ili delatnost koju obavlja nema uticaja na trgovinu ili zato što se mera sastoji od naknade za uslugu od opšteg interesa koja ispunjava sve kriterijume iz predmeta Altmark.

Naknada koja se dodeljuje za obavljanje usluge od opšteg ekonomskog interesa (UOEI) ne predstavlja državnu pomoć ako ispunjava određene uslove kao

što su da je obavljanje usluga povereno određenim aktom, da je visina naknade obračunata po unapred utvrđenim parametrima i to tako da pokriva troškove nastale obavljanjem poverene usluge i na kraju da je privredni subjekt kome su poverene usluge izabran u konkurentnom postupku javnog nadmetanja ili ukoliko nije da je naknada obračunata na osnovu analize troškova sličnog učesnika na tržištu. Ovakav stav je zasnovan pre svega na presudi Evropskog suda pravde poznatoj kao „Altmark Trans GmbH and Regierungspräsidium Magdeburg v Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH (Reference for a preliminary ruling from the Bundesverwaltungsgericht (Germany)) «(Regulation (EEC) No 1191/69 – Operation of urban, suburban and regional scheduled transport services – Public subsidies – Concept of State aid – Compensation for discharging public service obligations)» Opinion of Advocate General Léger delivered on 19 March 2002, Opinion of Advocate General Léger delivered on 14 January 2003, Judgment of the Court, 24 July 2003”. Naime, ova odluka predstavlja uvođenje nove prakse u primeni pravila kontrole državne pomoći u EU, samim tim postaje i deo obavezujuće pravne regulative koja se mora preneti u pravni sistem RS. Evropski sud pravde je smatrao da naknada za obavljanje usluga ne predstavlja državnu pomoć ukoliko su ispunjena četiri kumulativna uslova: a) da je povereno obavljanje usluga i da su obaveze po tim uslugama jasno definisane; b) da parametri za izračunavanje naknade moraju biti objektivni, transparentni i unapred utvrđeni; v) da kompenzacija ne može premašiti ono što je potrebno za pokrivanje svih ili dela troškova koji su nastali prilikom izvršavanja obaveza javnih usluga, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumnu dobit; g) da onaj ko obavlja usluge mora biti izabran u skladu sa postupkom javne nabavke koji bi omogućio izbor ponuđača koji je u stanju da pruži te usluge po najnižoj ceni za zajednicu, potreban nivo naknade mora biti određen na osnovu analize troškova tipične dobro vođene kompanije. Tamo gde najmanje jedan od Altmark uslova nije ispunjen, naknada za javne usluge će se ispitati u skladu sa pravilima o državnoj pomoći.

Takođe, uvodi se novi pravni institut koji se odnosi na ponašanje nadležnih organa Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave i svakog pravnog lica koje upravlja i/ili raspolaže javnim sredstvima u određenim slučajevima kao tipični učesnik na tržištu. Suština je u tome da se organi javne vlasti mogu ponašati kao privatni investitor odnosno vršiti različite transakcije – od ulaganja u privredne subjekte do otpisa duga privrednim subjektima, pod uslovima koji bi bili prihvatljivi za tipičnog učesnika na tržištu u privatnoj svojini, koji posluje u normalnim tržišnim uslovima. Dakle, Komisija mora sagledati svaku transakciju sa stanovišta kako bi se ponašao privatni, tipični učesnik na tržištu, odnosno njenu isplativost za državu, a transakcije koje za ishod nemaju pozitivan efekat mogu se smatrati da sadrže elemente državne pomoći. Komisija će bliže urediti ovaj princip u skladu sa MEO principom iz Obaveštenja Komisije o pojmu državne pomoći iz člana 107. stav 1. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (OJ C 262, 19.7.2016).

Slično kao u prethodnim situacijama, garancije koje su odobrile RS, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave po tržišnim uslovima ne predstavljaju instrument dodele državne pomoći i za njih Komisija ne donosi ocenu usklađenosti. U osnovi to znači da kod odobravanja garancija treba poštovati uslove koji su tržišno orijentisani, u suprotnom garancije koje se odobravaju tako da odstupaju od uobičajenih tržišnih principa kao što je na primer odobravanje garancija bez provizije ili tako da je iznos garancije toliki da pokriva ceo iznos kredita ili se pak odobravaju učesniku na tržištu koji je u teškoćama, mogu predstavljati instrument dodele državne pomoći uz obavezu prijavljivanja Komisiji na ocenu usklađenosti.

Na kraju, pobrojane su neekonomske delatnosti za koje pomoć ili sredstava koja se dobijaju za obavljanje ovih delatnosti ne predstavljaju državnu pomoć u smislu ovog zakona. Naime, zakon se odnosi na sve ekonomske delatnosti i deo neekonomskih ukoliko se u nekom momentu na tržištu pojavi više od jednog tržišnog učesnika koji ih obavlja stvarajući time konkurenciju. Međutim u slučaju

neekonomskih delatnosti koje su navedene u članu 6. stav 4. radi se o isključivim delatnostima koje samo mogu obavljati organi javne vlasti a tiču se pre svega bezbednosti i dobrobiti građana.

Odredbe člana 6. st. 2-4. u skladu su sa Obaveštenjem Komisije o pojmu državne pomoći iz člana 107. stav 1. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (OJ C 262, 19.7.2016).

Član 7.

Ovim članom se jasno definiše kumulacija kao pravilo, ali i dužnost da pre nego što dodeli državnu pomoć, davalac utvrdi tačne iznose i oblike državne pomoći koje je potencijalni korisnik dobio u ranijem periodu za istu svrhu. Na ovakav način davalac utvrđuje preostali iznos državne pomoći koja može biti dodeljena istom korisniku, a da se ne prekorači dozvoljeni limit. Takođe, uveden je pravni osnov za bliže uređenje i usaglašavanje ove državne pomoći sa Uredbom Evropske komisije broj 651/2014 od 17. juna 2014. godine kojom se određene kategorije državne pomoći proglašavaju usklađenim sa zajedničkim tržištem u primeni čl. 107. i 108. UFEU (OJ L 187, 26.6.2014.).

Član 8.

Uređuje se institut državne pomoći male vrednosti (de minimis pomoći), kao pomoć koja nema značajan uticaj na narušavanje konkurencije, a koji istovremeno predstavlja izuzetak od obaveze prijave državne pomoći, dok samo postoji obaveza obaveštavanja Komisije o njenoj dodeli. Navedeno rešenje je u potpunosti u skladu sa obavezama država članica EU prema Evropskoj komisiji, kao i praksom koja važi poslednjih nekoliko godina u Republici Srbiji. Takođe, uveden je pravni osnov za bliže uređenje i usaglašavanje ove državne pomoći sa Uredbom Evropske komisije broj 1407/2013 od 18. decembra 2013. godine o primeni čl. 107. i 108. UFEU na de minimis pomoć (OJ L 352, 24.12.2013.) i Uredbom Evropske komisije o primeni čl. 107. i 108. UFEU na de minimis pomoć učesnicima na tržištu koji pružaju usluge od opšteg ekonomskog interesa (OJ L 114, 26.4.2012.).

Član 9.

Propisuje se položaj Komisije. Polazeći od neophodnosti da se uspostavi operativna nezavisnost Komisije predviđeno je da predstavlja samostalnu i nezavisnu organizaciju koja vrši javna ovlašćenja i ima status pravnog lica. Takođe, radi veće transparentnosti izveštaje o radu podnosiće Narodnoj skupštini i objavljivati na internet stranici.

Član 10.

Komisija ima zakonom određene nadležnosti i to većinu radi kao poverene poslove. Svakako najznačajnije je da ocenjuje usklađenost državne pomoći sa pravilima o dodeli, odnosno da li određena državna pomoć ispunjava zakonom i podzakonskim aktima propisane uslove da se može kvalifikovati kao dozvoljena. Neophodno je da propisi i drugi akti koji predstavljaju osnov za dodelu državne pomoći budu u skladu sa pravilima o dodeli državne pomoći da se ne bi desilo da državna pomoć čija se dodela planira dovede do poremećaja konkurencije na datom tržištu. Pridržavanje ovih pravila od strane davalaca i korisnika državne pomoći, upravo omogućava nesmetano funkcionisanje tržišta i eliminiše moguće negativne implikacije na konkurenciju. Pored toga Komisija rešava o pravima i obavezama davalaca i primalaca državne pomoći, vrši kontrolu nenamenskog korišćenja dodeljene državne pomoći, nalaže povraćaj neusklađene državne pomoći i dr.

Član 11.

Organi Komisije su Savet i predsednik. Savet je kolegijalni organ koji ima pet članova, od kojih je jedan predsednik Komisije. Sve odluke i akte Komisije donosi Savet, osim u izuzetnim slučajevima kada je donošenje pojedinih odluka zakonom povereno predsedniku Komisije ili u pojedinim slučajevima ovlašćenim licima (odluke u vezi sa upravljanjem postupkom). Predsednik Komisije predstavlja i zastupa Komisiju, potpisuje sve odluke i obavlja druge poslove u skladu sa zakonom, a koji se odnosi i na radno pravne odnose sa zaposlenima i rukovođenje radom organa.

Član 12.

Izbor organa Komisije poveren je Narodnoj skupštini. Naime, kako bi se obezbedila nezavisnost Komisije u punom kapacitetu neophodno je da izbor članova Saveta i predsednika ne bude pod kontrolom izvršne vlasti. Naime, sadašnje rešenje u zakonu predviđa da Vlada na predlog: ministarstva nadležnog za poslove finansija, ministarstva nadležnog za poslove ekonomije i regionalnog razvoja, ministarstva nadležnog za poslove infrastrukture, ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine i Komisije za zaštitu konkurencije. Svi navedeni predlagači, osim Komisije za zaštitu konkurencije, mogu predstavljati davaoce državne pomoći. S tim u vezi predloženo je rešenje kojim se predviđa izbor predsednika i članova Saveta na osnovu javnog konkursa koji raspisuje predsednik Narodne skupštine. Određuje se ko može biti biran za člana Saveta i predsednika Komisije. Stručnost i osposobljenost predstavljaju kriterijume koji obuhvataju posedovanje teorijskog i praktičnog znanja iz oblasti državne pomoći, prava konkurencije ili pravnih tekovina EU, a koje nadležni skupštinski odbor može da proveri. Predviđeno je da se izbor vrši na dve odvojene liste kandidata, pri čemu su izabrani oni kandidati koji dobiju najviše glasova na svakoj listi, odnosno prvi naredni kandidat. Dozvoljeno je da isto lice konkuriše i za člana Saveta i za predsednika pri čemu se ukoliko bude izabrano za predsednika, rezultati glasanja za to lice neće uzimati u obzir.

Član 13.

Propisuje se trajanje mandata i ograničava mogućnost izbora istog lica na dva puta.

Član 14.

Određuju se situacije u kojima prestaje funkcija predsednika i člana Saveta. Tako pored isteka mandata, funkcija prestaje i podnošenjem ostavke, razrešenjem, ispunjavanjem opštih uslova za starosnu penziju, kao i zbog trajne nesposobnosti za rad koja je posledica bolesti. U slučaju da prestane funkcija predsednika Komisije iz nekog od navedenih razloga nadležni odbor će imenovati vršioca dužnosti iz reda članova Saveta do stupanja na funkciju novog predsednika.

Član 15.

Jedan od načina prestanka funkcije predsednika i člana Saveta je razrešenje. Ovim članom detaljno se uređuje postupak razrešenja predsednika Komisije i člana Saveta, kao i osnov za razrešenje. Takođe, određeno je da inicijativu za pokretanje postupka može podneti predsednik, Savet, sekretar Komisije ili nadležni organ za sprečavanje korupcije. Ako je postupak pokrenut nadležni odbor može do 6 meseci udaljiti sa funkcije lice protiv koga je postupak pokrenut u kom slučaju može da imenuje vršioca dužnosti predsednika između članova Saveta.

Savet će nastaviti sa radom iako prestane funkcija predsednika ili člana Saveta sve dok je moguće nesmetano funkcionisanje, odnosno donošenje odluka propisanom većinom.

Član 16.

Savet je kolegijalni organ koji svoje odluke donosi glasanjem, a da bi jedna odluka bila doneta potrebna je većina glasova od ukupnog broja članova. Imajući u

vidu da Savet donosi sve odluke i da se bira da bi odlučivao u svakom konkretnom slučaju nije dozvoljeno uzdržavanje prilikom glasanja. Radi obezbeđivanja nesmetanog svakodnevnog funkcionisanja i donošenja odluka predviđa se da Savet na predlog predsednika bira zamenika predsednika iz svojih redova na period od godinu dana, koji bi imao sva prava i obaveze predsednika kada je on odsutan.

Član 17.

Komisija ima Statut koji donosi Savet i koji se objavljuje u Službenom glasniku pa će, u skladu sa svojim delokrugom rada, Republički sekretarijat za zakonodavstvo vršiti njegovu proveru u smislu usaglašenosti ovog akta sa propisima u pravnom sistemu i nadzor nad njegovim objavljivanjem.

Član 18.

Specifičnost poslova koji su dati u nadležnost Komisiji određuju i potrebu da se propiše nespojivost funkcija i poslova koje mogu da obavljaju predsednik i članovi Saveta. Naime, Komisija odlučuje o pravima i obavezama i davalaca i korisnika državne pomoći te stoga je funkcija nespojiva sa funkcijom u državnim organima, radom u državnom organu ili organu jedinice lokalne samouprave, kod nosilaca javnih ovlašćenja ili drugih organa koji mogu biti davaoci državne pomoći. Ograničenja postoje i u pogledu korisnika državne pomoći pa tako predsednik ili član Saveta ne sme imati svojinski udeo veći od 3% u pravnim licima koji su korisnici državne pomoći. Pored navedenih postoje i opšta ograničenja koja se odnose na obavljanje drugih poslova koji nisu spojivi sa obavljanjem javne funkcije ili koji bi mogli negativno da utiču na samostalnost, nepristrasnost i ugled Komisije. Imajući u vidu da predsednika Komisije i članove Saveta na funkciju bira Narodna skupština i da im je povereno da vrše javna ovlašćenja oni predstavljaju javne funkcionere, te se na njih primenjuju sva pravila zakona kojim se uređuje sprečavanje korupcije.

Član 19.

Komisija je samostalna i nezavisna organizacija koja vrši javna ovlašćenja i kojoj su za obavljanje poslova neophodna finansijska sredstva. Za razliku od drugih organizacija i agencija koje imaju sopstvene prihode iz naknada i taksi koje naplaćuju za izdavanje određenih akata Komisija ne obavlja takvu vrstu poslova. Svrha ove organizacije je da ocenjuje usklađenost državne pomoći sa aspekta ispunjenosti uslova propisanih ovim zakonom. Polazeći od toga ko može biti davalac državne pomoći (nadležni organ Republike Srbije, autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave ili svako pravno lice koje upravlja i/ili raspolaže javnim sredstvima) jasno je da se finansiranje ne može obezbediti iz neporeskih prihoda (taksa i naknada). Zbog toga je neophodno za funkcionisanje ove Komisije obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije u skladu sa finansijskim planom koji će utvrditi Savet, a Narodna skupština dati saglasnost.

Čl. 20-24.

Kako bi se obezbedila funkcionalna razdvojenost službe koja vodi postupke i Saveta kao organa koji donosi odluke detaljno je uređen status zaposlenih u Komisiji. Pre svega napravljena je razlika između stručne službe i prateće službe. S tim u vezi obema službama rukovodi sekretar koga postavlja Savet na pet godina. Naime, stručnu službu čine kontrolori i analitičari državne pomoći koji obavljaju stručne poslove iz nadležnosti Komisije, odnosno predstavljaju ovlašćena službena lica za vođenje postupaka pred Komisijom. U pogledu prava i obaveza zaposlenih u stručnoj i pratećoj službi primenjuju se odredbe zakona koje uređuju prava državnih službenika i nameštenika, na primanja zaposlenih u službi Komisije primenjuju se propisi kojima se uređuju plate, naknade i druga primanja državnih službenika i

nameštenika, dok je plata predsednika Komisije i plata člana Saveta određena u visini plate predsednika odnosno sudije Vrhovnog kasacionog suda.

Član 25.

Imajući u vidu da se ovim zakonom reguliše poseban upravni postupak, ovim članom određena je supsidijarna primena Zakona o opštem upravnom postupku.

Član 26.

Određuje se stranačka legitimacija u postupku, pa tako svojstvo stranke uvek ima davalac državne pomoći, odnosno podnosilac prijave. Stranka u postupku ne može biti predlagač propisa kada se sprovodi prethodna kontrola propisa, jer se u konkretnoj situaciji ne vodi postupak, već Komisija izdaje mišljenje. Stranka može biti davalac ili skup davaoca koji podnose prijavu u postupku prethodne kontrole po zahtevu stranke, odnosno koji su kao takvi označeni u postupku naknadne kontrole. Svojstvo stranke u smislu ovog zakona nema korisnik odnosno podnosilac inicijative za pokretanje prethodnog postupka i postupka naknadne kontrole. Naime, kako Komisija ne rešava o pravima i obavezama korisnika državne pomoći, već ocenjuje da li je u postupku prethodne ili naknadne kontrole pomoć usklađena, izvršeno je jasno opredeljenje i u pogledu korisnika odnosno podnosioca inicijative. Navedeni stav je u potpunosti u saglasnosti sa Uredbom Saveta EU 2015/1589, gde se korisnicima i podnosiocima inicijative ostavlja pravo da se informišu, u određenim situacijama uzmu učešće u postupku u vidu izjašnjenja, ali ne i aktivne legitimacije, jer Evropska komisija nalaže isključivo državi članici da izvrši povraćaj sredstava koja nisu u skladu sa unutrašnjim tržištem.

Član 27.

Imajući u vidu obavezu prijave u prethodnoj kontroli (propisa i postupka po zahtevu stranke), teret dokazivanja u pogledu usklađenosti državne pomoći je uvek na podnosiocu prijave. Takođe, imajući u vidu propisanu stranačku legitimaciju u postupku naknadne kontrole, odnosno dokazivanje da određene mere u skladu sa članom 6. Predloga zakona ne predstavljaju državnu pomoć, potvrđuju ovo rešenje. Ovakvo opredeljenje u potpunosti korespondira stanovištu iz Uredbe Saveta EU 2015/1589.

Član 28.

U nameri da se potencijalnim davaocima pojednostavi i omogući informacija da li određena pomoć može imati karakter državne pomoći, odnosno da li postoji obaveza prijave, uvodi se obaveštenje o potrebi prijave državne pomoći. Ovlašćeno službeno lice procenjuje predlog osnova za dodelu sredstava, i ukoliko smatra da može predstavljati osnov za dodelu državne pomoći, obaveštava davaoca o obavezi prijave uključujući i vrstu pomoći.

Član 29.

Komisija ocenjuje usklađenost sa pravilima o dodeli državne pomoći, i to čini u prethodnoj odnosno naknadnoj kontroli državne pomoći. Prilikom ocene, Komisija iznosi nivo usklađenost pri čemu ona pomoć koja je ocenjena kao neusklađena je nedozvoljena državna pomoć. Postupanjem, prati se stanje na tržištu, sa namerom identifikovanja potencijalnih distorzija koje eventualno mogu nastati dodelom neusklađene državne pomoći. Pored navedenog, formalnog postupka, Komisija u svom radu koristi i sektorske analize.

Član 30.

Ovim članom su pobrojane situacije u kojima postoji obaveza prijave državne pomoći. Za razliku od važećeg zakonskog rešenja, uvodi se dodatna situacija u kojoj se propisuje obaveza. Naime, imajući u vidu da se prilikom ocene usklađenosti šeme

državne pomoći, ne kontroliše dalja dodela državne pomoći individualnim subjektima kojima se dodjeljuju sredstva po osnovu te šeme, navedeno zakonsko rešenje omogućava jasniju kontrolu individualno dodeljene pomoći na osnovu šeme. Stoga, propisan je odgovarajući vrednosni prag koji se vezuje za šemu državne pomoći, a u svrhu dopunske kontrole sprovođenja određenih šema državne pomoći.

Shodno tome, propisano je da Vlada bliže uređuje sadržinu i oblik prijave, uz određenje da mora sadržati sve podatke i informacije neophodne za odlučivanje Komisije. Takođe, jasno je identifikovan podnosilac prijave u prethodnoj kontroli koji je i odgovoran za tačnost i istinitost podataka navedenih u prijavi. Prethodna kontrola je postupak pred Komisijom koji se pokreće prijavom državne pomoći. Neophodno je istaknuti da se prethodna kontrola javlja u dva oblika (prethodna kontrola propisa i prethodna kontrola po zahtevu stranke), i da se u oba slučaja podnosi prijava državne pomoći.

Radi usklađivanja sa najvažnijom odredbom Uredbe Saveta EU 2015/1589 koja se odnosi na klauzulu o mirovanju (standstill clause), propisana je obaveza da se pomoć koja podleže prijavi ne sme dodeliti pre odluke ili mišljenja Komisije. Da bi se ovaj institut ojačao, obaveza prijave je uvedena prethodnim članom.

Član 31.

Ovim članom se uvodi dužnost predlagača odnosno donosioca propisa da predlog propisa dostavi Komisiji, radi ocene usklađenosti sa pravilima o dodeli državne pomoći. Komisija će mišljenjem oceniti usklađenost propisa. Ukoliko propis ne sadrži dovoljno uslova ili kriterijuma za ocenu, u mišljenju se naznačava neophodnost propisivanja dopunskih uslova ili obaveza prijave individualne pomoći. Mišljenje Komisija donosi u roku od 60 dana od dana prijema potpune prijave. Za razliku od prethodnog, ukoliko je propis usvojen bez sprovedene prethodne kontrole, Komisija obaveštava donosioca, odnosno predlagača propisa, ali i Vladu Republike Srbije o obavezi usklađivanja.

Član 32.

Predlog zakona je predvideo da će se postupak po zahtevu stranke pokrenuti prijavom državne pomoći. U najvećem broju slučajeva, prijava državne pomoći će se odnositi na individualnu pomoć koja se dodjeljuje na osnovu akta koji nije propis (npr. akt privrednog subjekta koji je u vlasništvu Republike Srbije, kao davalac pomoći). Iz tog razloga, članom 32. Predloga zakona se prvi put uvodi obaveza podnosioca prijave da navede sve davaoce i instrumente državne pomoći koje se dodjeljuju individualnom privrednom subjektu. Na takav način, omogućava se jasan uvid u sve vrste pomoći, instrumenata, izvora, što će značajno olakšati kumulaciju državne pomoći. Praksa Komisije je pokazala da veliki broj davalaca državne pomoći, naročito lokalne samouprave, ne percipiraju obavezu podnošenja prijave i kumulacije. Imajući u vidu da će se uvesti registar kao elektronska baza dodeljene državne pomoći, ovakva prijava će biti od naročitog značaja prilikom unošenja podataka u registar. Takođe, kroz navođenje više davaoca, može se steći uvid u trenutak eventualne dodele državne pomoći koja nije prijavljena Komisiji. Stavom 3. pomenutog člana je predviđena obaveza dostavljanja potpune prijave državne pomoći. Iz navedenog stava se može zaključiti da Komisija može naložiti dopunu prijave. Ukoliko se utvrdi da prijava ne ispunjava uslove, da akt ne sadrži pravni osnov za dodelu državne pomoći, ili stranka ne izvrši dopunu, Komisija može odbaciti prijavu što je u potpunosti u skladu sa članom 5. Uredbe Saveta EU 2015/1589.

Član 33.

Razlog formulisanja člana 33. Predloga zakona predstavlja mogućnost da stranka u postupku u svakom trenutku može odustati od već podnete prijave, o čemu će predsednik Komisije doneti rešenje o obustavi postupka, što korespondira ovlašćenjima Evropske komisije shodno članu 10. (povlačenje prijave) Uredbe Saveta EU 2015/1589. Pored toga, ostavljena je i mogućnost da stranka u postupku izmeni i dopuni prijavu, sve do trenutka donošenja rešenja Komisije. Stoga, iz razloga načela delotvornosti predviđeno Zakonom o opštem upravnom postupku, rokovi odlučivanja Komisije se sukcesivno pomeraju, i počinju iznova teći prijemom potpune prijave, što je u skladu sa praksom organa koji postupaju u sličnim ili istovetnim situacijama. Takođe, institut potpune prijave je prepoznat i u stavu (7) preambule Uredbe Saveta EU 2015/1589.

Čl. 34. i 35.

Radi usklađivanja sa članom 24. stav 2. podstav 1. Uredbe Saveta EU 2015/1589, član 34. Predloga zakona omogućava da svaka zainteresovana strana može dostaviti inicijativu za pokretanje naknadne kontrole. Pored konkurenata i drugih lica koji su dužni da dokažu svoj pravni interes (u potpunosti korespondira stavu (33) preambule Uredbe Saveta EU 2015/1589), ostavljena je mogućnost podnošenja inicijative kako od strane davaoca tako i od strane korisnika državne pomoći. Ilustracije radi, davalac državne pomoći može podneti inicijativu ukoliko smatra da se sredstva koriste suprotno nameni, dok korisnik to može uraditi iz razloga pravne sigurnosti ukoliko smatra da transakcija sadrži elemente državne pomoći. Ostavljeno je da Komisija bliže uredi oblik i sadržinu inicijative, što se prevashodno odnosi na formulisanje Obrasca za podnošenje inicijative koji će biti usklađen sa evropskim pravnim tekovinama. Ukoliko to oceni neophodnim, prema članu 35. Predloga zakona, Komisija može zatražiti od podnosioca inicijative dopunske informacije, podatke ili dokumenta, uključujući i obavezno obaveštenje podnosioca inicijative što je u skladu sa članom 24. stav 2. podstav 2. i članom 12. stav 1. podstav 2. Uredbe Saveta EU 2015/1589.

Član 36.

U okviru naknadne kontrole napravljena je jasna razlika između dve situacije: prethodnog postupka i postupka naknadne kontrole. Prethodni postupak obuhvata postojanje opštih saznanja da nešto može predstavljati državnu pomoć, dok je to kod postupka naknadne kontrole pretočeno u viši stepen – osnovanu pretpostavku da je pomoć dodeljena ili se koristi suprotno pravilima. Razlog za navedenu distinkciju se nalazi u činjenici da opšte saznanje o dodeljenim sredstvima često ne korespondira sa ocenom da se radi o neusklađenoj (nedozvoljenoj) ili nenamenski utrošenoj državnoj pomoći. Stoga, bilo je neophodno obuhvatiti situacije i definisati postupanje Komisije kada se naknadno (stoga i naknadna kontrola) na osnovu opštih saznanja dođe do podataka koji ukazuju da dodeljena sredstva koja prethodno, i pored obaveze, nisu prijavljena Komisiji ali da je državna pomoć usklađena, što je urađeno članom 36. Predloga zakona. Slično, obuhvaćena je situacija prema kojoj se utvrdi da dodeljivanje određenih sredstava nema karakter državne pomoći, što je bliže i obrazloženo i članom 6. Predloga zakona (postojanje mera koje ne predstavljaju državnu pomoć). Postupak se pokreće zaključkom, koji se dostavlja davaocu državne pomoći na izjašnjenje što je u skladu sa principom iz člana 6. stav 2. Uredbe Saveta EU 2015/1589.

Kada se dodeljena sredstva ne odnose na državnu pomoć, Komisija donosi rešenje kojim se postupak obustavlja (u skladu sa članom 9. stav 2. Uredbe Saveta EU 2015/1589), dok u situaciji kada se utvrdi da sredstva imaju karakter državne pomoći koja je u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima, Komisija donosi rešenje koje sadrži ocenu usklađenosti. Međutim, u zavisnosti od konkretne situacije,

moguće je da se na osnovu dodatnih informacija, opšte saznanje pretvori u osnovanu pretpostavku da dodeljena sredstva predstavljaju državnu pomoć koja nije u skladu sa pozitivnim pravilima, odnosno da su sredstva i pored ocene Komisije, iskorišćena na drugačiji način. U tom trenutku, Komisija će nastaviti kontrolu u postupku naknadne kontrole o čemu će doneti zaseban zaključak kojim se pokreće postupak po službenoj dužnosti. Navedeno pravno rešenje je u potpunosti u skladu sa pozitivnom praksom drugih državnih organa (više pogledati Zakon o zaštiti konkurencije i način ocene koncentracija: fazu 1 postupka po zahtevu stranke ispitivanje koncentracija u skraćenom postupku i nastavljanje u postupku ispitivanja koncentracija po službenoj dužnosti – faza 2).

Član 37.

Ovim članom je propisano da će Komisija pokrenuti postupak naknadne kontrole po službenoj dužnosti, kada na osnovu sopstvenih informacija, dostavljenih inicijativa i drugih raspoloživih podataka osnovano pretpostavi da je državna pomoć dodeljena suprotno odredbama ovog zakona odnosno da se koristi ili je korišćena suprotno odredbama zakona. Navedeni razlozi za pokretanje su u skladu sa članom 6. stav 1. Uredbe Saveta EU 2015/1589. Takođe, radi potpune harmonizacije sa stavom 2. istog člana Uredbe Saveta EU 2015/1589, propisana je minimalna sadržina zaključka o pokretanju, pri čemu je neophodno da taj akt Komisije sadrži pravni osnov i obrazložene razloge za pokretanje postupka, kao i poziv svim zainteresovanim licima koji raspolažu podacima, ispravama ili drugim relevantnim informacijama, da ih dostave Komisiji. U cilju usaglašavanja sa pozitivnim propisima, ali u skladu sa uspostavljenom praksom drugih državnih organa, ne odstupajući od istih, predviđeno je da se zaključak o pokretanju može pobijati samo tužbom protiv konačnog rešenja.

U pogledu mere kojom se nalaže privremeno obustavljanje dodele državne pomoći do donošenja konačnog rešenja Komisije, isto je u skladu sa institutom „naloga za obustavu” koji je propisan članom 13. stav 1. Uredbe Saveta EU 2015/1589, a o čemu je članom 52. Predloga Zakona bliže definisano kao mera ponašanja.

Član 38.

U skladu sa članom 9. st. 3. i 4. Uredbe Saveta EU 2015/1589 (pozitivna i uslovna odluka), Predlogom zakona je ostavljena mogućnost stranci u postupku da pre donošenja konačne odluke dostavi Komisiji zahtev za prekid postupka sa predlogom mera koje je spremna dobrovoljno da preduzme. Naime, članom 38. Predloga zakona, je predviđeno da zahtev pored predloženih mera sadrži uslove i rokove za izvršenje takvih mera koje će Komisija pojedinačno da ceni. Stoga, u zavisnosti od situacije, Komisija može zahtevati dopunu predloženih mera u cilju uspostavljanja odgovarajućeg stepena usklađenosti sa pravilima za dodelu državne pomoći, što odgovara institutu uslovne odluke Evropske komisije iz člana 9. stav 4. Uredbe Saveta EU 2015/1589. Takođe, u pogledu dopune mera koje Komisija zahteva, preuzeto je stanovište iz člana 22. Uredbe Saveta EU 2015/1589. Pre donošenja rešenja, Komisija usvaja rešenje o prekidu postupka, kojim se određuju mere i rokovi za izvršenje. Ako je stranka u potpunosti izvršila predložene mere, Komisija rešenjem obustavlja postupak. Cilj ovog instituta predstavlja otklanjanje tržišnih poremećaja nastalih kao posledica dodele neusklađene državne pomoći.

Član 39.

U skladu sa pravilom da je ovlašćeno službeno lice dužno da utvrdi pravilno i potpuno činjenično stanje u postupku, te da izvede sve potrebne radnje u tom cilju, ovom odredbom je jasno naznačeno ko sprovodi i imenuje ovlašćeno lice.

Član 40.

Preciziraju se prava stranke u postupku, a naročito naglašava pravo na izjašnjavanje i razgledanje spisa, ali i dužnost postupanja po nalogima službenog lica.

Član 41.

Ovim članom je predviđena mogućnost i pravo na obaveštavanje o toku postupka lica koja nisu stranka u postupku. Uslov za navedeno jeste neophodnost da dokažu sopstveni pravni interes, što je u skladu sa stavom (33) preambule Uredbe Saveta EU 2015/1589. Za razliku od člana 34. Predloga zakona, na ovakav način se omogućava da i lica koja nisu podnela inicijativu imaju pravo na informisanje o toku postupka, odnosno lica na osnovu čije inicijative je pokrenut postupak ostanu u toku sa postupkom. Pored usklađivanja sa članom 64. stav 8. Zakona o opštem upravnom postupku, ovom odredbom se ispunjava cilj predviđen članom 24. stav 3. Uredbe Saveta EU 2015/1589.

Član 42.

Predviđena je obaveza dostavljana informacija, podataka i dokumenata od stranke u postupku, korisnika ili trećih lica. Ovim članom je napravljena jasna razlika između zahteva i zaključka kojim se nalaže dostava podataka, naročito kada se traženi podaci nalaze kod lica koji nisu stranka u postupku. U slučaju nepostupanja po zahtevu Komisija će zaključkom naložiti pomenutim licima dostavljanje podataka, uz odgovarajuće upozorenje da u slučaju nepostupanja, ili postupanja suprotno nalogu, Komisija može odrediti periodični penal u skladu sa ovim zakonom. Navedeno je u potpunosti u skladu sa čl. 7. i 12. Uredbe Saveta EU 2015/1589. Imajući u vidu da nije moguće naložiti periodični penal državnim organima i organima državne uprave, u slučaju nepostupanja stranke u postupku (davaoca državne pomoći), Komisija može obavestiti Vladu.

Član 43.

Sprovođenje neposrednog uvida kod korisnika državne pomoći predstavlja nov institut, koji nije postojao u ranijem zakonskom rešenju. Takva situacija je moguća isključivo u slučaju kada i pored uveravanja davaoca državne pomoći da je određena pomoć usklađena, postoji dovoljno dokaza za osnovanu pretpostavku da ona nije usaglašena. Najčešće takve situacije se dovode u vezu sa davanjem netačnih ili nepotpunih podataka od strane davaoca ili korisnika. Karakter ove procesne radnje je istovetan principima uviđaja iz člana 133. Zakona o opštem upravnom postupku, a u potpunosti je u skladu sa članom 27. (Praćenje na licu mesta) Uredbe Saveta EU 2015/1589 koji je upodobljen u odnosu na pozitivne propise. Za razliku od sličnih instituta koji postoje u pozitivno pravnim propisima (nenajavljeni uviđaj prema Zakonu o zaštiti konkurencije), ovaj institut se prevashodno odnosi na „najavljeni” uviđaj što je i bila namera člana 27. stav 3. Uredbe Saveta EU 2015/1589. Imajući u vidu da je stavom 2. istog člana Predloga zakona, predviđeno šta ovlašćeno lice može uraditi prilikom sprovođenja neposrednog uvida, isto u potpunosti korespondira stavu 2. člana 27. Uredbe Saveta EU 2015/1589. Cilj navedene odredbe predstavlja pravilno i potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja, koje nije na drugi način moguće utvrditi.

Član 44.

U odnosu na postojeće zakonsko rešenje kojim se bez jasnih kriterijuma propisuje odnos prema poverljivim podacima, članom 44. Predloga zakona je predviđena jasna procedura kao i kriterijumi za određivanje zaštite podataka. Predviđeno je da predmet zaštite mogu biti podaci koji su dostavljeni, prikupljeni ili stavljeni na uvid Komisiji u postupcima pred Komisijom, odnosno prilikom

podnošenja inicijative za ispitivanje dodele neusklađene državne pomoći. Kao uslov za određivanje zaštite predstavlja moguće nastupanje značajne štete, ukoliko se takvi podaci objave, za lica kojima pripadaju ti podaci ili na koje se odnose, ili bi došlo do značajnog otežavanja vođenja postupka pred Komisijom. Podaci se štite isključivo po zahtevu stranke ili podnosioca inicijative, uključujući i lica na koje se takvi podaci odnose, dok se uz zahtev za određivanje zaštite podataka dostavlja i verzija podneska u kojoj su takvi podaci isključeni (anonimizirana verzija). Imajući u vidu da o podacima koji imaju svojstvo zaštićenih podataka, odlučuje predsednik Komisije zaključkom, ukoliko zahtev nije opravdan moguće je iskoristiti pravni lek u vidu žalbe o kojoj odlučuje Savet. Podaci koji najčešće imaju tretman poslovne tajne su podaci koji se odnose na know-how, metode procene troškova investicija, biznis ili investicioni plan, buduće predikcije u pogledu strukture troškova i cena, kao i prodajnu strategiju, proizvodne tajne i postupke i sl. Međutim neophodno je istaći da lista nije konačna, imajući u vidu specifičnost svakog podataka zasebno. Takvi podaci se ne mogu koristiti, niti objavljivati bez izričite saglasnosti dostavioca podataka, pri čemu se pristupa izradi anonimizirane verzije konačne odluke Komisije, što je u skladu sa članom 9. stav 9. Uredbe Saveta EU 2015/1589. Vodeći računa o interesima svih učesnika na tržištu i njihovih interesa da određene podatke štite, zbog potencijalne štete, podaci o njihovom identitetu kao podnosiocu inicijative ili dostaviocu podataka, se mogu uskratiti, odnosno ne mogu učiniti dostupnim javnosti i drugim zainteresovanim licima, što je u potpunosti u skladu sa principima iz člana 9. stav 10. Uredbe Saveta EU 2015/1589. Cilj ove odredbe predstavlja detaljnije uređenje ovog instituta koji je od naročitog značaja sa stanovišta transparentnosti dodele državne pomoći.

Član 45.

Iako je propisana obaveza članom 11. Zakona o opštem upravnom postupku, član 45. Predloga zakona, uvodi nedvosmislenu, jasnu obavezu da samo u postupcima u kojima Komisija državnu pomoć ocenjuje kao neusklađenu, ovlašćeno službeno lice obaveštava stranku o bitnim činjenicama, dokazima i ostalim elementima na kojima će zasnivati rešenje (negativno rešenje). Na navedeni način se u potpunosti harmonizuje obaveza koja proističe iz člana 9. stav 8. Uredbe Saveta EU 2015/1589. Slična pravna rešenja postoje u Zakonu o zaštiti konkurencije, te se na ovakav način ne odstupa od prakse državnih organa u konkretnim situacijama, dok se strankama omogućava pravna sigurnost.

Član 46.

Radi obezbeđivanja transparentnosti odluka koje donosi Komisija, a koji su prevashodno propisani članom 32. (Objavljivanje odluka) Uredbe Saveta EU 2015/1589, članom 46. Predloga zakona je preuzeta obaveza objave rešenja kojim se odlučuje o usklađenosti državne pomoći, kao i zaključaka o pokretanju postupka po službenoj dužnosti na internet stranici Komisije. Imajući u vidu da neki od pomenutih dokumenata može sadržati poslovno osetljive ili tajne podatke, prema kojima je Komisija odredila zaštitu, stavom 2. člana 46. Predloga zakona je propisano izostavljanje takvih podataka, te objava isključivo anonimizirane verzije akta u pitanju. Poznati su primeri reakcije berzi na najave vođenja postupka Evropske komisije u vezi sa ispitivanjem usklađenosti državne pomoći protiv država a u vezi sa korisnicima. Stoga Evropska komisija, najčešće izdaje kratka saopštenja da su postupci pokrenuti, minimalizujući stepen detalja, a navodeći isključivo osnovne razloge ispitivanja usklađenosti konkretne pomoći sa pravilima o unutrašnjem tržištu. U Predlogu zakona predviđena je obaveza objave zaključka o pokretanju ex officio postupka, ali i izuzetak od takvog pravila koji u potpunosti korespondira sa pozitivnim propisima i praksi nezavisnih tela u Republici Srbiji.

Član 47.

Propisuje se da Komisija sarađuje sa drugim državnim organima kako u pogledu stručne pomoći davaocima državne pomoći, tako i sa organima koji u skladu sa svojim nadležnostima omogućće sprovođenje određenih radnji Komisije.

Član 48.

Davaoci državne pomoći dužni su da dostavljaju podatke o korisnicima državne pomoći kako bi se kreirala sveobuhvatna baza podataka koja služi za praćenje kumulacije državne pomoći. Kumulacija je propisana članom 7. ovog zakona kao zbir dodeljene državne pomoći koja ima jedinstven cilj i namenu nezavisno od vrste, instrumenata dodele i davaoca državne pomoći. Sa ciljem lakšeg obračunavanja preostalog iznosa državne pomoći, davaoci su dužni da vode evidenciju o dodeljenoj pomoći, uključujući i unošenje takvih podataka u elektronsku bazu. Davalac unosi podatke o korisniku, a naročito pravni osnov za dodelu, vrstu, instrument i iznos dodeljene državne pomoći. Oblik i način unošenja podatka i funkcionisanja registra bliže uređuje Komisija.

Član 49.

Namera, da se definiše sektorska analiza dodeljene državne pomoći i instrumenata putem kojih je dodeljena, polazi od toga da bi dodela državne pomoći u određenim sektorima mogla ozbiljno narušiti i ograničiti konkurenciju ili je pak državna pomoć u međuvremenu postala neusklađena u odnosu na zakon. Stoga, ova vrsta analiza predstavlja još jednu novinu i veoma značajan instrument kontrole i monitoringa državne pomoći, koji je preuzet i u potpunosti u skladu sa evropskim pravnim tekovinama, konkretno članom 25. Uredbe Saveta EU 2015/1589. Primera radi, sektorska analiza dodeljene pomoći bi trebala da pruži uvid kakvi su uticaji konkretne državne pomoći na razvoj određenih industrijskih grana i stvaranje specifičnih zanimanja radne snage, te u kojoj meri je državna pomoć uticala na razvoj tržišta ali i konkurenciju. Takođe, ostavlja se mogućnost da se analiziraju instrumenti dodele državne pomoći (garancije, poreske olakšice, dodela zemljišta po umanjenoj ceni od tržišne i dr.), kako bi se stekao bolji uvid o načinu dodele državne pomoći, ali i efektima po budžet Republike Srbije i lokalnih samouprava. Ovim bi se omogućilo pravovremeno reagovanje i zaustavljanje mera državne pomoći koje više nisu u funkciji razvoja istovremeno omogućavajući osnov za preporuke unapređenja politike državnih podsticaja i ekonomskog razvoja.

Član 50.

Imajući u vidu dosadašnje iskustvo prilikom sastavljanja Godišnjeg izveštaja o dodeljenoj državnoj pomoći, članom 50. Predloga zakona je propisan i jasno uređen proces prikupljanja i korišćenja podataka za potrebe izrade Godišnjeg izveštaja o dodeljenoj državnoj pomoći. Naime, prilikom izrade i objave izveštaja, često se kasnilo sa objavom i odstupanjem od zakona određenih rokova. Kao razlog navedenog je predstavljalo neodazivanje davalaca državne pomoći na poziv za dostavljanje podataka, nepoklapanje vremenskih perioda izrade izveštaja, sa periodima prema kojem davaoci mogu pristupiti sopstvenim zbirnim podacima. Takođe, imajući u vidu nadležnost određenih davalaca (npr. ministarstva) da vrše nadzor nad drugim davaocima državne pomoći (npr. posebne organizacije u okviru ministarstva, agencije i sl.), dolazilo je do dupliranja prikazanih iznosa dodeljene državne pomoći. Novim rešenjem su jasno postavljeni rokovi, koji su u skladu sa periodima dostupnosti informacija potrebnih za izradu izveštaja, ali i jasne obaveze davaoca da vode evidenciju o takvim podacima. Navedeno zakonsko rešenje, omogućava potpunu usklađenost sa principima izrade godišnjih izveštaja na osnovu člana 26. Uredbe Saveta EU 2015/1589. Istovremeno, rešeno je pitanje dostavljanja podataka trećim licima, koji su korišćeni prilikom izrade Godišnjeg izveštaja o dodeljenoj državnoj pomoći, propisivanjem prethodne saglasnosti davaoca što

korespondira principima saglasnosti iz člana 9. stav 9. Uredbe Saveta EU 2015/1589.

Član 51.

Polazeći od obaveze propisane članom 73. tačka 6. SSP koja se odnosi na obavezu sastavljanja sveobuhvatnog popisa šema državne pomoći i njihovog usklađivanja sa pravilima za dodelu državne pomoći, članom 51. Predloga zakona uvodi se u nacionalno zakonodavstvo prvi put obaveza svih davalaca državne pomoći da godišnjim izveštavanjem omoguće Komisiji da izradi popis šema. Popis šema državne pomoći je prvi značajni korak u uspostavljanju pravno-institucionalnog okvira za kontrolu državne pomoći. Njime se takođe obezbeđuje transparentnost u oblasti državne pomoći i informisanost Vlade Republike Srbije o svim merama koje su na snazi, a po osnovu kojih se dodeljuje državna pomoć. Na takav način se omogućava olakšan uvid svih postojećih šema na jednom mestu, ali i ocena usklađenosti svake pojedinačno. Međutim, od značaja predstavlja i obaveza davaoca da dostavi Komisiji plan usvajanja šema državne pomoći za narednu budžetsku godinu i jasan vremenski okvir za usvajanje. S obzirom na ograničenost kapaciteta Komisije, ali i jasno propisane obaveze dostavljanja svih propisa u okviru prethodne kontrole iz člana 31. Predloga zakona, na navedeni način se omogućava da Komisija bude blagovremeno upoznata sa donošenjem svih osnova za dodelu državne pomoći korisnicima koji nisu unapred određeni.

Član 52.

Vodeći se osnovnim principima iz čl. 13. i 16. Uredbe Saveta EU 2015/1589, predviđene su vrste upravnih mera koje Komisija može da odredi ukoliko u toku postupka naknadne kontrole utvrdi neusklađenost državne pomoći. Osnovna mera koja se može odrediti predstavlja meru ponašanja, koja je definisana stavom 2. člana 52. Predloga zakona kao privremeno ili trajno obustavljanje vršenja radnji dodele pomoći. Privremeno obustavljanje se može izreći već na samom početku postupka naknadne kontrole i može predstavljati sastavni deo zaključka kojim se postupak naknadne kontrole pokreće. Na ovakav način, ostvaruje se potpuna usklađenost sa članom 13. stav 1. Uredbe Saveta EU 2015/1589. Međutim, najznačajniji institut koji se prenosi iz evropske pravne tekovine i mera koju Komisija može da odredi, predstavlja mera povraćaja državne pomoći iz člana 52. stav 3. Predloga zakona. Naime, ukoliko utvrdi neusklađenost, Komisija konačnim rešenjem nalaže davaocu državne pomoći da izvrši povraćaj dodeljenog iznosa državne pomoći, uvećanog za zakonsku zateznu kamatu, što u potpunosti korespondira članu 16. Uredbe Saveta EU 2015/1589. Isti član Predloga zakona, uvodi i mogućnost oslobođenja povraćaja iznosa zatezne kamate, pod uslovom da bi to dovelo do stečaja ili prestanka obavljanja poslovne delatnosti korisnika. Ovakve situacije mogu da budu česte, naročito u okolnostima ukoliko je državna pomoć dodeljena značajno ranije (u granicama rokova zastarelosti), a s obzirom da se zatezna kamata obračunava počev od dana korišćenja te pomoći do dana povraćaja iskorišćenog iznosa. Suština mere povraćaja državne pomoći mora da bude uspostavljanje ravnoteže i zdrave konkurencije na tržištu, a ne uklanjanje jednog od učesnika sa tržišta, što kao krajnji efekat može imati umanjenje broja aktivnih učesnika na tržištu, samim tim i efikasne konkurencije.

Trenutkom određivanja nekih od navedenih mera, Komisija obaveštava i organe koji su nadležni za poslove državne revizije i budžetske inspekcije, imajući u vidu delokrug poslova koji obavljaju, a s obzirom da je neophodno ispratiti valjano da li se i u kojoj meri odluke Komisije poštuju.

Član 53.

Imajući u vidu da je članom 42. Predloga zakona propisano da ako se osnovano pretpostavi da se traženi podaci, stvari ili isprave nalaze kod korisnika ili

trećih lica, Komisija može naložiti dostavljanje takvih podataka, kao mera u slučaju nepostupanja po nalogu službenog lica, ili neblagovremeno izvršavanje obaveze, kao i dostavljanje netačnih ili nepotpunih podataka, Komisija prema članu 53. Predloga zakona može odrediti meru periodičnog penala. Uslovi iz stava 1. člana 53. Predloga zakona u potpunosti korespondiraju uslovima iz člana 8. stav 1. Uredbe Saveta EU 2015/1589. Iznos periodičnog penala je određen u rasponu pri čemu je vođeno računa prilikom definisanja početnog raspona, imajući u vidu mogućnost da lica kojima se izriče mera mogu biti mali i srednji privredni subjekti, za koje se članom 8. st.3. i 4. Uredbe Saveta EU 2015/1589 naročito naglašava da se vodi računa o proporcionalnosti i primerenosti. Stoga, maksimalni iznos je ograničen na 5% vrednosti prosečnog dnevnog prometa korisnika ili drugog učesnika na tržištu, što je u skladu sa iznosom predviđenim članom 8. stav 2. podstav 2. Uredbe Saveta EU 2015/1589. Kao izuzetak od određivanja mere penala, propisana je situacija ukoliko korisnik ili drugi učesnik na tržištu dokaže da bi dovela do stečaja ili prestanka obavljanja poslovne delatnosti korisnika ili otežanog poslovanja, što je u skladu sa principom ukidanja ili umanjenja periodičnog penala iz člana 8. stav 4. Uredbe Saveta EU 2015/1589. Uvođenje periodičnog penala ne predstavlja novinu u pravnom sistemu Republike Srbije, već je prethodno u formi procesnog penala uveden Zakonom o zaštiti konkurencije.

Član 54.

Protiv konačnog rešenja Komisije može se voditi upravni spor. Tužba se podnosi u roku od 30 dana od prijema rešenja. Po zahtevu tužioca Komisija može da odloži izvršenje rešenja. Tužba ne odlaže izvršenje rešenja. Savet donosi odluku o odlaganju najkasnije do isteka roka za povraćaj državne pomoći. U sporovima pokrenutim protiv rešenja Komisije, sud može da odluči u sporu pune jurisdikcije ako priroda stvari to dozvoljava i ako utvrđeno činjenično stanje pruža pouzdan osnov za to.

Član 55.

U pogledu zastarelosti, najvažnija okolnost predviđena članom 55. Predloga zakona predstavlja opredeljenje da Komisija ne može naložiti povraćaj državne pomoći po isteku perioda od deset godina. St. 1. i 2. istog člana jasno i nedvosmisleno preslikavaju član 17. Uredbe Saveta EU 2015/1589, kojim je ukazano da rokovi počinju teći od dana dodele državne pomoći bez obzira na vrstu, kategoriju ili formu, te da se zastarelost prekida svakom radnjom Komisije ili stranke u postupku. U skladu sa pozitivnim propisima, neophodno je obraditi i trenutak vođenja eventualnog upravnog spora, kao i pravni status zastarelosti u toj situaciji. Stoga, stav 3. člana 55. Predloga zakona, nedvosmisleno ukazuje da će se obustaviti zastarelost do pravosnažnosti odluke.

Imajući u vidu da Uredba Saveta EU 2015/1589 predviđa rok zastarelosti u pogledu određivanja mere periodičnog penala, u skladu sa pozitivnom praksom opredeljen je period od godinu dana od dana propuštanja izvršenja radnje ili obaveze naložene od strane Komisije. Navedeni period u potpunosti odgovara trenutnim pravnim i ekonomskim okolnostima i odgovara stepenu razvijenosti komunikacije sa davaocima, korisnicima i trećim licima.

Član 56.

Postupak pred Komisijom je poseban upravni postupak koji se najčešće vodi kao jednostranački postupak. Naime, ovim članom određuje se da redovne troškove postupka koji je pokrenut po službenoj dužnosti i koji je povoljno okončan po stranku, snosi Komisija. Stranka ne može zahtevati troškove postupka koje je sama snosila u tom postupku, bez obzira da li je postupak pokrenut po njenom zahtevu ili po

službenoj dužnosti Komisije. Ilustracije radi, ukoliko je stranka, za potrebe postupka naknadne kontrole sproveda neke od testova iz člana 6. Predloga zakona (mere koje ne predstavljaju državnu pomoć – Altmark, MEOP), i na takav način dokazala da određena mera ne predstavlja državnu pomoć, odnosno da je ona usklađena sa pravilima, Komisija ne snosi troškove takvih analiza, veštačenja i sl. Navedeno je u potpunosti u skladu sa načinom funkcionisanja i tretmanom pomenute situacije od strane Evropske komisije.

Čl. 57 – 64.

Uređuju se prelazne i završne odredbe.

IV. Finansijska sredstva

Za sprovođenje ovog zakona biće obezbeđena odgovarajuća sredstva iz budžeta Republike Srbije.

V. Analiza efekata

1. Analiza postojećeg stanja i pravilno definisanje promena koje se predlažu

Analiza stanja

Razlog uvođenja kontrole državne pomoći se sagledava prevashodno u zabrani tzv. trke u subvencionisanju između država članica EU, jer bi se na takav način omogućavalo da najjače ekonomije koje imaju i najviše sredstava, mogu uvek više podsticati sopstvene privredne subjekte nego slabije ekonomije. Suština propisa predstavlja uspostavljanje fer tržišne utakmice za sve učesnike na tržištu bez obzira na geografsku odrednicu odnosno poreklo privrednog subjekta. Uspostavljanjem adekvatne kontrole državne pomoći i transparentnosti u njenoj dodeli, sprečava se stavljanje pojedinih privrednih subjekata u povlašćeni položaj, odnosno stvaraju se jednaki uslovi poslovanja za sve učesnike na tržištu. Na taj način jača se slobodna konkurencija i obezbeđuju zdraviji uslovi poslovanja, čime se podstiče ulazak i ostanak privrednih subjekata na tržištu Republike Srbije i omogućava njen privredni razvoj, od čega krajnju korist imaju potrošači, odnosno građani Republike Srbije. Stoga, na osnovu postojećeg zakona se vrši nadzor nad dodelom državne pomoći, njene namene i iznosa. Cilj je racionalizacija trošenja javnih sredstava i investiranje u one projekte koji su od značaja za ekonomiju i društvo.

Uprkos postojanju nedoumica oko njene definicije, državna pomoć je svaki stvarni ili potencijalni javni rashod, ili umanjeno ostvarenje javnog prihoda, kojim korisnik državne pomoći stiče povoljniji položaj na tržištu u odnosu na konkurente, čime se narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu. Davalac državne pomoći je uvek Republika Srbija, odnosno autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, preko nadležnih organa i svako pravno lice koje upravlja i/ili raspolaže javnim sredstvima i dodeljuje državnu pomoć u bilo kom obliku. Korisnik državne pomoći je svako pravno i fizičko lice, koje u obavljanju delatnosti proizvodnje i/ili prometa robe i/ili pružanja usluga na tržištu, koristi državnu pomoć u bilo kom obliku.

Prema postojećem zakonskom rešenju, da bi se određena mera smatrala državnom pomoći potrebno je da su kumulativno ispunjeni sledeći kriterijumi: državna pomoć se dodeljuje iz javnih sredstava (prenos javnih sredstava), državna pomoć se dodeljuje na selektivnoj osnovi (selektivnost), korisnik ili korisnici državne pomoći stiču povoljniji položaj u odnosu na ostale konkurente na tržištu (ekonomska prednost) i državna pomoć narušava ili preti da naruši konkurenciju na tržištu. Prilikom dodele državne pomoći vrši se prenos sredstava iz republičkog, pokrajinskog ili lokalnog budžeta, pri čemu se kao državna sredstva uzimaju u obzir i državni fondovi kojima upravlja država, kroz privatne ili javne institucije i koji su pod kontrolom države, ukoliko njihova sredstva potiču iz državnog budžeta ili ukoliko je tom fondu dato diskreciono pravo da odlučuje o korišćenju prikupljenih sredstava. Stoga se pravila o dodeli državne pomoći ne odnose samo na državu, odnosno republiku, autonomnu pokrajinu i jedinice lokalne samouprave, već i na sva pravna lica koja imaju poverena javna ovlašćenja i/ili koja su pod kontrolom države. Osim javnih rashoda (npr. subvencije) i potencijalnih javnih rashoda (npr. garancije) uzima se u obzir i umanjeno ostvarenje javnog prihoda (npr. smanjenje ili oslobađanje privrednog subjekta obaveze plaćanja poreza i doprinosa, naknade za zemljište). Selektivnost razlikuje državnu pomoć od opštih mera ekonomske politike, koje se primenjuju na sve privredne subjekte i sektore u jednoj državi, kao što su opšte fiskalne mere, opšte smanjenje poreskih ili kamatnih stopa i sl. Stoga, da bi se neka mera smatrala državnom pomoći, ona mora biti selektivna, odnosno da za efekat ima dovođenje pojedinih privrednih subjekata, ili proizvodnju pojedine robe ili pružanje pojedinih usluga u povoljniji položaj u odnosu na konkurente. U slučaju šema državne pomoći, kriterijum selektivnosti je ispunjen ukoliko se šema državne pomoći primenjuje na samo neke delatnosti proizvodnje i/ili promet robe i/ili usluga na tržištu, kao i ukoliko se šema državne pomoći primenjuje na samo jedan deo teritorije države (što je slučaj sa svim šemama regionalne državne pomoći).

Kontrolu u pogledu usklađenosti prethodnih kriterijuma sa pravilima za dodelu državne pomoći, sprovodi Komisija za kontrolu državne pomoći (u daljem tekstu: Komisija) osnovana u skladu sa obavezama proisteklim iz Zakona o potvrđivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 83/08 – u daljem tekstu: SSP). Komisija poseduje slična ovlašćenja, uporediva sa ovlašćenjima Evropske komisije koja taj zadatak obavlja na nivou čitave Evropske unije.

U tom smislu, realizujući poverene nadležnosti, Komisija je u periodu 2010-2017. godina, održala ukupno 195 sednica, na kojima je donela 1.326 akata iz svoje nadležnosti, odnosno 403 rešenja po kojima je odlučivala o dozvoljenosti državne pomoći (od čega je u postupku prethodne kontrole razmatrano 219 prijavi državne pomoći, dok je u postupku naknadne kontrole razmatrano 184 dodeljene državne pomoći), 263 zaključka od kojih je u 208 zaključaka pokrenut postupak naknadne kontrole dozvoljenosti državne pomoći (od čega je Komisija pokrenula 72 postupaka naknadne kontrole na osnovu sopstvenih informacija, ili informacija dobijenih iz drugih izvora), 28 zaključaka kojima je davaocima državne pomoći naloženo usklađivanje sa pravilima za dodelu državne pomoći i 623 dopisa kojima je odgovoreno na zahteve za davanje mišljenja iz nadležnosti Komisije.

U analizi stanja ne možemo zaobići momenat koji se tiče učešća državne pomoći u BDP-u. Naime, sudeći po Izveštajima o dodeljenoj državnoj pomoći u Republici Srbiji (u daljem tekstu: Izveštaji) koje Komisija podnosi Vladi za svaku godinu i to u periodu u 2010-2017. godina, u posmatranom periodu učešće državne pomoći u BDP-u se kretalo u proseku 2,47%. Takođe, učešće državne pomoći u javnim rashodima, u istom periodu, je u proseku iznosilo 5,29%. Pokazatelji za razdoblje 2010-2017. godina govore o tome da je državna pomoć po zaposlenom iznosila u proseku 50.397 dinara, dok je u odnosu na ukupan broj stanovnika iznos državne pomoći nešto manji i u proseku iznosi 12.792 dinara. Pomenuti podaci se odnose i na pomoć u oblasti poljoprivrede koja je izuzeta od primene Zakona o kontroli državne pomoći.

U posmatranom periodu iznosi ukupne državne pomoći ne odstupaju značajno u zavisnosti od godine do godine, već ostaju uglavnom u istim okvirima. Tako, ukupna prosečna državna pomoć iznosi 91.031 milion dinara po godini.

Kao dva najznačajnija segmenta za analizu dodeljene državne pomoći možemo izdvojiti ukupnu pomoć dodeljenu u oblasti poljoprivrede i dodeljene u oblasti industrije i usluga. S obzirom da se Zakon o kontroli državne pomoći („Službeni glasnik RS” broj 51/09) ne primenjuje na oblast poljoprivrede podaci izneti u Izveštajima predstavljaju informacije o ukupnim davanjima bez analize po određenim vrstama državne pomoći. Shodno tome u analizi efekata propisa u ovom delu se uzima u obzir samo ona pomoć na koju se primenjuje Zakon o kontroli državne pomoći, a to je prevashodno segment industrije i usluga koji se može sagledati i analizirati u okviru horizontalne, sektorske i regionalne investicione državne pomoći za koju se i vrši nadzor. Naime, horizontalna državna pomoć se odnosi prevashodno na davanja namenjena za istraživanje i razvoj, obuke, zapošljavanje, pomoć malim i srednjim privrednim subjektima, za zaštitu životne sredine, kuluturu, sanaciju i restrukturiranje. U analiziranom periodu u proseku je iznosila 21.827 miliona dinara po godini u posmatranom periodu. Veoma zadovoljavajuća činjenica jeste da je horizontalna državna pomoć od 2014. godina imala rastući trend iako je poslednje dve izveštajne godine ostala na jednakom nivou. U pogledu sektorske državne pomoći koja se može dodeliti isključivo korisnicima koji obavljaju delatnost u sektorima rudarstva, saobraćaja i čelika, podaci pokazuju da je njen prosek iznosio 16.237 miliona dinara. Od značaja predstavlja činjenica da sektorska pomoć beleži pad počevši od 2015. godine. Prosek regionalne državne pomoći, koja možda ima i najveći uticaj na razvoj celokupne privrede, u posmatranom periodu iznosi 28.515 miliona dinara. Ova vrsta državne pomoći je veoma važna za praćenje s obzirom da se ova pomoć pre svega dodeljuje radi izjednačavanja nedovoljno razvijenih regiona sa ciljem postizanja njihovog većeg privrednog rasta i konkurentnosti.

U Evropskoj uniji iznosi dodeljene horizontalne državne pomoći u 2017. godini ukazuju na nominalno povećanje dodele sredstava za oko 9% u poređenju sa 2016. godinom (+ 9.6 milijardi EUR), od čega su najveće varijacije utvrđene za sledeće ciljeve: (1) povećanje državne pomoći u zaštiti životne sredine i energije oko 4,4 milijarde EUR; (2) sveukupno povećanje državne pomoći „drugim” ciljevima, uključujući širokopojasnu mrežu, zajedničke evropske interesne projekte ili lokalnu infrastrukturu od oko 1,5 milijardi evra; (3) povećanje državne pomoći za regionalni razvoj od oko 1,4 milijarde EUR; (4) povećanje državne pomoći za finansiranje rizika i MSP od oko 1,3 milijarde EUR; (5) neznatno smanjenje državne pomoći za istraživanje i razvoj, uključujući inovacije od oko 640 miliona EUR¹.

¹http://ec.europa.eu/competition/state_aid/scoreboard/index_en.html

Važeći propisi i uočeni problemi u primeni

Sistem državne pomoći je institucionalno uređen Zakonom kontroli državne pomoći („Službeni glasnik RS” broj 51/09) kojim se uređuju opšti uslovi i postupak kontrole državne pomoći u cilju zaštite slobodne konkurencije na tržištu, primenom načela tržišne ekonomije i podsticanja privrednog razvoja, obezbeđenja transparentnosti u dodeli državne pomoći, kao i izvršavanja preuzetih obaveza po zaključenim međunarodnim ugovorima, koji sadrže odredbe o državnoj pomoći.

Zakonom su prvi put uvedene obaveze u pogledu kontrole državne pomoći koji svoj osnov nalazi u članu 73. SSP-a. Definisani su pojmovi kao što su davalac, korisnik državne pomoći, šema i individualna državna pomoć, postupak prethodne i naknadne kontrole, povraćaj nedozvoljene državne pomoći, obaveza prijavljivanja dodele državne pomoći, obaveza dostavljanja podataka radi izrade godišnjih izveštaja o dodeljenoj državnoj pomoći i dr.

Međutim, skoro desetogodišnja primena postojećeg propisa je pokazala da određene odredbe treba preispitati. Potreba da se odgovori zahtevima prakse koji su se pojavili tokom primene ali i promene evropskih pravnih tekovina uslovili su potrebu za donošenjem osavremenjenog propisa. Vlada Republike Srbije je 2018. godine formirala Radnu grupu za izradu Nacrta zakona o kontroli državne pomoći. Radna grupa je izvršila analizu Zakona o kontroli državne pomoći i utvrdila da je potrebno uraditi izmene velikog broja članova kako bi se obezbedila efikasnija primena zakona i nesmetanog funkcionisanja tržišta u smislu bolje zaštite konkurencije iz ugla kontrole državne pomoći.

Jedan od osnovnih razloga za promenu predstavlja usklađivanje sa definicijom državne pomoći iz Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, uvođenjem tzv. četvrtog uslova, odnosno obaveznog uticaja na trgovinu sa Evropskom unijom. Trenutno zakonsko rešenje sagledava državnu pomoć kao javni rashod ili umanjeње javnog prihoda, kojim se na selektivnan način omogućava povoljniji položaj na tržištu, a što za posledicu ima narušavanje ili opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu. Uvođenjem četvrtog uslova, određene podsticaje Komisija neće više sagledavati kao državnu pomoć, jer ne mogu uticati na trgovinu sa EU. Primera radi, podsticaji za razvoj isključivo lokalne infrastrukture subjektima koji imaju poverenu ili ekskluzivnu nadležnost (npr. vodovod, kanalizacija i sl.), a čiji je uticaj ograničen samo na taj grad, opštinu, ne bi trebalo da potpadaju pod režim državne pomoći. U evropskoj praksi, često se kao prvi kriterijum ispituje upravo da li određena pomoć može uticati na trgovinu između država članica, što je u našem slučaju protkano Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju kao „uticaj na trgovinu sa EU”.

Određeni instituti evropskih pravnih tekovina nisu prisutni u postojećem zakonskom rešenju, a od značaja su jer eksplicitno navode šta se neće podrazumevati kao državna pomoć. U dosadašnjoj praksi, Komisija nije imala direktan pravni osnov za postupanje u takvim situacijama. Najčešće su to situacije u kojima se država ponaša na način kako bi se ponašao privatni tipični učesnik na konkretnom tržištu, koji bi u obzir uzeo celokupnu situaciju, uključujući sve rizike i odlučio se za takav poduhvat (eng. Market economy operator principle), što je obuhvaćeno novim Predlogom i predstavlja samo osnov koji će bliže biti razrađen u svemu u skladu sa evropskim pravnim tekovinama. Pored toga, novinu predstavlja i uvođenje jasnih uslova pod kojim obavljanje usluga od opšteg ekonomskog interesa ne predstavlja državnu pomoć, čime se vrši upodobljavanje presudom Evropskog suda pravde tzv. Altmark kriterijumom. Prema njoj, primanje naknade po tom osnovu se neće smatrati državnom pomoći, ukoliko je visina naknade obračunata po unapred utvrđenim objektivnim parametrima i to tako da pokriva isključivo troškove nastale obavljanjem poverene usluge uz razumnu dobit. Dopunski uslov je da je privredni subjekt kome su poverene usluge izabran u konkurentnom postupku javnog

nadmetanja ili ukoliko nije da je naknada obračunata na osnovu analize troškova sličnog učesnika na tržištu.

U cilju podizanja svesti o ovoj oblasti kod davaoca državne pomoći, naročito lokalnih samouprava, Predlogom je bliže prikazano na koje sve načine državna pomoć može biti dodeljena (instrumenti dodele državne pomoći). Iako je subvencija najprepoznatljivija, neophodno je bilo nabrojati i druge situacije radi lakšeg identifikovanja potencijalne državne pomoći i uvođenja obaveze prijave. Tako, oslobađanje od plaćanja poreza i taksu, prodaja ili korišćenje imovine u javnoj svojini, najčešće zemljišta, po ceni nižoj od tržišne predstavljaju uobičajne instrumente putem kojih se dodeljuje državna pomoć. Međutim, Predlog je predvideo i posebnu situaciju kada država kupuje ili koristi imovinu privrednog subjekta po ceni višoj od tržišne, čime omogućava vlasniku te imovine da uveća svoje uobičajene prihode i pruži mu indirektnu pomoć.

Postupak pred Komisijom je poseban upravni postupak koji sprovodi Komisija kada postupa u upravnim stvarima, ali se predviđa i primena Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS”, br. 18/16 i 95/18 – autentično tumačenje, u daljem tekstu: ZUP) pa je, stoga, neophodno uraditi usklađivanje procesnog dela zakona. Shodno članu 3. ZUP se primenjuje na postupanje u svim upravnim stvarima, a pojedina pitanja upravnog postupka mogu posebnim zakonom da se uredi samo ako je to u pojedinim upravnim oblastima neophodno, ako je to u saglasnosti sa osnovnim načelima određenim ovim zakonom i ne smanjuje nivo zaštite prava i pravnih interesa stranaka zajemčenih ovim zakonom. U vezi sa navedenim u članu 214. ZUP-a je propisano da se posebni zakoni kojima su uređena pojedina pitanja upravnog postupka u pojedinim upravnim oblastima usklađuju sa odredbama ovog zakona. Praksa Komisije je pokazala da neophodno napraviti razliku kada se ocenjuje propis u odnosu na pojedinačne akte organa ili privrednih subjekata u vlasništvu države. Predlogom je uvedeno dostavljanje propisa na obavezujuće mišljenje, dok će pojedinačni akti biti ocenjeni u postupku, na osnovu čega će Komisija doneti rešenje. U situacijama kada postoji sumnja da se dodeljena državna pomoć koristi suprotno rešenju ili mišljenju Komisije odnosno ako se može pretpostaviti da je neusklađena, Komisija će izuzetno usklađenost ocenjivati u okviru naknadne kontrole, što je u skladu sa preporukama Evropske komisije, da se broj naknadnih kontrola smanji, a uvede nedvosmislena obaveza prijave državne pomoći. Prava stranaka ali i zainteresovanih lica su dodatno ojačana, pri čemu je uvedena obaveza saradnje sa Komisijom. U izuzetnim okolnostima, kada na drugačiji način nije moguće doći do odgovarajućeg podatka, Komisija može najaviti korisniku državne pomoći da će se u njegovim prostorijama izvršiti uvid u konkretne podatke, koje je on dužan da učini dostupnim. Za razliku od postojećeg, Predlog jasno definiše kriterijume za zaštitu poslovnih podataka, pri čemu je istaknuta obaveza obrazlaganja neophodnosti zaštite takvog podatka, što će omogućiti da se značajan broj podataka za koje ne postoji utemeljeno obrazloženje učini dostupnim javnosti.

Povraćaj dodeljene državne pomoći i dalje predstavlja osnovnu meru uspostavljanja tržišne konkurencije, putem koje se otklanjaju tržišne anomalije nastale dodelom nedozvoljene pomoći. Ukoliko se pokaže da je određena pomoć neusklađena ili korišćena protivno rešenju, Komisija u svakom trenutku a najkasnije 10 godina od dodele, može naložiti povraćaj takve pomoći. Na takav način se omogućuje da Komisija preispita i svoje odluke, odnosno da vrši monitoring dodeljene pomoći u tom periodu. Kao najčešći razlog za takve situacije predstavlja i donošenje odluka na osnovu netačnih i nepotpunih informacija, za koje mora biti odgovoran davalac državne pomoći imajući u vidu da je na njemu teret dokazivanja da li ispunjava prethodno utvrđene uslove. Međutim, u skladu sa evropskom praksom, mera ponašanja koja se sastoji u zabrani dalje dodele pomoći dok Komisija ne oceni usklađenost, je postavljena na ravnopravan nivo i predstavlja podjednako važan instrument koji je uveden Predlogom. Ovlašćenje Komisije je prošireno i na

mogućnost izricanja periodičnih penala korisniku ili trećem licu u iznosu od 5.000,00 dinara do 200.000,00 dinara za svaki dan ponašanja suprotno njenom nalogu.

Za razliku od postojeće situacije, gde postoji otežan pristup podacima za izradu godišnjeg izveštaja ili obrade kumulacije, sa ciljem lakšeg obračunavanja preostalog iznosa državne pomoći koju određeni korisnik može dobiti, davaoci su dužni da vode evidenciju o osnovu po kom se dodjeljuje, vrstu i instrumente pomoći, tako što će pomenute podatke unositi u centralizovani registar pomoći koji predstavlja svojevrsnu elektronsku bazu podataka, o čijem održavanju će se starati Komisija. Takođe, uspostavljena je obaveza davaoca da dostavi Komisiji plan usvajanja šema državne pomoći za narednu budžetsku godinu i jasan vremenski okvir za usvajanje čime se omogućava blagovremena upoznatost sa donošenjem svih osnova za dodelu državne pomoći korisnicima koji nisu unapred određeni, ali i jasno planiranje davaoca kad je u pitanju trošenje javnih sredstava.

Pored navedenih, Komisija će imati mogućnost sprovođenja sektorskih analiza što do sada nije mogla, a predstavlja važan instrument monitoringa. Sektorska analiza dodeljene pomoći bi trebala da pruži uvid kakvi su uticaji konkretne državne pomoći na razvoj određenih industrijskih grana i stvaranje specifičnih zanimanja radne snage, te u kojoj meri je državna pomoć uticala na razvoj tržišta ali i konkurenciju. Takođe, ostavlja se mogućnost da se analiziraju pojedinačni instrumenti dodele državne pomoći (garancije, poreske olakšice, dodela zemljišta po umanjenoj ceni od tržišne i dr.), kako bi se stekao bolji uvid o načinu dodele državne pomoći, ali i efektima po budžet Republike Srbije i lokalnih samouprava.

Konačno, možda i najvažnija promena predstavlja jasno definisanje organizaciono pravnog statusa Komisije za kontrolu državne pomoći. Postojeće zakonsko rešenje nalaže Ministarstvu finansija da obavlja stručne i administrativne poslove za potrebe Komisije, dok se članovi Komisije biraju na predlog najvećih davaoca državne pomoći. Predlogom, Komisija je definisana kao nezavisan državni organ, čije članove saveta bira Narodna skupština, i koja će imati sopstvenu stručnu službu i budžet, što je u potpunosti u skladu sa sugestijama Evropske komisije.

Donošenjem novog zakona, izvršiće se neke od najznačajnijih preporuka Evropske komisije iz dosadašnjih Godišnjih izveštaja o napretku ali i obaveze koje proističu iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Na takav način će se ispuniti i neka od merila za otvaranje Poglavlja 8 – Politika konkurencije, u sklopu pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji. U cilju nastavka dobre saradnje, Nacrt zakona je dostavljen Evropskoj komisiji na komentare, imajući u vidu da se njime postiže potpuna usklađenost sa procesnom regulativom Evropske unije - Uredbom Saveta (EU) 2015/1589 od 13. jula 2015. godine o utvrđivanju detaljnih pravila primene člana 108. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.

Promene će prevashodno imati neposredni uticaj na davaoce državne pomoći, dok je posredan uticaj predviđen za korisnike državne pomoći.

2. Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

Osnovni razlog za donošenje novog zakona jeste preciziranje i dopuna pojedinih odredaba, u cilju efikasnijeg sprovođenja u praksi, kao i uvođenje novih pravnih instituta iz oblasti državne pomoći u pravni sistem Republike Srbije.

U sistemu propisa koji uređuju oblast kontrole državne pomoći Zakon o kontroli državne pomoći ima centralno mesto, jer sa jedne strane, uređuje zaštitu slobodne konkurencije na tržištu i uslove kojima se obezbeđuje transparentnost u dodeli državne pomoći, a sa druge strane, funkcionisanje, ovlašćenja i postupanje Komisije.

Pored navedenog cilja, zakon treba da obezbedi i sprovođenje niza specifičnih ciljeva:

- 1) Rešavanje problema uočenih u primeni zakona;
- 2) Usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa evropskim pravnim tekovinama;
- 3) Usklađivanje sa Zakonom o opštem upravnom postupku;
- 4) Razvoj informatičke baze za adekvatno vođenje evidencije o dodeljenoj državnoj pomoći.

Utvrđivanje efekata predviđenih ciljeva:

1. Preciziranje i dopuna pojedinih odredaba, u cilju efikasnijeg sprovođenja u praksi, kao i uvođenje novih pravnih instituta iz oblasti državne pomoći u pravni sistem Republike Srbije.

2. Obezbeđenje transparentnosti u dodeli državne pomoći propisivanjem jasnih pravila.

3. Ispunjavanje obaveza iz SSP-a, merila za otvaranje pregovaračkog Poglavlja 8 – Politika konkurencije.

3.1. Dodatno usaglašavanje domaćeg zakonodavstva sa evropskim pravnim tekovinama.

3.2. Ispunjavanje kriterijuma operativne nezavisnosti i jačanje kapaciteta Komisije.

4. Uspostavljena baza podataka za vođenje evidencije o dodeljenoj državnoj pomoći.

3. Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika

U toku analize razmatrano je nekoliko mogućnosti za prevazilaženje problema u primeni zakona:

- 1) status quo – nemenjanje važećeg Zakona o kontroli državne pomoći;
- 2) donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o kontroli državne pomoći;
- 3) donošenje novog Zakona.

U slučaju status quo opcije, odnosno nepreduzimanja mera državne intervencije, koje mogu biti neregulatorne i regulatorne, nije moguće rešiti opisane probleme. Naime, razlozi za donošenje novog propisa kojim se uređuje oblast kontrole državne pomoći je usklađivanje sa ključnim preporukama Evropske komisije iz Godišnjeg izveštaja a odnose se na poštovanje obaveza iz člana 73. SSP-a, u pogledu formulisanja operativnog nezavisnog tela. Takođe, neophodno je da se postigne dodatno usaglašavanje i propisivanje odgovarajućeg pravnog osnova za prenošenje evropskih pravnih tekovina, ali i usaglašavanje sa Zakonom o opštem upravnom postupku. Stoga, apsolutno je logično da status quo opcija nije održiva, imajući u vidu evoluiranje ove oblasti kroz razvoj prakse Evropske komisije ali Evropskog suda pravde, čije odluke predstavljaju sastavni deo evropskih pravnih tekovina.

Radi bližeg objašnjenja neophodno je istaći, da u pogledu obaveza iz SSP-a, na koju Evropska komisija u poslednjih nekoliko godina ističe u sopstvenom izveštaju, istaknuta je potreba za konstituisanjem novog tela kojim će se postići puna operativna nezavisnost. Navedena mera, pored ostalih je protkana kao merilo za otvaranje pregovaračkog poglavlja za politiku konkurencije.

Pored toga, budući da ZUP reguliše upravni postupak kao skup pravila koja državni organi i organizacije, organi i organizacije pokrajinske autonomije i organi i organizacije jedinica lokalne samouprave, ustanove, javna preduzeća, posebni organi preko kojih se ostvaruje regulatorna funkcija i pravna i fizička lica kojima su poverena javna ovlašćenja primenjuju kada postupaju u upravnim stvarima, potrebno je dopunski uskladiti postupak pred budućom Komisijom. Shodno članu 3. ZUP se primenjuje na postupanje u svim upravnim stvarima, a pojedina pitanja upravnog postupka mogu posebnim zakonom da se urede samo ako je to u pojedinim upravnim oblastima neophodno, ako je to u saglasnosti sa osnovnim načelima

određenim ovim zakonom i ne smanjuje nivo zaštite prava i pravnih interesa stranaka zajemčenih ovim zakonom. U vezi sa navedenim u članu 214. je propisano da se posebni zakoni kojima su uređena pojedina pitanja upravnog postupka u pojedinim upravnim oblastima usklađuju sa odredbama ovog zakona.

Na osnovu prethodno navedenog razlog za zakonodavnu intervenciju bio je i usklađivanje sa Zakonom o opštem upravnom postupku.

Imajući u vidu da je bilo neophodno izvršiti intervencije u samom zakonu, razmatrane su opcije da se to uradi izmenama i dopunama postojećeg zakona. Međutim, broj odredaba koje je trebalo uskladiti sa navedenim propisima bio je više od polovine odredaba u važećem Zakonu o kontroli državne pomoći, pa je u skladu sa Jedinstvenim metodološkim pravilima za izradu propisa, jedini način bio donošenje novog zakona koji uređuje oblast državne pomoći.

Analizom drugih mogućnosti za rešavanje problema ustanovljeno je da je, između svih alternativa, najcelishodniji i najpouzdaniji način za rešavanje napred navedenih problema – donošenje novog zakona koji će, pre svega, biti usklađen sa evropskim pravnim tekovinam i Zakonom o opštem upravnom postupku. Stoga, jasno je identifikovana institucionalno upravljačka organizaciona mera koja se oslikava u formulisanju nove Komisije za kontrolu državne pomoći za čije funkcionisanje su obezbeđena sredstva u narednom budžetu, kao i da nije moguće na opšti način, putem informativno-edukativnih mera postići istovetan cilj.

Sva zainteresovana lica, koja dokažu sopstveni interes mogu inicirati postupak pred Komisijom, putem inicijative za ocenu usklađenosti konkretne pomoći. Takođe, mogu se informisati o samom postupku, čak i dostavljati odgovarajuća izjašnjenja. Ovo se ne odnosi samo na konkurente korisnika, već i na ceolukupnu zainteresovanu javnost, sa ciljem što delotvornijeg i transparentnijeg sprovođenja politike konkurencije u oblasti kontrole državne pomoći, a što je propisano Predlogom.

4. Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

Donošenjem novog zakona omogućava se jasnije kontrola dodele javnih sredstava kroz umanjeње javnih prihoda odnosno povećanje javnih rashoda koja se mogu okarakterisati kao državna pomoć. Novim zakonom će biti uvedena dužnost jasnijeg i adekvatnije planiranja dodele sredstava, ali i dokazivanje odgovarajućih kriterijuma pre same dodele državne pomoći. Pravila o dodeli državne pomoći jasno propisuju kriterijume i uslove pod kojima se i za koje troškove određena državna pomoć može dodeliti. Stoga u svrhu uspostavljanja odgovarajućeg nadzora, zakonom je predviđeno formiranje novog tela, nezavisnog državnog organa koji bi u punoj meri sa proširenim ovlašćenjima sprovodio odgovarajući nadzor dodele državne pomoći kroz ocenu usklađenost sa pravilima. Jedna od opcija je predstavljalo spajanje sa Komisijom za zaštitu konkurencije (KZK) što ne bi iziskivalo izdvajanje budžetskih sredstava imajući u vidu način finansiranja KZK, što je predloženo na osnovu studije koja je urađena u okviru PLAC II projekta. Međutim sugestije i komentari svih relevantnih društvenih činilaca su omogućili da se Radna grupa za izradu zakona opredeli za formiranje nezavisnog tela nalik Državnoj revizorskoj instituciji, Fiskalnom savetu i dr. Predlogom je propisan položaj Komisije i njeno uređenje, izbor organa, kao i radno pravni status zaposlenih u Komisiji, imajući u vidu specifičnost njenih ovlašćenja. Takođe, predviđeno da Komisija bude osnovana kao samostalna i nezavisna organizacija koja vrši javna ovlašćenja i kojoj su za obavljanje poslova neophodna finansijska sredstva. Za razliku od drugih organizacija i agencija koje imaju sopstvene prihode iz naknada i taksi koje naplaćuju za izdavanje određenih akata Komisija ne obavlja takvu vrstu poslova. Stoga je neophodno za funkcionisanje ove Komisije obezbediti sredstva u budžetu Republike

Srbije u skladu sa finansijskim planom koji će utvrditi Savet, a Narodna skupština dati saglasnost. Iako će Komisija apsorbovati Odeljenje za kontrolu državne pomoći iz Ministarstva finansija, pored postojećeg/dosadašnjeg finansijskog opredeljenja za godišnje funkcionisanje ove institucije, neophodna su dopunska sredstva radi pravilnog i odgovarajućeg funkcionisanja institucije, što je u potpunosti u skladu sa komentarima i preporukama Evropske komisije iz godišnjih izveštaja, a koji se svode na neophodnost omogućavanja većeg budžeta Komisiji, ali i dopuskog zapošljavanja. Pored toga na naveden način će se ispuniti nekoliko merila za otvaranje pregovoračkog poglavlja 8, pri čemu je omogućavanje operative nezavisnosti Komisije postavljen kao prioritet, a preduslov za postizanje operative nezavisnosti jeste finansijska nezavisnost i samostalno upravljanje sredstvima što sada nije slučaj. Takođe, neophodno je istaći da formulisanje pomenutog tela predstavlja i preporuku Svetske banke, ali i poslovnih, strukovnih i drugih udruženja (NALED, Savet stranih investitora, PKS), odnosno organizacija civilnog društva.

Sredstva potrebna u narednim godinama obezbediće se u okviru limita i u skladu sa bilansnim mogućnostima budžeta Republike Srbije u okviru razdela ministarstva nadležnog za poslove finansija. Predviđena su sredstva za funkcionisanje ove opcije u iznosu od 98.844.000,00 dinara za godinu dana.

5. Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

Donošenje novog zakona neće nametnuti nove troškove privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata jer su oni korisnici državne pomoći, i zakon se ne odnosi na njih. Eventualno, posredno, ukoliko je korisnik državne pomoći dobio sredstva koja nisu u skladu sa Zakonom, ili ju je trošio nenamenski, ustanovljava se obaveza povraćaja tog iznosa uvećana za vrednost zakonske kamate. Neophodno je istaći da se Zakon prevashodno odnosi na prava i obaveze davoca državne pomoći, odnosno nadležne organe (uključujući lokalnu samoppravu, autonomne pokrajine i pravna lica koja upravljaju i/ili raspolazu javnim sredstvima).

Sa druge strane, ukoliko privredni subjekti ispune sve kriterijume koji su propisani, moguće im je dodeliti državnu pomoć u intenzitetu i vrednosti koja ne prelazi odgovarajući odnos prema opravdanim troškovima, što će biti propisano podzakonskim aktima. Stoga, korist privrednih subjekata ili grana industrije se odnosi prevashodno na pravnoj sigurnosti u pogledu korišćenja sredstava koja država opredeljuje za iste.

U skladu sa preporukama Evropske komisije iz godišnjih izveštaja, neophodno je povećati broj odluka Komisije koje se donose u postupku prethodne kontrole, čime se izbegavaju mogući negativni uticaji na privredu u vidu povraćaja državne pomoći zajedno sa zakonskim zateznim kamatama. Jasni i transparentni uslovi će olakšati dodelu državne pomoći i postupanja i prava zainteresovanih lica u ovoj oblasti.

Predlogom zakona uvodi se mogućnost koja starim zakonskim rešenjem nije postojala a odnosi se na sprovođenje ekonomskih i sektorskih analiza uticaja odnosno pregled efekata dodeljene državne pomoći. Novo zakonsko rešenje se ogleda u predviđenim sektorskim analizama dodeljene pomoći, koje bi trebalo da pruže uvid kakvi su uticaji konkretne državne pomoći na razvoj određenih industrijskih grana i stvaranje specifičnih zanimanja radne snage, te u kojoj meri je državna pomoć uticala na razvoj tržišta ali i konkurenciju. Takođe, ostavlja se mogućnost da se analiziraju instrumenti dodele državne pomoći (garancije, poreske olakšice, dodela zemljišta po umanjenoj ceni od tržišne i dr.), kako bi se stekao bolji uvid o načinu dodele državne pomoći, ali i efektima po budžet Republike Srbije i lokalnih samouprava. Ovim bi se omogućilo pravovremeno reagovanje i zaustavljanje

mera državne pomoći koje više nisu u funkciji razvoja istovremeno omogućavajući osnov za preporuke unapređenja politike državnih podsticaja i ekonomskog razvoja.

Da li propis utiče na razvoj konkurencije i na koji način?

Ukoliko se identifikuje, po definiciji svaka državna pomoć uvek ima stvarni ili potencijalni uticaj na narušavanje ili ograničavanje konkurencije, zbog čega je ista zabranjena. Međutim, ukoliko su određeni uslovi i kriterijumi ispunjeni takva pomoć može imati afirmativan, razvojni efekat, jer targetira konkretni tržišni nedostatak ili opštu situaciju (nerazvijenost regije). Zakonom su jasno postavljeni pravni osnovi za usvajanje podzakonskih akata kojima će se takvi izuzeci pod uslovom ispunjavanja jasno određenih kriterijuma propisati.

Naime, kako je prethodno istaknuto dodela državne pomoći ima veliki uticaj na razvoj konkurencije, koji u zavisnosti od situacije može podjednako biti pozitivan ali i negativan. Uticaj na konkurenciju se prevashodno ogleda u selektivnosti i to u smislu da se favorizuje samo jedan ili grupa učesnika na tržištu ili se favorizuje proizvodnja određene robe i/ili usluge na tržištu (sektorska pomoć), ili se mera odnosi samo na određeno područje Republike Srbije (regionalna pomoć). Dodelom sredstava koji se može pripisati državi (i dobiti epitet javnih), omogućava se ekonomska prednost konkretnom učesniku na tržištu, osim ako takva mera nije opšteg, horizontalnog karaktera i da pravo na nju apsolutno imaju svi učesnici. Stoga, opšta mera koja se podjednako odnosi na sve učesnike na tržištu, sve proizvode i usluge i čitavo područje Republike Srbije, ne predstavlja državnu pomoć. Omogućavanjem ekonomske prednosti korisniku državne pomoći tako što mu dodelom sredstava (ili npr. otpisom duga) omogućava poboljšanje finansijske situacije i obezbeđuje prednost na tržištu u odnosu na konkurente koju inače ne bi mogao da ima u uobičajenim tržišnim okolnostima. Takođe, mera koja poseduje navedene karakteristike narušava ili može da naruši konkurenciju na tržištu, jer nisu svi učesnici u tržišnoj utakmici u istom položaju, te stoga nije nužno dokazati da je konkurencija stvarno narušena, već je sasvim dovoljno da postoji opasnost od njenog narušavanja.

Takođe, osim što utiče na konkurenciju, dodela državne pomoći istovremeno utiče i na trgovinu između Republike Srbije i zemalja članica EU, što je u skladu sa članom 107. Ugovora o funkcionisanju EU. Stoga, razlog uvođenja kontrole državne pomoći se sagledava prevashodno u zabrani tzv. trke u subvencionisanju između država članica EU, jer bi se na takav način omogućavalo da najjače ekonomije koje imaju i najviše sredstava, mogu uvek više podsticati sopstvene privredne subjekte nego slabije ekonomije. Suština propisa predstavlja uspostavljanje tzv. *level playing field* za sve učesnike na tržištu bez obzira na geografsku odrednicu odnosno zemlju iz koje dolazi, pri čemu će pravila važiti za sve jednako, a područja koja su nerazvijena će uvek imati prednost.

Propisi kojima se uređuje kontrola državne pomoći omogućavaju fer i jednake uslove poslovanja. Zakon o kontroli državne pomoći ne propisuje ograničenja u pogledu poslovanja privrednih subjekata već više daje okvir u kojem se, pre svega, davoaci državne pomoći moraju kretati kako bi se osigurao, a uvek imajući na umu da je državna pomoć u osnovi zabranjena, što manji uticaj na konkurenciju. U pogledu tog okvira, mikro, mala i srednja preduzeća su uvek u povlašćenom položaju naspram velikih privrednih subjekata, pri čemu se za ista shodno pravilima za dodelu državne pomoći uvek može izdvojiti više podsticajnih sredstava nego za velike privredne subjekte.

Konačno, cilj ovog zakonskog rešenja predstavlja racionalizaciju trošenja javnih sredstava i pravilnu alokaciju, targetirajući upravo one oblasti od kojih ekonomija i društvo mogu imati koristi.

6. Ključna pitanja za analizu efekata na društvo

Odredbe novog zakona ne prouzrokuju dodatne troškove građanima. Uspostavljanjem adekvatne kontrole državne pomoći i transparentnosti u njenoj dodeli, sprečava se stavljanje pojedinih privrednih subjekata u povlašćeni položaj, odnosno stvaraju se jednaki uslovi poslovanja za sve učesnike na tržištu. Na taj način jača se slobodna konkurencija i obezbeđuju zdraviji uslovi poslovanja, čime se podstiče ulazak i ostanak privrednih subjekata na tržištu Republike Srbije i omogućava njen privredni razvoj, od čega krajnju korist imaju potrošači, odnosno građani Republike Srbije čijim se izdvajanjima preko poreza i stvara akumulacija sredstava u budžetu kojima se podstiče privreda. Ovo je naročito, iz razloga jer se zakonom omogućava i obračunavanje i obrazlaganje podsticajnih efekata državne pomoći, što predstavlja važan korak ka svrsishodnosti i planskom pristupu prilikom dodele sredstava. Takođe, Predlogom je postavljen odgovarajući pravni osnov kada su u pitanju bliži kriterijumi za dodelu državne pomoći. Stoga, podzakonski akti će u skladu sa evropskim pravnim tekovinama, propisati pravila za dodelu državne pomoći privrednim subjektima, koja tangira u najvećem meri određene kategorije stanovništva ili regija. Na primer, državna pomoć koja je predmet nadzora Komisije, a kod koje je podsticajni efekat uvek dokazan, predstavlja dodela sredstva za zapošljavanje teže zapošljivih lica (lica koja se dugo nalaze na evidenciji NSZ, ili osoba starijih od 50 godina, žena, ali i diplomaca koji nisu našli zaposlenje u roku od dve godine od završetka studija), osoba sa invaliditetom ili umanjenom radnom sposobnošću, odnosno targetiranje i privlačenje investicija u one delove zemlje koji su najmanje razvijeni. Stoga, propisivanjem ovih pravila, na jasan način će biti prikazani pozitivni efekti dodele takve državne pomoći, što je preduslov za izuzetak od zabrane dodele. Takođe, u skladu sa pravilima za dodelu državne pomoći, moguće je dodeliti tzv. pomoć za usavršavanje, koja omogućava da poslodavci podjednako učestvuju u obukama ili prekvalifikaciji svojih zaposlenih, koji će na takav način steći dopunska znanja i veštine. Bolje planiranje podsticaja će omogućiti značajne uštede, čime će se uticati na odgovarajuću preraspodelu sredstava, a što će za posledicu ostaviti državi više prostora za druge aktivnosti u pogledu zdravstva, obrazovanja i sl. Potrebno je istaći da se ovaj segment „uticaja” isključivo odnosi na ocenu usklađenosti državnih davanja u pogledu afirmisanja zapošljavanja, privlačenja investicija, prekvalifikacija i sl. a ne na subjektivnu odluku davaoca državne pomoći da dodeli ili nameni određena sredstva.

7. Ključna pitanja za analizu efekata na životnu sredinu

Predlog zakona o kontroli državne pomoći nema direktan uticaj na životnu sredinu. Međutim njegov uticaj može biti posrednog karaktera, jer je Predlogom postavljen pravni osnov za donošenje podzakonskih akata, koji će u sebi sadržati uslove i kriterijume pod kojim se može dodeliti državna pomoć za zaštitu životne sredine, odnosno uslovi da se takva pomoć ipak ne smatra zabranjenom. Stoga, budući podzakonski akt će preneti evropske pravne tekovine i propisati odgovarajuće limite u pogledu opravdanih troškova za koje se može dodeliti državna pomoć konkretnom privrednom subjektu, bez obzira na instrumente dodele. Evropska pravna tekovina u pogledu državne pomoći za zaštitu životne sredine je apsolutno afirmativna, imajući u vidu da se dozvoljavaju veći intenziteti državne pomoći ako se postiže zaštita životne sredine koja je veća od postavljenih standarda EU, pri čemu je dozvoljeno dodeljivati sredstva i za dostizanje takvog standarda. Neophodno je istaći da se ovaj segment „uticaja” isključivo odnosi na državna davanja u pogledu afirmisanja zaštite životne sredine, a ne na propisivanje odgovarajućih standarda ili obaveza privrednih subjekata.

8. Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

Novim zakonskim rešenjem predviđene su organizacione promene u radu Komisije. S obzirom da novi zakon predviđa operativnu nezavisnost Komisije, istim se uređuje njen položaj, izbor organa, ali i radno pravni status zaposlenih u Komisiji. Postojećim zakonskim rešenjem je predviđen način koji nije svojstven i tekovini srpskog zakonodavstva i uprave. Naime, trenutno Komisiju za kontrolu državne pomoći obrazuje Vlada i imenuje članove na predlog četiri ministarstva i Komisije za zaštitu konkurencije, dok stručne i administrativne poslove za Komisiju vrši Ministarstvo finansija (Odeljenje za kontrolu državne pomoći). Takođe, ministarstva iz kojih dolaze članovi su istovremeno i najveći pojedinačni davaoci državne pomoći koji bi trebalo da budu predmet kontrole. Istovremeno, članovi Komisije nisu zaposleni, već za rad primaju naknadu. Komisija nema budžet, niti može da utiče na zapošljavanje u Odeljenju kao stručnoj službi. Stoga, podizanje kapaciteta Komisije, prevashodno zavisi od Ministarstva finansija, što je predstavljalo i osnovnu formalno pravnu primedbu Evropske komisije. U skladu sa članom 73. SSP-a, Republika Srbija je morala da formira operativno nezavisno telo kome će biti poverena nadležnost kontrole državne pomoći. Kroz godišnje izveštaje, Evropska komisija je ukazala da je bilo koji model koji podrazumeva izdvajanje Odeljenja iz Ministarstva finansija, ali i odabir članova Saveta na način kako se biraju ostali nezavisni državni organi (od strane Narodne skupštine RS), neophodan. Takođe, Godišnjim izveštajem EK prepoznat je nedovoljan postojeći kapacitet Odeljenja, što dopunski utiče na rad Komisije. Trenutkom formiranja, Komisija će asporbovati Odeljenje uz istovremeno raspisivanje većeg broja pozicija za popunjavanje radnih mesta, u cilju celishodnijeg i ažurnijeg rada. Istovremno, rešavanje navedenih situacija predstavlja jedno od merila za otvaranje pregovaračkog poglavlja 8 – politika konkurencije.

Stoga, Predlogom zakona o kontroli državne pomoći propisuje se položaj Komisije. Polazeći od neophodnosti da se uspostavi operativna nezavisnost Komisije predviđeno je da predstavlja samostalnu i nezavisnu organizaciju koja vrši javna ovlašćenja i ima status pravnog lica. Takođe, radi veće transparentnosti izveštaje o radu podnosiće Narodnoj skupštini i objavljivati na internet stranici. Organi Komisije su Savet i predsednik. Savet je kolegijalni organ koji ima pet članova, od kojih je jedan predsednik Komisije. Izbor organa Komisije poveren je Narodnoj skupštini. Kako bi se obezbedila funkcionalna razdvojenost službe koja vodi postupke i Saveta kao organa koji donosi odluke detaljno je uređen status zaposlenih u Komisiji. Pre svega napravljena je razlika između stručne službe i prateće službe, pri čemu su zaposleni u stručnoj službi podeljeni na kontrolore, više analitičare i analitičare. S tim u vezi obema službama rukovodi sekretar koga postavlja Savet na pet godina.

Pored Evropske komisije, o neophodnosti uspostavljanja jasne organizacione strukture i formulisanja Komisije kao pravnog lica je ukazano i od strane organizacija civilnog društva (Savet stranih investitora, NALED, Transparentnost Srbija, Centra za evropske politike i dr.) ali i Vladinih i drugih nezavisnih tela (Savet za borbu protiv korupcije, Državna revizorska institucija). Prilikom izrade zakona u pogledu organizacione strukture Komisije, uzete su obzir preporuke i predlozi eksperata sa projekata koje finansira EU (Policy and legal advice center i IPA projekta tehničke pomoći Komisiji).

Imajući u vidu da u Republici Srbiji postoji praksa prilikom formulisanja nezavisnog državnog organa, predložena organizaciona struktura ne odstupa od već postojećih (kao što je Komisija za zaštitu konkurencije, Državna revizorska institucija, Fiskalni savet i dr.).

Shodno prethodnom, ovakva institucionalna i organizaciona promena, apsolutno korespondira obavezama iz međunarodnih sporazuma, pri čemu je jedino moguće bilo izvršiti restrukturiranje postojećeg organizacionog oblika državnog

organa. Na takav način se dopunski omogućava transparentnost rada takve organizacione celine ali i transparentnost kod drugih državnih organa prilikom dodele državne pomoći, imajući u vidu da Predlog predviđa odgovarajuće obaveze davaoca u tom smeru.

Imajući u vidu da će Komisija apsorbovati Odeljenje Ministarstva finansija, koje će postati stručna služba, izabrani model omogućava kontinuitet u radu, shodno čemu se ne očekuje dopunsko vreme za sprovođenje izabrane opcije.

9. Ključna pitanja za analizu rizika

Prilikom izrade teksta Predloga zakona o kontroli državne pomoći zainteresovane strane imale su priliku da dostave konkretne predloge za izmene određenih članova zakona. Radna grupa je upravo formirana na način koji omogućava da svi najveći davaoci državne pomoći u Republici Srbiji, na koje će se konkretno primenjivati budući Zakon, imaju pristup i formulišu nova zakonska rešenja. Davaoci državne pomoći prema novom zakonskom rešenju predstavljaju stranku u postupku, te se pomoć koju oni dodeljuju ocenjuje sa stanovišta usklađenosti sa pravilima za dodelu. Stoga, u radnoj grupi su prisustvovali predstavnici ministarstava nadležnih za poslove energetike, saobraćaja, infrastrukture, trgovne, finansija, privrede, državne i lokalne samouprave ali i Komisije za zaštitu konkurencije. Donošenje ovog propisa je u apsolutnom interesu davaoca državne pomoći, te je od značaja za njihovo dalje postupanje.

Takođe, Predlogom je predviđeno dodatno propisivanje i garantovanje prava ne samo stranaka već i svih zainteresovanih lica koji dokažu svoj pravni interes. Predlog apsolutno prepoznaje interes podnosioca inicijative, odnosno konkurenta privrednog subjekta koji je primio državnu pomoć, ali i garantuje prava korisnicima državne pomoći, neodstupajući od evropske pravne tekovine u svemu.

Stoga, svi predlozi su razmatrani i nastojalo se da se nađe najbolje rešenje za prevazilaženje nejasnoća, a rezultat tog procesa je Predlog zakona koji ukida i menja upravo one odredbe na koje su zainteresovane strane ukazale i oko kojih smo smatrali da je neophodno intervenisati.

Imajući u vidu da je formulisanje konkretne organizacione strukture Komisije obaveza iz SSP-a, protkana u izveštajima EK ali i postavljena kao merilo za otvaranje pregovaračkog poglavlja 8, donošenje ovog zakona (pored ostalih) predstavlja ovogodišnji prioritet za Vladu Republike Srbije, zbog čega je i Radna grupa za izradu Nacrta zakona formirana upravo od strane Vlade. Prema planu rada Vlade, 4. kvartal je predviđen kao rok za usvajanje zakona.

Tokom javne rasprave koja je sprovedena od 29. do 19. avgusta 2019. godine sve zainteresovane strane su imale priliku da dostave predloge, sugestije i primedbe na predloženi Nacrt, od čega je veliki broj i prihvaćen.

Nisu identifikovani rizici za sprovođenje ove izabrane opcije.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa - Vlada

Obrađivač - Ministarstvo finansija

2. Naziv propisa

Predlog zakona o kontroli državne pomoći

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,

Član 73. SSP-a

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,

Rok određen članom 72. SSP-a

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

U potpunosti ispunjena obaveza.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

/

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Član 107. i 108. Ugovora o funkcionisanju EU

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Uredbom Saveta (EU) 2015/1589 od 13. jula 2015. godine o utvrđivanju detaljnih pravila primene člana 108. UFEU – potpuno usklađena

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?
Ne.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?
Da.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Propis poslat Evropskoj komisiji na komentare.

1. Naziv propisa Evropske unije : REGULATIVA SAVETA (EU) 2015/1589 od 13. jula 2015. godine o utvrđivanju detaljnih pravila za primenu člana 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (kodifikovani tekst)	2. „CELEX” oznaka EU propisa 32015R1589
3. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa - Vlada Obrađivač – Ministarstvo finansija	4. Datum izrade tabele: 08/07/2019
5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: Predlog Zakona o kontroli državne pomoći	6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA:
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU:	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ²	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
Article 1	Definitions For the purposes of this Regulation, the following definitions shall apply: (a) ‘aid’ means any measure fulfilling all the criteria laid down	Član 3 stav 1, 2 i 3	Državna pomoć je svaki stvarni ili potencijalni javni rashod ili umanjeno ostvarenje javnog prihoda koju dodeljuje davalac državne pomoći u bilo kom obliku, kojom se određeni učesnik na tržištu stavlja u povoljniji položaj u odnosu na konkurente ili se daje prednost	DU	Nisu prenete definicije nove pomoći, postojeće pomoći.	

² Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>in Article 107(1) TFEU;</p> <p>(b) ‘existing aid’ means:</p> <p>(i) without prejudice to Articles 144 and 172 of the Act of Accession of Austria, Finland and Sweden, to point 3 and the Appendix of Annex IV to the Act of Accession of the Czech Republic, Estonia, Cyprus, Latvia, Lithuania, Hungary, Malta, Poland, Slovenia and Slovakia, to points 2 and 3(b) and the Appendix of Annex V to the Act of Accession of Bulgaria and Romania, and to points 2 and 3(b) and the Appendix of Annex IV to the Act of Accession of Croatia, all aid which existed prior to the entry into force of the TFEU in the respective Member States, that is to say, aid schemes and individual aid which were put into effect before, and are still applicable after, the entry into force of the TFEU in the respective Member States;</p> <p>(ii) authorised aid, that is to say, aid schemes and individual aid which have been authorised by the Commission or by the</p>		<p>proizvodnji određene robe i/ili usluga, kojom se narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu i utiče na trgovinu između Republike Srbije i zemalja članica Evropske unije. Šema državne pomoći je skup svih propisa koji predstavljaju osnov za dodelu državne pomoći korisnicima koji nisu unapred određeni (poznati), odnosno nacрта, ili predloga propisa, koji će po donošenju predstavljati osnov za dodelu državne pomoći korisnicima koji nisu unapred određeni (poznati). Individualna državna pomoć je pomoć koja se dodeljuje na osnovu akta davaoca državne pomoći unapred određenom korisniku ili pomoć individualnom korisniku koja se dodeljuje na osnovu šeme državne pomoći a za koju postoji obaveza prijave na osnovu ovog zakona.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>Council;</p> <p>(iii) aid which is deemed to have been authorised pursuant to Article 4(6) of Regulation (EC) No 659/1999 or to Article 4(6) of this Regulation, or prior to Regulation (EC) No 659/1999 but in accordance with this procedure;</p> <p>(iv) aid which is deemed to be existing aid pursuant to Article 17 of this Regulation;</p> <p>(v) aid which is deemed to be an existing aid because it can be established that at the time it was put into effect it did not constitute an aid, and subsequently became an aid due to the evolution of the internal market and without having been altered by the Member State. Where certain measures become aid following the liberalisation of an activity by Union law, such measures shall not be considered as existing aid after the date fixed for liberalisation;</p> <p>(c) ‘new aid’ means all aid, that is to say, aid schemes and</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>individual aid, which is not existing aid, including alterations to existing aid;</p> <p>(d) ‘aid scheme’ means any act on the basis of which, without further implementing measures being required, individual aid awards may be made to undertakings defined within the act in a general and abstract manner and any act on the basis of which aid which is not linked to a specific project may be awarded to one or several undertakings for an indefinite period of time and/or for an indefinite amount;</p> <p>(e) ‘individual aid’ means aid that is not awarded on the basis of an aid scheme and notifiable awards of aid on the basis of an aid scheme;</p> <p>(f) ‘unlawful aid’ means new aid put into effect in contravention of Article 108(3) TFEU;</p> <p>(g) ‘misuse of aid’ means aid used by the beneficiary in contravention of a decision taken pursuant to Article 4(3) or Article</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>7(3) or (4) of Regulation (EC) No 659/1999 or Article 4(3) or Article 9(3) or (4) of this Regulation;</p> <p>(h) ‘interested party’ means any Member State and any person, undertaking or association of undertakings whose interests might be affected by the granting of aid, in particular the beneficiary of the aid, competing undertakings and trade associations.</p>					
Article 2	<p>Notification of new aid</p> <p>1. Save as otherwise provided in regulations made pursuant to Article 109 TFEU or to other relevant provisions thereof, any plans to grant new aid shall be notified to the Commission in sufficient time by the Member State concerned. The Commission shall inform the Member State concerned without delay of the receipt of a notification.</p> <p>2. In a notification, the Member State concerned shall provide all necessary information in order to</p>	Član 30.	<p>Pomoć mora biti prijavljena Komisiji u slučaju da se dodeljuje:</p> <p>1) na osnovu propisa koji predstavlja šemu državne pomoći;</p> <p>2) na osnovu akta davaoca unapred određenom korisniku (individualna pomoć);</p> <p>3) individualna državna pomoć na osnovu šema državne pomoći, čija planirana vrednost, bez obzira na vrstu i broj instrumenata dodele, iznosi najmanje deset miliona evra.</p> <p>Prijava sadrži sve podatke i informacije na osnovu kojih Komisija može pravilno i potpuno da utvrdi činjenično stanje, odnosno oceni da li je državna pomoć usklađena, a čiju</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	enable the Commission to take a decision pursuant to Articles 4 and 9 ('complete notification').		sadržinu i oblik Vlada bliže uređuje. Podnositelj prijave je predlagač propisa, davalac ili skup davaoca državne pomoći, koji podnosi Komisiji prijavu. Za tačnost i istinitost podataka navedenih u prijavi je odgovoran podnositelj prijave.			
Article 3	Standstill clause Aid notifiable pursuant to Article 2(1) shall not be put into effect before the Commission has taken, or is deemed to have taken, a decision authorising such aid.	Član 30 stav 5	Pomoć koja podleže obavezi prijave, ne može se dodeliti pre nego što Komisija donese mišljenje odnosno rešenje kojim se ocenjuje usklađenost sa pravilima o dodeli državne pomoći.	PU		
Article 4	Preliminary examination of the notification and decisions of the Commission 1. The Commission shall examine the notification as soon as it is received. Without prejudice to Article 10, the Commission shall take a decision pursuant to paragraphs 2, 3 or 4 of this Article. 2. Where the Commission, after a preliminary examination, finds that the notified measure does not constitute aid, it shall record that finding by way of a decision.		Predlagač odnosno donositelj propisa dužan je da nacrt odnosno predlog propisa i prijavu iz člana 30. ovog zakona dostavi Komisiji radi ocene njegove usklađenosti sa pravilima o dodeli državne pomoći. Propis iz stava 1. ovog člana može se prilikom donošenja, odnosno utvrđivanja predloga razmatrati samo uz mišljenje Komisije koje sadrži ocenu stepena usklađenosti. Komisija daje mišljenje o usklađenosti propisa koji sadrže uslove ili kriterijume za dodelu državne pomoći sa ovim zakonom u roku od 60 dana od dana prijema potpune prijave. Izuzetno od stava 3. ovog člana, ako propis ne sadrži dovoljno uslova ili kriterijuma za ocenu usklađenosti, Komisija u mišljenju ističe	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>3. Where the Commission, after a preliminary examination, finds that no doubts are raised as to the compatibility with the internal market of a notified measure, in so far as it falls within the scope of Article 107(1) TFEU, it shall decide that the measure is compatible with the internal market ('decision not to raise objections'). The decision shall specify which exception under the TFEU has been applied.</p> <p>4. Where the Commission, after a preliminary examination, finds that doubts are raised as to the compatibility with the internal market of a notified measure, it shall decide to initiate proceedings pursuant to Article 108(2) TFEU ('decision to initiate the formal investigation procedure').</p> <p>5. The decisions referred to in paragraphs 2, 3 and 4 of this Article shall be taken within 2 months. That period shall begin on the day following the receipt of a complete notification. The</p>		<p>neophodnost propisivanja dodatnih uslova ili kriterijuma, a po potrebi ukazuje na obavezu prijave individualne pomoći koja se dodeljuje na osnovu tog propisa. Ako je propis usvojen a naročito ukoliko su sredstva dodeljena na osnovu propisa bez prethodne ocene stepena usklađenosti Komisije shodno stavu 2. ovog člana, Komisija obaveštava donosioca, odnosno predlagača propisa o obavezi usklađivanja sa ovim zakonom. Obaveštenje iz stava 5. ovog člana sa predlogom o načinu usklađivanja i neophodnim merama iz ovog zakona se dostavlja Vladi radi informisanja.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>notification shall be considered as complete if, within 2 months from its receipt, or from the receipt of any additional information requested, the Commission does not request any further information. The period can be extended with the consent of both the Commission and the Member State concerned. Where appropriate, the Commission may fix shorter time limits.</p> <p>6. Where the Commission has not taken a decision in accordance with paragraphs 2, 3 or 4 within the period laid down in paragraph 5, the aid shall be deemed to have been authorised by the Commission. The Member State concerned may thereupon implement the measures in question after giving the Commission prior notice thereof, unless the Commission takes a decision pursuant to this Article within a period of 15 working days following receipt of the notice.</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Article 5	<p>Request for information made to the notifying Member State</p> <p>1. Where the Commission considers that information provided by the Member State concerned with regard to a measure notified pursuant to Article 2 is incomplete, it shall request all necessary additional information. Where a Member State responds to such a request, the Commission shall inform the Member State of the receipt of the response.</p> <p>2. Where the Member State concerned does not provide the information requested within the period prescribed by the Commission or provides incomplete information, the Commission shall send a reminder, allowing an appropriate additional period within which the information shall be provided.</p> <p>3. The notification shall be deemed to be withdrawn if the requested information is not provided within the prescribed period, unless, before the expiry</p>	Član 32	<p>Postupak prethodne kontrole pokreće se prijavom državne pomoći. Ako se državna pomoć dodeljuje određenom učesniku na tržištu iz više izvora, putem različitih instrumenata, a koja ima jedinstven cilj i namenu, podnosilac prijave je dužan da imenuje sve davaoce i instrumente putem kojih se državna pomoć dodeljuje. Ako se utvrdi da prijava ne ispunjava uslove ili da stranka nije izvršila dopunu nepotpune prijave po nalogu Komisije odnosno da akt ne sadrži pravni osnov za dodelu državne pomoći, prijava se odbacuje zaključkom koji donosi Savet Komisije. Komisija donosi rešenje u roku od 60 dana od dana prijema potpune prijave</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>of that period, either the period has been extended with the consent of both the Commission and the Member State concerned, or the Member State concerned, in a duly reasoned statement, informs the Commission that it considers the notification to be complete because the additional information requested is not available or has already been provided. In that case, the period referred to in Article 4(5) shall begin on the day following receipt of the statement. If the notification is deemed to be withdrawn, the Commission shall inform the Member State thereof.</p>					
Article 6	<p>Formal investigation procedure</p> <p>1. The decision to initiate the formal investigation procedure shall summarise the relevant issues of fact and law, shall include a preliminary assessment of the Commission as to the aid character of the proposed measure and shall set out the doubts as to its compatibility with the internal market. The decision shall call upon the Member State</p>	<p>Član 36 stav</p>	<p>Kada na osnovu sopstvenih informacija ili inicijative dođe do opštih saznanja da su na osnovu određenog akta koji nije propis dodeljena sredstva koja se mogu odnositi</p>	<p>PU</p>		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>concerned and upon other interested parties to submit comments within a prescribed period which shall normally not exceed 1 month. In duly justified cases, the Commission may extend the prescribed period.</p> <p>2. The comments received shall be submitted to the Member State concerned. If an interested party so requests, on grounds of potential damage, its identity shall be withheld from the Member State concerned. The Member State concerned may reply to the comments submitted within a prescribed period which shall normally not exceed 1 month. In duly justified cases, the Commission may extend the prescribed period.</p>	<p>1, 2 i 3</p> <p>Član 37</p>	<p>se na državnu pomoć, Komisija može zaključkom pokrenuti prethodni postupak. Zaključak iz stava 1. ovog člana se dostavlja davaocu sa nalogom i rokom da se na zaključak izjasni.</p> <p>Rok iz stava 2. ovog člana se može u opravdanim slučajevima produžiti.</p> <p>Komisija pokreće postupak naknadne kontrole po službenoj dužnosti, kada na osnovu sopstvenih informacija, dostavljenih inicijativa i drugih raspoloživih podataka osnovano pretpostavi da je državna pomoć dodeljena suprotno odredbama ovog zakona odnosno da se koristi ili je korišćena suprotno odredbama ovog zakona.</p> <p>O pokretanju postupka donosi se zaključak koji sadrži pravni osnov i obrazložen razloge za pokretanje postupka, kao i poziv svim zainteresovanim licima koji raspoložu podacima, ispravama ili drugim relevantnim informacijama, da ih dostave Komisiji.</p> <p>Protiv zaključka o pokretanju postupka nije dozvoljena posebna žalba, niti se</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>može pokrenuti upravni spor. Zaključak o pokretanju postupka može se pobijati tužbom protiv konačnog rešenja Komisije. Do donošenja rešenja u postupku naknadne kontrole, Komisija može da naloži davaocu meru u skladu sa ovim zakonom a kojom se nalaže privremeno obustavljanje dodele državne pomoći.</p>			
Article 7	<p>Request for information made to other sources</p> <p>1. After the initiation of the formal investigation procedure provided for in Article 6, in particular as regards technically complex cases subject to substantive assessment, the Commission may, if the information provided by a Member State concerned during the course of the preliminary examination is not sufficient, request any other Member State, an undertaking or an association of undertakings to provide all market information necessary to enable the Commission to complete its assessment of the</p>	<p>Član 37 stav 2</p> <p>Član 42 stav 1, 2 3 i 4</p>	<p>O pokretanju postupka donosi se zaključak koji sadrži pravni osnov i obrazložen razloge za pokretanje postupka, kao i poziv svim zainteresovanim licima koji raspolažu podacima, ispravama ili drugim relevantnim informacijama, da ih dostave Komisiji.</p> <p>Komisija zaključkom nalaže stranci u postupku dostavu informacija, podataka i dokumenata koji su od značaja za postupak, a ona je dužna da postupi po zaključcima ovlašćenog službenog lica u roku određenom tim zaključkom.</p> <p>Ukoliko se informacije, podaci i dokumenta koji su predmet naloga iz stava 1. nalaze kod korisnika državne pomoći, davalac je dužan da zahtev bez odlaganja prosledi</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>measure at stake taking due account of the principle of proportionality, in particular for small and medium-sized enterprises.</p> <p>2. The Commission may request information only:</p> <p>(a) if it is limited to formal investigation procedures that have been identified by the Commission as being ineffective to date; and</p> <p>(b) in so far as aid beneficiaries are concerned, if the Member State concerned agrees to the request.</p> <p>3. The undertakings or associations of undertakings providing information following a Commission's request for market information based on paragraphs 6 and 7 shall submit their answer simultaneously to the Commission and to the Member State concerned, to the extent that the documents provided do not include information that is confidential vis-à-vis that Member State.</p>		<p>korisniku.</p> <p>Ako se osnovano pretpostavi da se traženi podaci, stvari ili isprave nalaze kod trećih lica, Komisija će zahtevom tražiti njihovu dostavu, odnosno omogućavanje uvida.</p> <p>Lica kojima je dostavljen zahtev iz st. 2. i 3. ovog člana dužna su da dostave, odnosno stave na uvid podatke, isprave i stvari koje su predmet zahteva, osim u slučajevima predviđenim zakonom.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>The Commission shall steer and monitor the information transmission between the Member States, undertakings or associations of undertakings concerned, and verify the purported confidentiality of the information transmitted.</p> <p>4. The Commission shall request only information that is at the disposal of the Member State, undertaking or association of undertakings concerned by the request.</p> <p>5. Member States shall provide the information on the basis of a simple request and within a time limit prescribed by the Commission which should normally not exceed 1 month. Where a Member State does not provide the information requested within that period or provides incomplete information, the Commission shall send a reminder.</p> <p>6. The Commission may, by simple request, require an undertaking or an association of undertakings to provide</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>information. Where the Commission sends a simple request for information to an undertaking or an association of undertakings, it shall state the legal basis and the purpose of the request, specify what information is required and prescribe a proportionate time limit within which the information is to be provided. It shall also refer to the fines provided for in Article 8(1) for supplying incorrect or misleading information.</p> <p>7. The Commission may, by decision, require an undertaking or an association of undertakings to provide information. Where the Commission, by decision, requires an undertaking or an association of undertakings to supply information, it shall state the legal basis, the purpose of the request, specify what information is required and prescribe a proportionate time limit within which the information is to be provided. It shall also indicate the fines provided for in Article 8(1) and shall indicate or impose the periodic penalties payments</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>provided for in Article 8(2), as appropriate. In addition, it shall indicate the right of the undertaking or association of undertakings to have the decision reviewed by the Court of Justice of the European Union.</p> <p>8. When issuing a request under paragraph 1 or 6 of this Article, or adopting a decision under paragraph 7, the Commission shall also simultaneously provide the Member State concerned with a copy thereof. The Commission shall indicate the criteria by which it selected the recipients of the request or decision.</p> <p>9. The owners of the undertakings or their representatives, or, in the case of legal persons, companies, firms or associations without legal personality, the persons authorised to represent them by law or by their constitution, shall supply on their behalf the information requested or required. Persons duly authorised to act may supply the information on behalf of their clients. The</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	latter shall nevertheless be held fully responsible if the information supplied is incorrect, incomplete or misleading.					
Article 8	<p>Fines and periodic penalty payments</p> <p>1. The Commission may, if deemed necessary and proportionate, impose by decision on undertakings or associations of undertakings fines not exceeding 1 % of their total turnover in the preceding business year where they, intentionally or through gross negligence:</p> <p>(a) supply incorrect or misleading information in response to a request made pursuant to Article 7(6);</p> <p>(b) supply incorrect, incomplete or misleading information in response to a decision adopted pursuant to Article 7(7), or do not supply the information within the prescribed time limit.</p> <p>2. The Commission may, by decision, impose on undertakings or associations of undertakings periodic penalty payments where</p>	Član 53	<p>Komisija može, korisniku ili učesniku na tržištu odrediti meru periodičnog penala u iznosu od 5.000,00 dinara do 200.000,00 dinara za svaki dan ponašanja suprotno nalogu Komisije, odnosno nepostupanja po tom nalogu, ako:</p> <p>1) ne postupi po nalogu iz zaključka službenog lica iz čl. 42. stav 5. ovog zakona,</p> <p>2) neblagovremeno izvršava obaveze naložene zaključkom Komisije,</p> <p>3) dostavi netačne ili nepotpune podatke.</p> <p>Dnevni iznos mere periodičnog penala ne može biti veći od 5% vrednosti prosečnog dnevnog prometa korisnika ili drugog učesnika na tržištu.</p> <p>Izuzetno, Komisija može osloboditi mere periodičnog penala iz stava 1. ovog člana, ukoliko korisnik ili drugi učesnik na tržištu dokaže da bi dovela do stečaja ili prestanka obavljanja poslovne delatnosti korisnika ili otežanog poslovanja.</p>	PU	Regulativa Evropske unije ne sadrži novčani raspon penala već se on uvek određuje u procentima, kao ni odredbu da Komisija može osloboditi korisnika plaćanja izrečenog penala, već samo njegovo umanjenje.	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>an undertaking or association of undertakings fails to supply complete and correct information as requested by the Commission by decision adopted pursuant to Article 7(7).</p> <p>The periodic penalty payments shall not exceed 5 % of the average daily turnover of the undertaking or association concerned in the preceding business year for each working day of delay, calculated from the date established in the decision, until it supplies complete and correct information as requested or required by the Commission.</p> <p>3. In fixing the amount of the fine or periodic penalty payment, regard shall be had to the nature, gravity and duration of the infringement, taking due account of the principles of proportionality and appropriateness, in particular for small and medium-sized enterprises.</p> <p>4. Where the undertakings or associations of undertakings have satisfied the obligation which the</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>periodic penalty payment was intended to enforce, the Commission may reduce the definitive amount of the periodic penalty payment compared to that under the original decision imposing periodic penalty payments. The Commission may also waive any periodic penalty payment.</p> <p>5. Before adopting any decision in accordance with paragraph 1 or 2 of this Article, the Commission shall set a final deadline of 2 weeks to receive the missing market information from the undertakings or associations of undertakings concerned and also give them the opportunity of making known their views.</p> <p>6. The Court of Justice of the European Union shall have unlimited jurisdiction within the meaning of Article 261 TFEU to review fines or periodic penalty payments imposed by the Commission. It may cancel, reduce or increase the fine or periodic penalty payment imposed.</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Article 9	<p>Decisions of the Commission to close the formal investigation procedure</p> <p>1. Without prejudice to Article 10, the formal investigation procedure shall be closed by means of a decision as provided for in paragraphs 2 to 5 of this Article.</p> <p>2. Where the Commission finds that, where appropriate following modification by the Member State concerned, the notified measure does not constitute aid, it shall record that finding by way of a decision.</p> <p>3. Where the Commission finds that, where appropriate following modification by the Member State concerned, the doubts as to the compatibility of the notified measure with the internal market have been removed, it shall decide that the aid is compatible with the internal market ('positive decision'). That decision shall specify which exception under the TFEU has been applied.</p> <p>4. The Commission may attach</p>	Član 36 stav 5, 6 i 7	<p>Ako osnovano pretpostavi da su sredstva iz stava 1. dodeljena suprotno odredbama ovog zakona, Komisija nastavlja kontrolu u postupku naknadne kontrole iz člana 37. o čemu donosi poseban zaključak.</p> <p>Ako na osnovu izjašnjenja utvrdi da ne postoji osnovana pretpostavka da je dodeljena državna pomoć neusklađena odnosno nenamenski korišćena, Komisija donosi rešenje koje sadrži ocenu o usklađenosti.</p> <p>Prethodni postupak se obustavlja ako Komisija utvrdi da se dodeljena sredstva ne odnose na državnu pomoć, o čemu Komisija donosi zaključak.</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>to a positive decision conditions subject to which aid may be considered compatible with the internal market and may lay down obligations to enable compliance with the decision to be monitored ('conditional decision').</p> <p>5. Where the Commission finds that the notified aid is not compatible with the internal market, it shall decide that the aid shall not be put into effect ('negative decision').</p> <p>6. Decisions taken pursuant to paragraphs 2 to 5 shall be taken as soon as the doubts referred to in Article 4(4) have been removed. The Commission shall as far as possible endeavour to adopt a decision within a period of 18 months from the opening of the procedure. This time limit may be extended by common agreement between the Commission and the Member State concerned.</p> <p>7. Once the time limit referred to in paragraph 6 of this Article has expired, and should the Member State concerned so request, the</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>Commission shall, within 2 months, take a decision on the basis of the information available to it. If appropriate, where the information provided is not sufficient to establish compatibility, the Commission shall take a negative decision.</p> <p>8. Before adopting any decision in accordance with paragraphs 2 to 5, the Commission shall give the Member State concerned the opportunity of making known its views, within a time-limit that shall not normally exceed 1 month, on the information received by the Commission and provided to the Member State concerned pursuant to Article 7(3).</p> <p>9. The Commission shall not use confidential information provided by respondents, which cannot be aggregated or otherwise be anonymised, in any decision taken in accordance with paragraphs 2 to 5 of this Article, unless it has obtained their agreement to disclose that information to the Member State</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>concerned. The Commission may take a reasoned decision, which shall be notified to the undertaking or association of undertakings concerned, finding that information provided by a respondent and marked as confidential is not protected, and setting a date after which the information will be disclosed. That period shall not be less than 1 month.</p> <p>10. The Commission shall take due account of the legitimate interests of undertakings in the protection of their business secrets and other confidential information. An undertaking or an association of undertakings providing information pursuant to Article 7, and which is not a beneficiary of the State aid measure in question, may request, on grounds of potential damage, that its identity be withheld from the Member State concerned.</p>					
Article 10	<p>Withdrawal of notification</p> <p>1. The Member State concerned may withdraw the notification within the meaning of Article 2 in</p>	Član 33	Stranka može odustati od prijave ili izmeniti prijavu potpuno ili delimično do donošenja konačne odluke. U slučaju izmene prijave, Komisija će	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>due time before the Commission has taken a decision pursuant to Article 4 or to Article 9.</p> <p>2. In cases where the Commission initiated the formal investigation procedure, the Commission shall close that procedure.</p>		<p>nastaviti sa postupkom, s tim što rok za donošenje rešenja počinje da teče iznova. Kada stranka odustane u potpunosti od prijave, predsednik Komisije će doneti rešenje kojim se obustavlja postupak.</p>			
Article 11	<p>Revocation of a decision</p> <p>The Commission may revoke a decision taken pursuant to Article 4(2) or (3), or Article 9(2), (3) or (4), after having given the Member State concerned the opportunity to submit its comments, where the decision was based on incorrect information provided during the procedure which was a determining factor for the decision. Before revoking a decision and taking a new decision, the Commission shall open the formal investigation procedure pursuant to Article 4(4). Articles 6, 9 and 12, Article 13(1) and Articles 15, 16 and 17 shall apply mutatis mutandis.</p>	<p>Član 176. – 184. Zakona o opštem upravnom postupku</p>		PU	<p>Zakonom o opštem upravnom postupku propisane su procedure koje se odnose na ponavljanje, poništavanje i ukidanje odluke u upravnom postupku (čl. 176 – 184)</p>	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Article 12	<p>Examination, request for information and information injunction</p> <p>1. Without prejudice to Article 24, the Commission may on its own initiative examine information regarding alleged unlawful aid from whatever source.</p> <p>The Commission shall examine without undue delay any complaint submitted by any interested party in accordance with Article 24(2) and shall ensure that the Member State concerned is kept fully and regularly informed of the progress and outcome of the examination.</p> <p>2. If necessary, the Commission shall request information from the Member State concerned. Article 2(2) and Article 5(1) and (2) shall apply mutatis mutandis.</p> <p>After the initiation of the formal investigation procedure, the Commission may also request information from any other Member State, from an</p>	<p>Član 36 stav 1, 2 i 3</p> <p>Član 42.</p>	<p>Kada na osnovu sopstvenih informacija ili inicijative dođe do opštih saznanja da su na osnovu određenog akta koji nije propis dodeljena sredstva koja se mogu odnositi se na državnu pomoć, Komisija može zaključkom pokrenuti prethodni postupak. Zaključak iz stava 1. ovog člana se dostavlja davaocu sa nalogom i rokom da se na zaključak izjasni. Rok iz stava 2. ovog člana se može u opravdanim slučajevima produžiti.</p> <p>Komisija zaključkom nalaže stranci u postupku dostavu informacija, podataka i dokumenata koji su od značaja za postupak, a ona je dužna da postupi po zaključcima ovlašćenog službenog lica u roku određenom tim zaključkom. Ukoliko se informacije, podaci i dokumenta koji su predmet naloga iz stava 1. nalaze kod korisnika državne pomoći, davalac je dužan da zahtev bez odlaganja prosledi korisniku. Ako se osnovano pretpostavi da se traženi</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>undertaking, or association of undertakings in accordance with Articles 7 and 8, which shall apply mutatis mutandis.</p> <p>3. Where, despite a reminder pursuant to Article 5(2), the Member State concerned does not provide the information requested within the period prescribed by the Commission, or where it provides incomplete information, the Commission shall by decision require the information to be provided ('information injunction'). The decision shall specify what information is required and prescribe an appropriate period within which it is to be supplied.</p>		<p>podaci, stvari ili isprave nalaze kod trećih lica, Komisija će zahtevom tražiti njihovu dostavu, odnosno omogućavanje uvida.</p> <p>Lica kojima je dostavljen zahtev iz st. 2. i 3. ovog člana dužna su da dostave, odnosno stave na uvid podatke, isprave i stvari koje su predmet zahteva, osim u slučajevima predviđenim zakonom.</p> <p>U slučaju nepostupanja po zahtevu iz st. 2. i 3. ovog člana, Komisija će zaključkom naložiti pomenutim licima dostavljanje podataka, isprava i stvari, uz upozorenje da u slučaju nepostupanja, ili postupanja suprotno nalogu, Komisija može odrediti periodični penal u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Za nepostupanje stranke u postupku po nalogu ovlašćenog službenog lica iz stava 1. ovog člana, Komisija može obavestiti Vladu.</p> <p>Zaključak i zahtevi iz ovog člana sadrže pravni osnov, predmet i svrhu, obrazloženje, rok za postupanje, uputstvo o načinu na koji se može zatražiti zaštita podataka koji se dostavljaju.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Article 13	<p>Injunction to suspend or provisionally recover aid</p> <p>1. The Commission may, after giving the Member State concerned the opportunity to submit its comments, adopt a decision requiring the Member State to suspend any unlawful aid until the Commission has taken a decision on the compatibility of the aid with the internal market ('suspension injunction').</p> <p>2. The Commission may, after giving the Member State concerned the opportunity to submit its comments, adopt a decision requiring the Member State provisionally to recover any unlawful aid until the Commission has taken a decision on the compatibility of the aid with the internal market ('recovery injunction'), if all the following criteria are fulfilled:</p> <p>(a) according to an established practice there are no doubts about the aid character of the measure concerned;</p>	Član 52 stav 1, 2 i 3	<p>Kada u postupku naknadne kontrole utvrdi neusklađenost pomoći sa pravilima za dodelu državne pomoći, Komisija može odrediti meru ponašanja, meru kojom nalaže povraćaj državne pomoći ili drugu upravnu meru u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Komisija može odrediti meru koja za cilj ima otklanjanje neusklađenosti odnosno sprečavanje dodele državne pomoći, koja se naročito sastoji u privremenom ili trajnom obustavljanju vršenja radnji dodele državne pomoći (mere ponašanja).</p> <p>Izuzetno, Komisija može osloboditi od povraćaja iznosa zatezne kamate iz stava 3. ovog člana, ukoliko davalac dokaže da bi to dovelo do stečaja ili prestanka obavljanja poslovne delatnosti korisnika.</p> <p>O usvojenim merama iz stava 1. ovog člana, Komisija obaveštava i organ nadležan za poslove državne revizije odnosno budžetske inspekcije.</p>	DU	Predlog zakona propisuje mogućnost oslobođenja od povraćaja pomoći, što nije propisano Regulativom Saveta 2015/1589	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>(b) there is an urgency to act; (c) there is a serious risk of substantial and irreparable damage to a competitor.</p> <p>Recovery shall be effected in accordance with the procedure set out in Article 16(2) and (3). After the aid has been effectively recovered, the Commission shall take a decision within the time limits applicable to notified aid.</p> <p>The Commission may authorise the Member State to couple the refunding of the aid with the payment of rescue aid to the firm concerned.</p> <p>The provisions of this paragraph shall be applicable only to unlawful aid implemented after the entry into force of Regulation (EC) No 659/1999.</p>					
Article 14	<p>Non-compliance with an injunction decision</p> <p>If the Member State fails to comply with a suspension injunction or a recovery injunction, the Commission shall</p>			NP		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>be entitled, while carrying out the examination on the substance of the matter on the basis of the information available, to refer the matter to the Court of Justice of the European Union directly and apply for a declaration that the failure to comply constitutes an infringement of the TFEU.</p>					
Article 15	<p>Decisions of the Commission</p> <p>1. The examination of possible unlawful aid shall result in a decision pursuant to Article 4(2), (3) or (4). In the case of decisions to initiate the formal investigation procedure, proceedings shall be closed by means of a decision pursuant to Article 9. If a Member State fails to comply with an information injunction, that decision shall be taken on the basis of the information available.</p> <p>2. In cases of possible unlawful aid and without prejudice to Article 13(2), the Commission shall not be bound by the time-limit set out in Articles 4(5), 9(6) and 9(7).</p> <p>3. Article 11 shall apply mutatis</p>	Član 29	<p>Komisija prati stanje na tržištu kroz prethodnu odnosno naknadnu kontrolu državne pomoći, i ocenjuje usklađenost pomoći sa pravilima o dodeli državne pomoći. Državna pomoć se prijavljuje Komisiji pre dodele, radi ocene usklađenosti sa pravilima za dodelu.</p> <p>Akti Komisije kojima se ocenjuje usklađenost, obavezno sadrže kvalifikaciju stepena usklađenosti (usklađen, neusklađen i delimično usklađen) i prateće obrazloženje.</p> <p>Državna pomoć koja je ocenjena kao neusklađena smatra se nedozvoljenom državnom pomoći</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	mutandis.					
Article 16	<p>Recovery of aid</p> <p>1. Where negative decisions are taken in cases of unlawful aid, the Commission shall decide that the Member State concerned shall take all necessary measures to recover the aid from the beneficiary ('recovery decision'). The Commission shall not require recovery of the aid if this would be contrary to a general principle of Union law.</p> <p>2. The aid to be recovered pursuant to a recovery decision shall include interest at an appropriate rate fixed by the Commission. Interest shall be payable from the date on which the unlawful aid was at the disposal of the beneficiary until the date of its recovery.</p> <p>3. Without prejudice to any order of the Court of Justice of the European Union pursuant to Article 278 TFEU, recovery shall be effected without delay and in accordance with the procedures under the national law of the</p>	Član 52 stav 3 i 4	<p>Ukoliko utvrdi neusklađenost, Komisija nalaže davaocu državne pomoći da, bez odlaganja, preduzme mere u cilju povraćaja dodeljenog iznosa državne pomoći, uvećanog za zakonsku zateznu kamatu, počev od dana korišćenja te pomoći do dana povraćaja iskorišćenog iznosa i da odmah obustavi dalju dodelu neiskorišćenog dela državne pomoći (mera povraćaja).</p> <p>Izuzetno, Komisija može osloboditi od povraćaja iznosa zatezne kamate iz stava 3. ovog člana, ukoliko davalac dokaže da bi to dovelo do stečaja ili prestanka obavljanja poslovne delatnosti korisnika.</p>	DU	U Regulativi Saveta nema izuzetka od povraćaja pomoći zbog posledice stečaja ili prestanka obavljanja poslovne delatnosti odnosnog korisnika.	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>Member State concerned, provided that they allow the immediate and effective execution of the Commission's decision. To this effect and in the event of a procedure before national courts, the Member States concerned shall take all necessary steps which are available in their respective legal systems, including provisional measures, without prejudice to Union law.</p>					
Article 17	<p>Limitation period for the recovery of aid</p> <p>1. The powers of the Commission to recover aid shall be subject to a limitation period of 10 years.</p> <p>2. The limitation period shall begin on the day on which the unlawful aid is awarded to the beneficiary either as individual aid or as aid under an aid scheme. Any action taken by the Commission or by a Member State, acting at the request of the Commission, with regard to the unlawful aid shall interrupt the limitation period. Each</p>	Član 55	<p>Po isteku perioda od deset godina, Komisija ne može da naloži povraćaj državne pomoći.</p> <p>Rok iz stava 1. ovog člana se obračunava počev od dana dodele državne pomoći, bez obzira da li je dodeljena kao individualna ili na osnovu šeme.</p> <p>Zastarelost iz stava 1. ovog člana se prekida svakom radnjom Komisije ili stranke u postupku u vezi sa neusklađenom državnom pomoći, nakon čega rok počinje ponovo da teče.</p> <p>Ukoliko se o odluci Komisije vodi upravni spor, zastarelost se obustavlja do pravosnažnosti sudske odluke.</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>interruption shall start time running afresh. The limitation period shall be suspended for as long as the decision of the Commission is the subject of proceedings pending before the Court of Justice of the European Union.</p> <p>3. Any aid with regard to which the limitation period has expired shall be deemed to be existing aid.</p>					
Article 18	<p>Limitation period for the imposition of fines and periodic penalty payments</p> <p>1. The powers conferred on the Commission by Article 8 shall be subject to a limitation period of 3 years.</p> <p>2. The period provided for in paragraph 1 shall start on the day on which the infringement referred to in Article 8 is committed. However, in the case of continuing or repeated infringements, the period shall</p>	Član 55 stav 5	Mera periodičnog penala iz člana 53. ovog zakona ne može se odrediti protekom jedne godine od dana propuštanja izvršenja radnje ili obaveze naložene od strane Komisije.	DU	U Regulativi Savjeta propisano je da mere periodičnih penala podležu roku zastarelosti od 3 godine.	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>begin on the day on which the infringement ceases.</p> <p>3. Any action taken by the Commission for the purpose of the investigation or proceedings in respect of an infringement referred to in Article 8 shall interrupt the limitation period for the imposition of fines or periodic penalty payments, with effect from the date on which the action is notified to the undertaking or association of undertakings concerned.</p> <p>4. After each interruption, the limitation period shall start running afresh. However, the limitation period shall expire at the latest on the day on which a period of 6 years has elapsed without the Commission having imposed a fine or a periodic penalty payment. That period shall be extended by the time during which the limitation period is suspended in accordance with paragraph 5 of this Article.</p> <p>5. The limitation period for the imposition of fines or periodic penalty payments shall be</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	suspended for as long as the decision of the Commission is the subject of proceedings pending before the Court of Justice of the European Union.					
Article 19	<p>Limitation periods for the enforcement of fines and periodic penalty payments</p> <p>1. The powers of the Commission to enforce decisions adopted pursuant to Article 8 shall be subject to a limitation period of 5 years.</p> <p>2. The period provided for in paragraph 1 shall start on the day on which the decision taken pursuant to Article 8 becomes final.</p> <p>3. The limitation period provided for in paragraph 1 of this Article shall be interrupted:</p> <p>(a) by notification of a decision modifying the original amount of the fine or periodic penalty payment or refusing an application for modification;</p> <p>(b) by any action of a Member State, acting at the request of the</p>	NP				

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>Commission, or of the Commission, intended to enforce payment of the fine or periodic penalty payment.</p> <p>4. After each interruption, the limitation period shall start running afresh.</p> <p>5. The limitation period provided for in paragraph 1 shall be suspended for so long as:</p> <p>(a) the respondent is allowed time to pay;</p> <p>(b) the enforcement of payment is suspended pursuant to a decision of the Court of Justice of the European Union.</p>					
Article 20	<p>Misuse of aid</p> <p>Without prejudice to Article 28, the Commission may, in cases of misuse of aid, initiate the formal investigation procedure pursuant to Article 4(4). Articles 6 to 9, 11 and 12, Article 13(1) and Articles 14 to 17 shall apply mutatis mutandis.</p>	<p>Član 36 stav 5</p> <p>Član</p>	<p>Ako osnovano pretpostavi da su sredstva iz stava 1. dodeljena suprotno odredbama ovog zakona, Komisija nastavlja kontrolu u postupku naknadne kontrole iz člana 37. o čemu donosi poseban zaključak.</p> <p>Komisija pokreće postupak naknadne kontrole po službenoj dužnosti, kada na osnovu</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		37	<p>sopstvenih informacija, dostavljenih inicijativa i drugih raspoloživih podataka osnovano pretpostavi da je državna pomoć dodeljena suprotno odredbama ovog zakona odnosno da se koristi ili je korišćena suprotno odredbama ovog zakona.</p> <p>O pokretanju postupka donosi se zaključak koji sadrži pravni osnov i obrazložene razloge za pokretanje postupka, kao i poziv svim zainteresovanim licima koji raspoložu podacima, ispravama ili drugim relevantnim informacijama, da ih dostave Komisiji.</p> <p>Protiv zaključka o pokretanju postupka nije dozvoljena posebna žalba, niti se može pokrenuti upravni spor.</p> <p>Zaključak o pokretanju postupka može se pobijati tužbom protiv konačnog rešenja Komisije.</p> <p>Do donošenja rešenja u postupku naknadne kontrole, Komisija može da naloži davaocu meru u skladu sa ovim zakonom a kojom se nalaže privremeno obustavljanje dodele državne pomoći.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Article 21	<p>Cooperation pursuant to Article 108(1) TFEU</p> <p>1. The Commission shall obtain from the Member State concerned all necessary information for the review, in cooperation with the Member State, of existing aid schemes pursuant to Article 108(1) TFEU.</p> <p>2. Where the Commission considers that an existing aid scheme is not, or is no longer, compatible with the internal market, it shall inform the Member State concerned of its preliminary view and give the Member State concerned the opportunity to submit its comments within a period of 1 month. In duly justified cases, the Commission may extend this period.</p>	Član 51	<p>Komisija izrađuje izveštaj o popisu svih šema državne pomoći, koji se dostavlja Vladi u prvom kvartalu tekuće godine za prethodnu godinu.</p> <p>Izveštaj o popisu šema obavezno sadrži listu propisa sa ocenom usklađenosti i preporukama Komisije.</p> <p>Davalac državne pomoći dostavlja Komisiji plan usvajanja šema državne pomoći za narednu budžetsku godinu i jasan vremenski okvir za usvajanje, a najkasnije do 15. decembra tekuće godine.</p>	DU	<p>Predlogom zakona nisu utvrđene procedure koje se odnose na postojeće šeme državne pomoći, i njihovo usklađivanje.</p>	
Article 22	<p>Proposal for appropriate measures</p> <p>Where the Commission, in the light of the information submitted by the Member State pursuant to Article 21, concludes that the existing aid scheme is not, or is</p>	Član 52 stav 1 i 2	<p>Kada u postupku naknadne kontrole utvrdi neusklađenost pomoći sa pravilima za dodelu državne pomoći, Komisija može odrediti meru ponašanja, meru kojom nalaže povraćaj državne pomoći ili drugu upravnu meru u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Komisija može odrediti meru koja za cilj</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>no longer, compatible with the internal market, it shall issue a recommendation proposing appropriate measures to the Member State concerned. The recommendation may propose, in particular:</p> <p>(a) substantive amendment of the aid scheme; or</p> <p>(b) introduction of procedural requirements; or</p> <p>(c) abolition of the aid scheme.</p>		<p>ima otklanjanje nje Komisije. odnosno sprečavanje dodele državne pomoći, koja se naročito sastoji u privremenom ili trajnom obustavljanju vršenja radnji dodele državne pomoći (mere ponašanja).</p>			
Article 23	<p>Legal consequences of a proposal for appropriate measures</p> <p>1. Where the Member State concerned accepts the proposed measures and informs the Commission thereof, the Commission shall record that finding and inform the Member State thereof. The Member State shall be bound by its acceptance to implement the appropriate measures.</p> <p>2. Where the Member State concerned does not accept the proposed measures and the</p>			NP		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>referred to in Article 33 and shall provide the mandatory information requested therein.</p> <p>Where the Commission considers that the interested party does not comply with the compulsory complaint form, or that the facts and points of law put forward by the interested party do not provide sufficient grounds to show, on the basis of a prima facie examination, the existence of unlawful aid or misuse of aid, it shall inform the interested party thereof and call upon it to submit comments within a prescribed period which shall not normally exceed 1 month. If the interested party fails to make known its views within the prescribed period, the complaint shall be deemed to have been withdrawn. The Commission shall inform the Member State concerned when a complaint has been deemed to have been withdrawn.</p> <p>The Commission shall send a copy of the decision on a case concerning the subject matter of the complaint to the complainant.</p>	41	<p>o čemu se podnosi zahtev Komisiji. O opravdanosti zahteva iz stava 1. ovog člana odlučuje ovlašćeno službeno lice. Ovlašćeno službeno lice je dužno da dostavi osnovne informacije o toku postupka, osim onih informacija koje mogu uticati na dalji tok postupka.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	3. At its request, any interested party shall obtain a copy of any decision pursuant to Articles 4 and 9, Article 12(3) and Article 13.					
Article 25	<p>Investigations into sectors of the economy and into aid instruments</p> <p>1. Where the information available substantiates a reasonable suspicion that State aid measures in a particular sector or based on a particular aid instrument may materially restrict or distort competition within the internal market in several Member States, or that existing aid measures in a particular sector in several Member States are not, or no longer, compatible with the internal market, the Commission may conduct an inquiry across various Member States into the sector of the economy or the use of the aid instrument concerned. In the course of that inquiry, the Commission may request the Member States and/or the undertakings or associations of undertakings concerned to supply</p>	Član 49	<p>U slučaju postojanja osnovane pretpostavke da mere državne pomoći u određenom sektoru privrede ili utemeljene na određenom instrumentu pomoći iz člana 3. ovog zakona mogu značajno ograničiti ili narušiti konkurenciju, Komisija može sprovesti sektorsku analizu.</p> <p>Na zahtev Vlade, Komisija može analizirati određenu vrstu pomoći, njene efekte na razvoj određene grane privrede ili tržišta, o čemu sačinjava izveštaj koji dostavlja Vladi.</p> <p>Za potrebe sprovođenja analiza iz st. 1. i 2. ovog člana, Komisija može zahtevati od davaoca, korisnika i drugih učesnika na tržištu da dostave sve neophodne podatke ili dokumenta.</p> <p>Komisija može koristiti dokumentaciju i podatke pribavljene u postupku prethodne i naknadne kontrole, u meri u kojoj se ne ugrožavaju poslovni ili drugi poverljivi</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>the necessary information for the application of Articles 107 and 108 TFEU, taking due account of the principle of proportionality.</p> <p>The Commission shall state the reasons for the inquiry and for the choice of addressees in all requests for information sent under this Article.</p> <p>The Commission shall publish a report on the results of its inquiry into particular sectors of the economy or particular aid instruments across various Member States and shall invite the Member States and any undertakings or associations of undertakings concerned to submit comments.</p> <p>2. Information obtained from sector inquiries may be used in the framework of procedures under this Regulation.</p> <p>3. Articles 5, 7 and 8 of this Regulation shall apply mutatis mutandis.</p>		<p>podaci koji su u postupku označeni kao takvi. Nacrt izveštaja se objavljuje na internet stranici Komisije, sa pozivom da se davaoci, korisnici i druga zainteresovana lica izjasne u pogledu definisanih rezultata. Savet usvaja konačni izveštaj, koji se po usvajanju objavljuje na internet stranici Komisije.</p>			
Article 26	<p>Annual reports</p> <p>1. Member States shall submit to</p>	<p>Član 50 stav</p>	<p>Na osnovu podataka prikupljenih od davalaca državne pomoći, Komisija usvaja godišnji izveštaj o dodeljenoj državnoj</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>the Commission annual reports on all existing aid schemes with regard to which no specific reporting obligations have been imposed in a conditional decision pursuant to Article 9(4).</p> <p>2. Where, despite a reminder, the Member State concerned fails to submit an annual report, the Commission may proceed in accordance with Article 22 with regard to the aid scheme concerned.</p>	1	<p>pomoći u prethodnoj godini najkasnije do trećeg kvartala tekuće godine, koji podnosi Narodnoj skupštini i Vladi.</p>			
Article 27	<p>On-site monitoring</p> <p>1. Where the Commission has serious doubts as to whether decisions not to raise objections, positive decisions or conditional decisions with regard to individual aid are being complied with, the Member State concerned, after having been given the opportunity to submit its comments, shall allow the Commission to undertake on-site monitoring visits.</p> <p>2. The officials authorised by the Commission shall be empowered, in order to verify</p>	Član 43	<p>Neposredni uvid se sprovodi kod korisnika državne pomoći samo u slučaju postojanja osnovane pretpostavke da je državna pomoć neusklađena, i pored izjašnjenja davaoca državne pomoći kojim se ukazuje na usklađenost takve pomoći odnosno netačnog ili nepotpunog dostavljenog podatka.</p> <p>Prilikom sprovođenja neposrednog uvida, ovlašćeno službeno lice može:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ući i pregledati poslovne prostorije, vozila, zemljište i druge prostorije korisnika pomoći, 2) izvršiti proveru poslovnih i drugih dokumenata, 3) uzimati od zastupnika korisnika i 	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>compliance with the decision concerned:</p> <p>(a) to enter any premises and land of the undertaking concerned;</p> <p>(b) to ask for oral explanations on the spot;</p> <p>(c) to examine books and other business records and take, or demand, copies.</p> <p>The Commission may be assisted if necessary by independent experts.</p> <p>3. The Commission shall inform the Member State concerned, in good time and in writing, of the on-site monitoring visit and of the identities of the authorised officials and experts. If the Member State has duly justified objections to the Commission's choice of experts, the experts shall be appointed in common agreement with the Member State. The officials of the Commission and the experts authorised to carry out the on-site monitoring shall produce an authorisation in writing specifying the subject-matter and</p>		<p>njegovih zaposlenih usmene ili pismene izjave.</p> <p>Neposredni uvid se sprovodi na osnovu zaključka koji sadrži pravni osnov, razloge za</p> <p>spvođenje neposrednog uvida, označavanje dokumenata, odnosno podataka u koje će biti izvršen uvid, mesto i vreme sprovođenja neposrednog uvida, podatke o ovlašćenim licima koja će sprovesti neposredni uvid, a po potrebi i druge elemente.</p> <p>Zaključak iz stava 3. ovog člana Komisija dostavlja korisniku državne pomoći najkasnije tri dana pre sprovođenja neposrednog uvida.</p> <p>Ovlašćeno službeno lice može od korisnika zahtevati uvid u dokumentaciju i podatke koji su navedeni u zaključku o sprovođenju neposrednog uvida, a može izvršiti uvid i u drugu dokumentaciju i podatke koje korisnik sam stavi na uvid, što se konstatuje u zapisniku o sprovođenju neposrednog uvida.</p> <p>Za vreme sprovođenja neposrednog uvida, ovlašćeno službeno lice ne sme dozvoliti da se neposredni uvid zloupotrebi i da dođe</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>purpose of the visit.</p> <p>4. Officials authorised by the Member State in whose territory the monitoring visit is to be made may be present at the monitoring visit.</p> <p>5. The Commission shall provide the Member State with a copy of any report produced as a result of the monitoring visit.</p> <p>6. Where an undertaking opposes a monitoring visit ordered by a Commission decision pursuant to this Article, the Member State concerned shall afford the necessary assistance to the officials and experts authorised by the Commission to enable them to carry out the monitoring visit.</p>		<p>do povrede poslovno osetljivih podataka, poslovne tajne i privilegovane komunikacije stranke, odnosno drugog učesnika na tržištu.</p> <p>Korisnik je dužan da omogući neometano sprovođenje neposrednog uvida.</p>			
Article 28	<p>Non-compliance with decisions and judgments</p> <p>1. Where the Member State concerned does not comply with conditional or negative decisions, in particular in cases referred to in Article 16 of this Regulation, the Commission may refer the matter to the Court of Justice of</p>			NP		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>the European Union directly in accordance with Article 108(2) TFEU.</p> <p>2. If the Commission considers that the Member State concerned has not complied with a judgment of the Court of Justice of the European Union, the Commission may pursue the matter in accordance with Article 260 TFEU.</p>					
Article 29	<p>Cooperation with national courts</p> <p>1. For the application of Article 107(1) and Article 108 TFEU, the courts of the Member States may ask the Commission to transmit to them information in its possession or its opinion on questions concerning the application of State aid rules.</p> <p>2. Where the coherent application of Article 107(1) or Article 108 TFEU so requires, the Commission, acting on its own initiative, may submit written observations to the courts of the Member States that are responsible for applying the State</p>			NP		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>aid rules. It may, with the permission of the court in question, also make oral observations.</p> <p>The Commission shall inform the Member State concerned of its intention to submit observations before formally doing so.</p> <p>For the exclusive purpose of preparing its observations, the Commission may request the relevant court of the Member State to transmit documents at the disposal of the court, necessary for the Commission's assessment of the matter.</p>					
Article 30	<p>Professional secrecy</p> <p>The Commission and the Member States, their officials and other servants, including independent experts appointed by the Commission, shall not disclose information which they have acquired through the application of this Regulation and which is covered by the obligation of professional secrecy.</p>	Član 44	<p>Član 44.</p> <p>Zaštićeni podaci su podaci koji su dostavljeni, prikupljeni ili stavljeni na uvid Komisiji, na osnovu inicijative za ispitivanje dodele neusklađene državne pomoći ili u prethodnoj i naknadnoj kontroli, uključujući i neposredni uvid, koji imaju svojstvo poslovne tajne ili poverljivog podatka, čijim bi objavljivanjem, stavljanjem na uvid drugim licima, mogla da nastupi značajna šteta za lica kojima pripadaju ti podaci ili na koje se</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>odnose, ili bi se time ugrozio, omeo ili otežao postupak pred Komisijom.</p> <p>Poslovna tajna su podaci koji to svojstvo imaju u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu poslovne tajne odnosno koji su merama ili aktom donetim od strane lica kojem pripadaju, proglašeni tajnom skladu sa drugim zakonima.</p> <p>Zaštićeni podaci koji imaju svojstvo poslovne tajne, jesu naročito tehnički, odnosno</p> <p>finansijski podaci koji se odnose na znanje i iskustvo učesnika na tržištu, njegove metode</p> <p>procene troškova investicija, proizvodne tajne i postupke, biznis ili investicioni plan,</p> <p>tržišni udeli, buduće predikcije u pogledu strukture troškova i cena, kao i prodajnu strategiju.</p> <p>Poverljivi podaci su podaci čije bi iznošenje nanelo značajnu štetu licu kojem pripadaju ili na koje se odnose, ako se oceni da je interes tog lica za zaštitu podataka opravdan i da je po značaju bitno veći u odnosu na interes drugih lica ili javnosti u pogledu davanja tih podataka na uvid ili njihovog</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>objavljivanja.</p> <p>U zavisnosti od okolnosti svakog pojedinačnog slučaja, poverljivi podaci se naročito odnose na identitet lica koje je podnosilac inicijative za ispitivanje ocene usklađenosti ili lica koje je dostavilo podatke po zahtevu Komisije (izvor podataka), kao i drugih učesnika na tržištu prilikom izjašnjavanja na zahteve, naloge i obaveštenja Komisije. Zaključkom predsednika Komisije se određuju podaci koji imaju svojstvo zaštićenih podataka, ako se utvrdi verovatnim nastupanje uslova iz stava 1. ovog člana. Zaštićeni podaci se određuju po zahtevu stranke, podnosioca inicijative za ispitivanje ocene usklađenosti, odnosno lica kojem pripadaju ti podaci ili na koje se odnose, a zahtev za zaštitu podataka, koji sadrži anonimiziranu verziju, podnosi se istovremeno sa podneskom koji sadrži podatke za koje se traži zaštita, a najkasnije u roku od 8 dana od dana dostavljanja podneska.</p> <p>Izuzetno, zaštićeni podaci iz stava 4. ovog člana mogu biti određeni po službenoj</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>dužnosti. Protiv zaključka kojim nije usvojen zahtev za određivanje zaštićenih podataka, dopuštena je posebna žalba o kojoj odlučuje Savet.</p>			
Article 31	<p>Addressee of decisions</p> <p>1. The decisions taken pursuant to Article 7(7), Article 8(1) and (2), and Article 9(9) shall be addressed to the undertaking or association of undertakings concerned. The Commission shall notify the decision to the addressee without delay and shall give the addressee the opportunity to indicate to the Commission which information it considers to be covered by the obligation of professional secrecy.</p> <p>2. All other decisions of the Commission taken pursuant to Chapters II, III, V, VI and IX shall be addressed to the Member State concerned. The Commission shall notify them to the Member State concerned without delay and shall give that Member State the opportunity to indicate to the Commission which</p>			NP		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	information it considers to be covered by the obligation of professional secrecy.					
Article 32	<p>Publication of decisions</p> <p>1. The Commission shall publish in the Official Journal of the European Union a summary notice of the decisions which it takes pursuant to Article 4(2) and (3) and Article 22 in conjunction with Article 23(1). The summary notice shall state that a copy of the decision may be obtained in the authentic language version or versions.</p> <p>2. The Commission shall publish in the Official Journal of the European Union the decisions which it takes pursuant to Article 4(4) in their authentic language version. In the Official Journal published in languages other than the authentic language version, the authentic language version shall be accompanied by a meaningful summary in the language of that Official Journal.</p> <p>3. The Commission shall publish in the Official Journal of the</p>	Član 46	<p>Rešenje kojim se odlučuje o usklađenosti državne pomoći, kao i zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti se objavljuju u celosti na internet stranici Komisije.</p> <p>Prilikom objave rešenja i zaključaka na internet stranici Komisije iz teksta se izostavljaju podaci koji su zaštićeni u skladu sa ovim zakonom (anonimizirana verzija akta).</p> <p>Savet Komisije, na predlog sekretara, može odlučiti da se zaključak o pokretanju postupka ne objavljuje ukoliko oceni da bi se objavljivanjem ugrozilo sprovođenje postupka.</p> <p>Ostala akta i odluke, koje u okviru svojih nadležnosti donosi Komisija, objavljuju se u skladu sa odredbom o načinu njihovog objavljivanja koju sadrži pojedinačni akt, odnosno doneta odluka.</p> <p>Komisija bliže uređuje način na koji će se vršiti izostavljanje zaštićenih podataka iz akata koji se objavljuju.</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>European Union the decisions which it takes pursuant to Article 8(1) and (2) and Article 9.</p> <p>4. In cases where Article 4(6) or Article 10(2) applies, a short notice shall be published in the Official Journal of the European Union.</p> <p>5. The Council, acting unanimously, may decide to publish decisions pursuant to the third subparagraph of Article 108(2) TFEU in the Official Journal of the European Union.</p>					
Article 33	<p>Implementing provisions</p> <p>The Commission, acting in accordance with the procedure laid down in Article 34, shall have the power to adopt implementing provisions concerning:</p> <p>(a) the form, content and other details of notifications;</p> <p>(b) the form, content and other details of annual reports;</p> <p>(c) the form, content and other details of complaints submitted in accordance with Article 12(1) and</p>			NP		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>Article 24(2);</p> <p>(d) details of time-limits and the calculation of time-limits; and</p> <p>(e) the interest rate referred to in Article 16(2).</p>					
Article 34	<p>Consultation of the Advisory Committee on State aid</p> <p>1. Before adopting any implementing provision pursuant to Article 33 the Commission shall consult the Advisory Committee on State aid set up by Council Regulation (EU) 2015/1588 (4) ('the Committee').</p> <p>2. Consultation of the Committee shall take place at a meeting called by the Commission. The drafts and documents to be examined shall be annexed to the notification. The meeting shall take place no earlier than 2 months after notification has been sent. This period may be reduced in the case of urgency.</p> <p>3. The representative of the Commission shall submit to the Committee a draft of the</p>			NP		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>measures to be taken. The Committee shall deliver an opinion on the draft, within a time-limit which the chairman may lay down according to the urgency of the matter, if necessary by taking a vote.</p> <p>4. The opinion shall be recorded in the minutes. In addition, each Member State shall have the right to ask to have its position recorded in the minutes. The Committee may recommend the publication of the opinion in the Official Journal of the European Union.</p> <p>5. The Commission shall take the utmost account of the opinion delivered by the Committee. It shall inform the Committee on the manner in which its opinion has been taken into account.</p>					
Article 35	<p>Repeal</p> <p>Regulation (EC) No 659/1999 is repealed.</p> <p>References to the repealed Regulation shall be construed as references to this Regulation and shall be read in accordance with</p>			NP		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	the correlation table in Annex II.					
Article 36	<p>Entry into force</p> <p>This Regulation shall enter into force on the twentieth day following that of its publication in the Official Journal of the European Union.</p> <p>This Regulation shall be binding in its entirety and directly applicable in all Member States.</p> <p>Done at Brussels, 13 July 2015.</p>			NP		